

Α.Τ.Ε.Ι. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ
ΣΧΟΛΗ: ΜΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΓΧΕΙΡΗΣΙΜΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ &
ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΣΥΝΕΓΧΕΙΡΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

« Η οικονομική και κοινωνική τους διάσταση»

Τ.Ε.Ι. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Αριθ. Εισαγωγής 749

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΣ:

Ασημακοπούλου Χρυσούλα
Βιρβαρίου Αναστασία - Κυριακή
Καζέβα Μαρία

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ:

Παληγεώργος Γεώργιος

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ 2004

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ **1**

Πρόλογος 6

Ιστορική Αναδρομή 7

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

1.1 Έννοια του συνεταιρισμού 10

1.2 Συνεταιριστικές αρχές 11

1.3 Περιεχόμενο καταστατικού 13

1.4 Έδρα – Επωνυμία 14

1.5 Μέλη 15

1.6 Συνεταιριστική μερίδα 16

1.7 Ευθύνη μέλους 17

1.8 Οικονομικά μέσα 17

1.9 Διοίκηση του συνεταιρισμού – Όργανα 18

1.10 Νομοθεσία περί αστικών και αγροτικών συνεταιρισμών 22

1.11 Κατανομή των συνεταιρισμών σε αγροτικούς και αστικούς 24

1.12 Διαχειριστική χρήση 26

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 **27**

ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

2.1 Η γυναικεία συμμετοχή στους συνεταιρισμούς 29

2.2 Βασικά κοινά χαρακτηριστικά των Γυναικείων Αγροτουριστικών
συνεταιρισμών 30

2.3 Ο αριθμός των γυναικείων συνεταιρισμών 33

2.4 Κατηγορίες γυναικείων συνεταιρισμών – Διάγραμμα 34

2.5 Αριθμός μελών ανά κατηγορία συνεταιρισμών 35

2.6 Ύψος συνεταιριστικών μερίδων ανά κατηγορία συνεταιρισμών 36

2.7 Εφαρμογή σύγχρονης τεχνολογίας ανά κατηγορία συνεταιρισμών 37

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Εισαγωγικά	39
3.1 Γυναικείος αγροτουριστικός συνεταιρισμός Βαρβάρας Χαλκιδικής	40
3.2 Γυναικείος αγροτικός συνεταιρισμός «Η ΓΗΣ» Κάτσικας Ιωαννίνων	42
3.3 Γυναικείος αγροτουριστικός συνεταιρισμός «ΑΡΤΑΚΙΑ ΚΡΗΝΗ» Νέας Αρτάκης	44
3.4 Γυναικείος αγροτικός συνεταιρισμός Παραποτάμου Ηγουμενίτσας	46
3.5 Γυναικείος οικοτεχνικός συνεταιρισμός «ΙΔΑΙΑ ΓΗ» Γέργερης Ηρακλείου	48
3.6 Γυναικείος συνεταιρισμός «Η ΠΑΡΑΔΟΣΗ» Πρεβελιανών Ηρακλείου	49
3.7 Γυναικείος αγροτικός συνεταιρισμός «Η ΜΙΚΡΗ ΛΑΚΚΑ ΣΟΥΛΙΟΥ» Θεσπρωτικού Πρέβεζας	51
3.8 Γυναικείος οικοτεχνικός συνεταιρισμός «ΜΕΛΛΙΣΑΝΘΗΣ» Άγιου Μύρωνα Ηρακλείου	53
3.9 Γυναικείος αγροτικός συνεταιρισμός «ΦΤΕΛΙΑ» Πελέου Μαγνησίας	56
3.10 Γυναικείος αγροτουριστικός αγροτοβιοτεχνικός συνεταιρισμός Πολυχνίτου Λέσβου	59
3.11 Γυναικείος αγροτικός συνεταιρισμός παραδοσιακών προϊόντων Αγίου Αντωνίου Θεσσαλονίκης	61
3.12 Γυναικείος αγροτουριστικός συνεταιρισμός Αρχάγγελου Πέλλας	63
3.13 Γυναικείος αγροτουριστικός αγροτικός οικοτεχνικός συνεταιρισμός «ΤΟ ΡΑΕΤΙ» Ανωγείων Μυλοποτάμου Ρεθύμνου	66
3.14 Γυναικείος αγροτικός οικοτεχνικός συνεταιρισμός «ΑΣΙΤΙΑΝΑ ΕΔΕΣΜΑΤΑ» Κάτω Άσιτων Ηρακλείου	68
3.15 Γυναικείος χειροτεχνικός συνεταιρισμός Πέτας Άρτας	70
3.16 Γυναικείος συνεταιρισμός Περτουλίου Τρικάλων	72
3.17 Γυναικείος αγροτουριστικός συνεταιρισμός Σκαλοχωρίου Λέσβου	74
3.18 Γυναικείος αγροτικός ανθοκομικός συνεταιρισμός «Η ΓΑΡΔΕΝΙΑ» Μακρυρράχης Πηλίου	76
3.19 Γυναικείος αγροτουριστικός βιοτεχνικός συνεταιρισμός Ποροΐου Σερρών	79

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Εισαγωγικά	82
α. Ορισμός	82
β. Χωρικές και αναπτυξιακές διαστάσεις του αγροτουρισμού στην Ελλάδα	82
4.1.Γυναικείος παραγωγικός συνεταιρισμός «ΧΑΝΑ» Λουτρού Τραϊανούπολης	84
4.2.Γυναικείος αγροτουριστικός συνεταιρισμός Ψαράδων Πρεσπών	86

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Εισαγωγικά	88
5.1 Γυναικείος αγροτουριστικός συνεταιρισμός «ΠΕΛΑΓΟΝΙΑ» Καλλίνικης Φλώρινας	90
5.2 Καλλιτεχνικό συνεταιριστικό εργαστήριο αγγειοπλαστικής «ΤΑΝΑΓΡΑΙΑ ΚΟΡΗ» Σχηματαρίου Βοιωτίας	92
5.3 Πρότυπος αναπτυξιακός οικοτεχνικός σπηροτροφικός αγροτοβιομηχανικός συνεταιρισμός Κύμης Εύβοιας	95
5.4 Παραγωγικός προμηθευτικός ειδών λαϊκής και παραδοσιακής τέχνης συνεταιρισμός Λιβαδειάς	97
5.5 Γυναικείος εμπορικός βιοτεχνικός συνεταιρισμός Π.Ε. «ΑΛΚΥΟΝΕΣ» Κέρκυρας	99
5.6 Γυναικείος χειροτεχνικός συνεταιρισμός Λίμνης Εύβοιας	102
5.7 Συνεταιρισμός Κρητικών παραδοσιακών υφαντών Π.Ε. «ΜΕΣΣΑΡΑΣ» Καπριανών Μοιρών Ηρακλείου	105
5.8 Γυναικείος συνεταιρισμός παραδοσιακής τέχνης Απειράνθου Νάξου	107
5.9 Γυναικείο καλλιτεχνικό συνεταιριστικό εργαστήριο Π.Ε. «ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ» Ερυθρού Σταυρού Αττικής	109

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΠΟΛΛΑΠΛΟΥ ΣΚΟΠΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Εισαγωγικά	111
6.1 Γυναικείος αγροτουριστικός συνεταιρισμός Ζαγοράς	112

6.2	Γυναικείος αγροτουριστικός συνεταιρισμός Αγίου Γερμανού Πρεσπών	115
6.3	Γυναικείος αγροτουριστικός συνεταιρισμός «ΓΕΡΑΚΙΝΑ» Δαδιάς Σουφλίου Έβρου	117
6.4	Γυναικείος αγροτικός συνεταιρισμός «Η ΓΑΙΑ» Τριγώνου Έβρου	120
6.5	Αγροτουριστικός συνεταιρισμός Περαχωρίου Ιθάκης	124
6.6	Γυναικείος αγροτουριστικός συνεταιρισμός Πέπλου Έβρου	126
6.7	Γυναικείος τουριστικός συνεταιρισμός υπαίθρου Κομνηνών Ξάνθης	128

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

	Εισαγωγικά	130
7.1	Πίνακας ικανότητας οργάνωσης δαπανών (Οικονομικότητα)	132
7.2	Πίνακας επιμερισμού κέρδους ανά μέλος	134
7.3	Πίνακας κερδοφορίας	136
7.4	Πίνακας αποδοτικότητας κεφαλαίου	138
7.5	Πίνακας αποδοτικότητας επενδύσεων	140
7.6	Συγκριτικός πίνακας	142

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

8.1	Αναφορά στα προβλήματα των γυναικείων συνεταιρισμών	144
8.2	Τρόποι αντιμετώπισης των προβλημάτων των γυναικείων συνεταιρισμών	145
8.2.1	Οφέλη συσπείρωσης	145
8.2.2	Προβολή στο Internet	146
8.2.3	Πιστοποίηση αγροτικών προϊόντων	146
8.2.4	Εκπαιδευτικά προγράμματα	146
8.2.5	Φορείς στήριξης	147
8.2.5.1	Γενική γραμματεία ισότητας	147
8.2.5.2	Ένωση αγροτουριστικών, βιοτεχνικών και οικοτεχνικών συνεταιρισμών Ελλάδος	147
8.2.5.3	Τ Κοινοτικό πλαίσιο στήριξης (2001 – 2006)	148
8.2.5.4	Κοινοτική πρωτοβουλία (Απασχόληση Άξονας N.O.W.)	150
8.2.5.5	Πανελλήνια συνομοσπονδία ενώσεων γεωργικών συνεταιρισμών	

ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.	152
8.2.5.6 LEADER	153
8.2.6 Λίστα προτάσεων αναβάθμισης	156
8.3 Ο δεκάλογος του σύγχρονου συνεταιριστή	158
8.4 Χρήσιμες ιστοσελίδες	162

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Συνέντευξη με την Κα Ζωή Φραγκούδη
Ερωτηματολόγιο

Βιβλιογραφία – πηγές

Έρευνα ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

Πρωτογενής Έρευνα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στα πλαίσια της πτυχιακής μας σκεφτήκαμε να συνεργαστούμε οι υπογράφοι στην εργασία αυτή διεξάγοντας μια έρευνα σε ένα κρίσιμο επιχειρηματικό και κοινωνικό τομέα. Ιδιαίτερα θα πρέπει να ευχαριστήσουμε τα στελέχη των συνεταιρισμών που ανταποκρίθηκαν στην επικοινωνία μας και τον κύριο Παληγεώργο για την πολύτιμη καθοδήγηση του.

Αφιερώνουμε τη πολοδάπανη και κοπιαστική ολοκλήρωση της πτυχιακής εργασίας στους πολυαγαπημένους μας γονείς !!!

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Κατά τον **Αριστοτέλη** «Η ανάγκη συγκρατεί την κοινωνία ως να είναι ένα κοινό μέτρο και φαίνεται εκ τούτου, όταν δεν έχει ο ένας την ανάγκη του άλλου δε συναλλάσσεται, παρά μόνον όταν το προϊόν το οποίο έχει κάποιος το χρειάζεται άλλος.».

Αυτή η ανάγκη συναλλαγής είχε ως αποτέλεσμα την **ανάγκη συνεργασίας**. Η αλληλεγγύη και η συνεργασία αποτελούν κοινωνική ιδιότητα του ανθρώπινου είδους και συγχρόνως είναι κάποιες από τις βασικές αρχές του συνεταιρισμού. Έτσι ο θεσμός του συνεταιρισμού ως ανάγκη συνεργασίας προϋπάρχει εδώ και πολλούς αιώνες.

Κατά το Λεξικό Κοινών Επιστημών της UNESCO ο όρος **συνεργασία (cooperation)** υποδηλώνει κάθε μορφή συμπράξεως σε αντιδιαστολή προς τον ανταγωνισμό ή την εναντίωση. Ο όρος αυτός χρησιμοποιείται στην οικονομική επιστήμη και την κοινωνική ιστορία για να υποδεικνύει κάθε μορφή κοινωνικής ή οικονομικής οργάνωσης με την οποία το κύριο βάρος τοποθετείται στην αρμονική συνένωση των προσπαθειών κι όχι στον ανταγωνισμό.

Στόχος κάθε συνεργασίας ήταν :

- η αλληλοβοήθεια στις ιδιωτικές εργασίες για το αμοιβαίο συμφέρον των εργαζομένων.
- η αλληλοβοήθεια για την εκτέλεση έργων κοινής ωφέλειας .
- η αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της τοπικής και ευρύτερης αγοράς.
- ο ορθολογικότερος – πιο εξειδικευμένος επιμερισμός των διαφόρων σταδίων εργασίας.

Οι συνεργασίες αυτές μπορεί να μην είχαν τα χαρακτηριστικά του συνεταιρισμού υπό την σημερινή έννοια και μορφή του, αλλά αποτελούν τα **θεμέλια** του αναμφισβήτητα.

Πατέρας της συνεταιριστικής κινήσεως θεωρείται, σύμφωνα με την ξένη βιβλιογραφία, ο Ρόμπ Όουεν (**Rob Owen**), ο οποίος οργάνωσε και συνεταιριστικά συνέδρια. Αφετηρία της κινήσεως αποτελεί ο συνεταιρισμός των ειλικρινών σκαπανέων της Ρότσντέηλ (**Rochdale society of equitable pioneers**) στην Αγγλία. Αυτός ο συνεταιρισμός ιδρύθηκε το 1844, πέτυχε πλήρως και χρησιμεύει ως υπόδειγμα οργάνωσης.

Στην **Αγγλία** το 1956 υπήρχαν πάνω από 947 συνεταιρισμοί με περισσότερα από 12 εκατομμύρια μέλη και κύκλο εργασιών που έφτανε το ένα δισεκατομμύριο λίρες.

Στη **Γερμανία** επίσης υπήρξαν μεγάλα πρόσωπα της συνεταιριστικής ιστορίας όπως ο Σούλτσε, ο Ράιφαϊζεν, όπως και οι πρώτοι συνεταιρισμοί στο Αϊλενμπουργκ (Eilenburg) το 1850 και στο Ανχάουζεν (Anhausen) το 1862.

Έντονη είναι και στην **Γαλλία** η επίδραση του Βλάν. Αναπτυγμένα συνεταιριστικά κινήματα συναντάμε επίσης στην **Σουηδία** και στην **Φιλανδία**, στην **Δανία** και στην **Ολλανδία**. Το 1895 ιδρύεται η Διεθνής Συνεταιριστική Συμμαχία με έδρα το Λονδίνο και αποτελεί μη κυβερνητικό μέλος του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου των Ηνωμένων Εθνών. Συγκεντρώνει και δίνει πληροφορίες για το συνεταιριστικό κίνημα και καθορίζει τη διεθνή συνεταιριστική πολιτική. Το 1960 έχει μέλη 39 κράτη με 377.293 συνεταιρισμούς και 120.312.647 μέλη.

Στην **Ελλάδα** ο συνεταιρισμός εμφανίζεται πολύ πιο νωρίς ως όργανο αυτοβοήθειας με τη μορφή συντροφιάς. Υπήρχε δηλαδή πλήρης καταμερισμός στις εργασίες σε όλα τα στάδια παραγωγής και διάθεσης μεταξύ των κατοίκων του χωριού Αμπελάκια Θεσσαλίας, όπου δημιουργήθηκε και μάλιστα επί Τουρκοκρατίας (1788 – 1811). Μετά το 1821 η ανάπτυξη του Ελληνικού ναυτικού οφείλεται στους ναυτικούς συνεταιρισμούς στα νησιά του Αιγαίου.

Το 1900 στον Αλμυρό της Θεσσαλίας ιδρύεται μία νέα συνεταιριστική κίνηση και ονομάζεται «**Μετοχικό Γεωργικό Ταμείο Αλληλοβοήθειας**». Μεγάλη ώθηση έλαβε το συνεταιριστικό κίνημα με την ψήφιση του νόμου 602/14 « περί συνεταιρισμών» ο οποίος ήταν ο μακροβιότερος νόμος για τους συνεταιρισμούς στον περασμένο αιώνα στην Ελλάδα.

Το 1960 υπήρχαν 7.437 συνεταιρισμοί από τους οποίους 6.360 άνηκαν σε 131 ενώσεις συνεταιρισμών. Επικεφαλής όλης αυτής της συνεταιριστικής κινήσεως είναι η Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών (**Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.**) η οποία ιδρύθηκε το 1935 και είναι ως σήμερα κορυφαία αγροτική συνεταιριστική οργάνωση στην Ελλάδα. Είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου και μη κερδοσκοπικός οργανισμός. Αποτελεί τον ανώτατο ιδεολογικό, επαγγελματικό και συντονιστικό φορέα των Ελληνικών Αγροτικών Συνεταιρισμών εκπροσωπώντας 6.350 Αγροτικούς Συνεταιρισμούς (Πρωτοβάθμιες Οργανώσεις) και 118 Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΕΑΣ - Δευτεροβάθμιες Οργανώσεις) , καθώς επίσης συνεργάζεται με 25 Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις και Συνεταιριστικές

Εταιρείες (Τριτοβάθμιες Οργανώσεις).

Η πολιτική της έχει σκοπό να επιτύχει την ανάπτυξη και διάδοση των αρχών του συνεργατισμού σε Εθνικό επίπεδο, τον αποτελεσματικό συντονισμό στην ανάπτυξη των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων των Συνεταιριστικών Οργανώσεων τόσο σε Εθνικό όσο και σε Διεθνές επίπεδο και την αποτελεσματική αντιπροσώπευση των Συνεταιριστικών Οργανώσεων εντός και εκτός Ελλάδος. Επίσης δραστηριοποιείται στο σχεδιασμό και την ανάπτυξη του Ελληνικού Αγροτικού Συνεταιριστικού κινήματος, στη μελέτη των προβλημάτων των Συνεταιριστικών Οργανώσεων και των φυσικών μελών τους, στην υπόδειξη λύσεων και στήριξη των Συνεταιριστικών Οργανώσεων και στην ανάπτυξη των δραστηριοτήτων τους. Προσφέρει συμβουλευτικές Υπηρεσίες στις Συνεταιριστικές Οργανώσεις μέλη της σε θέματα οργάνωσης και λειτουργίας των Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων, εκπονεί μελέτες & έρευνες και συνάπτει συμβάσεις. Τέλος σχεδιάζει και εφαρμόζει το Αγροτικό Συνεταιριστικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα σε ετήσια βάση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

1.1 ΕΝΝΟΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Συνεταιρισμός είναι η δημιουργία μιας αυτόνομης ένωσης προσώπων που συγκροτείται εθελοντικά για την αντιμετώπιση των κοινών οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών αναγκών και επιδιώξεων και μιας συνιδιόκτητης και δημοκρατικά διοικούμενης επιχείρησης που πιστεύει στο «η ισχύς εν τη ενώσει» για την εκπλήρωση ενός συγκεκριμένου σκοπού. Μπορεί να αποτελέσει ένα ισχυρό οικονομικό μέσο στα χέρια των μελών του.

Θεωρητικά η σύσταση, η οργάνωση και η λειτουργία του βασίζεται σε κοινές **ανθρώπινες αξίες** και έννοιες όπως η συνεργασία, η δημοκρατική λειτουργία, η αλληλεγγύη, η αυτοβοήθεια, η μη κερδοσκοπία και ο σεβασμός στο ανθρώπινο στοιχείο και όχι στο κεφάλαιο. Έτσι οι συνέταιροι με την συνένωση των μικρών οικονομικών δυνάμεων τους, δημιουργούν μια μεγάλη επιχείρηση ικανή να ανταγωνιστεί άλλες μεγάλες επιχειρήσεις.

1.2 ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Οι συνεταιριστικές αρχές είναι οι βασικές καταστατικές διατάξεις που αναγνωρίζονται ως **ηθικές δεσμεύσεις** και οι οποίες συγκροτούν την ιδεολογική ιδιομορφία του συνεργατισμού. Αποτελούν τους κανόνες μέσω των οποίων οι συνεταιρισμοί εφαρμόζουν στη πράξη τις αξίες τους.

Οι περισσότεροι συνεταιρισμοί ακολουθούν μέχρι και σήμερα μερικές από τις **βασικές αρχές** που διακήρυξε καταστατικά η ένωση πρωτοπόρων του Ρότσνταϊηλ (Rochdale Pioneer Society) το 1844.

- 1) **Εθελοντική και ελεύθερη είσοδος (ανοιχτός κατάλογος) και έξοδος:** Οι συνεταιρισμοί είναι εθελοντικές οργανώσεις, ανοιχτές σε όλα τα άτομα που μπορούν να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες τους. Επίσης η εγγραφή ενός νέου μέλους στο συνεταιρισμό ή η αποχώρηση του από αυτόν πρέπει να υπαγορεύεται από την ατομική βούληση και όχι από άλλους παράγοντες. Επιπλέον πρέπει να είναι ελεύθερη και να μην υπόκειται σε περιορισμούς που δεν είναι φυσικοί.
- 2) **Δημοκρατική διαχείριση :** Οι συνεταιρισμοί είναι δημοκρατικές οργανώσεις που ελέγχονται από τα μέλη τους, τα οποία συμμετέχουν ενεργά στη λήψη αποφάσεων και στον καθορισμό της πολιτικής. Στους πρωτοβάθμιους συνεταιρισμούς τα μέλη έχουν ίσα δικαιώματα ψήφου (ένα μέλος = μία ψήφος) άσχετα με τον αριθμό των μετοχών-μεριδίων. Επιπλέον με τον όρο δημοκρατική διαχείριση εννοείται το δικαίωμα των μελών να επιλέγουν τους προσανατολισμούς δράσης της οργάνωσής τους , καθώς και τα άτομα που θα συντονίσουν και θα διαχειριστούν τις προσπάθειες όλων ώστε να προσεγγιστούν οι κοινοί στόχοι. Οι συνεταιρισμοί ανωτέρου βαθμού είναι επίσης οργανωμένοι κατά δημοκρατικό τρόπο.
- 3) **Οικονομική συμμετοχή των μελών :** Τα μέλη συμβάλλουν δίκαια και ελέγχουν δημοκρατικά το κεφάλαιο του συνεταιρισμού τους. Η αποζημίωση που παίρνουν από το κεφάλαιο που καταβάλλουν για να γίνουν μέλη είναι συνήθως περιορισμένη ή ανύπαρκτη. Η διαφορά του συνεταιρισμού από τις σύγχρονες οικονομικές μονάδες όπου κυριαρχεί το κεφάλαιο είναι ο καθορισμός ενός χαμηλότερου επιτοκίου για το συνεταιριστικό κεφάλαιο. Τα πλεονάσματα χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη του συνεταιρισμού και για τη στήριξη άλλων δραστηριοτήτων που εγκρίνουν τα μέλη προς όφελος τους.

- 4) **Αυτονομία και ανεξαρτησία** : Οι συνεταιρισμοί είναι αυτόνομες οργανώσεις αυτοβοήθειας που ελέγχονται από τα μέλη τους. Αν συνάψουν συμφωνίες με άλλους οργανισμούς ή δανειστούν χρήματα από εξωτερικές πηγές, θα πρέπει να το πράττουν με όρους που διασφαλίζουν το δημοκρατικό έλεγχο από τα μέλη τους και διατηρούν τη συνεταιριστική τους αυτονομία.
- 5) **Συνεργασία** μεταξύ των συνεταιρισμών: Οι συνεταιρισμοί υπηρετούν τα μέλη τους πιο αποτελεσματικά και ισχυροποιούν το συνεταιριστικό κίνημα συνεργαζόμενοι μεταξύ τους μέσω τοπικών, περιφερειακών, εθνικών και διεθνών οργανωτικών δομών
- 6) **Ενδιαφέρον** για την κοινότητα: Οι συνεταιρισμοί εργάζονται για την αυτοδύναμη ανάπτυξη των κοινωνιών, ενώ συγκεντρώνουν το ενδιαφέρον τους στις ανάγκες και επιθυμίες των μελών τους

Δύο πρόσθετοι όροι τους οποίους περιέλαβε μια διακήρυξη των αρχών του Ρότονταιηλ συνταγμένη το 1951 από μια ειδική επιτροπή της I.C.A. είναι οι:

- 1) **Προώθηση της εκπαίδευσης, κατάρτισης και πληροφόρησης**: Οι συνεταιρισμοί προσφέρουν εκπαίδευση και κατάρτιση για τα μέλη, τους αιρετούς εκπροσώπους, τους διευθυντές και τους υπάλληλούς τους, ώστε να μπορούν να συμβάλλουν αποτελεσματικά στην ανάπτυξη των συνεταιρισμών τους. Επίσης ενημερώνουν το κοινό για τη φύση και τα πλεονεκτήματα του συνεργατισμού
- 2) **Η πολιτική και θρησκευτική ουδετερότητα**. Φυσικά σήμερα ένα άτομο μπορεί να γίνει μέλος ενός συνεταιρισμού ανεξάρτητα από τις πολιτικές του πεποιθήσεις και χωρίς να υφίσταται καμία κοινωνική ή φυλετική διάκριση.

1.3 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ

Το περιεχόμενο του συνεταιρισμού καταρτίζεται με ιδιωτικό έγγραφο. Για να είναι **έγκυρο** πρέπει να καταχωρηθεί στο μητρώο συνεταιρισμών του ειρηνοδικείου στη περιφέρει του οποίου έχει την έδρα του και να υπογραφεί από τουλάχιστον 15 ιδρυτικά μέλη στους αστικούς και 7 μέλη στους αγροτικούς.

Αποτελείται από :

- Το ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο, ή επωνυμία και διεύθυνση κατοικίας ή έδρα των ιδρυτικών μελών.
- Την επωνυμία, την έδρα και την περιφέρεια του συνεταιρισμού.
- Το σκοπό και τις δραστηριότητες του συνεταιρισμού.
- Τις προϋποθέσεις εισόδου, εξόδου και διαγραφής των μελών καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις αυτών.
- Την έκταση ευθύνης των μελών.
- Τον ορισμό προσωρινής διοικητικής επιτροπής που θα μεριμνήσει για την έγκριση του καταστατικού από το Ειρηνοδικείο και το χρόνο σύγκλησης της πρώτης γενικής συνέλευσης για την ανάδειξη των αιρετών οργάνων διοίκησης.
- Το ύψος της συνεταιριστικής μερίδας, τον αριθμό των πρόσθετων υποχρεωτικών και των προαιρετικών μερίδων που μπορεί να αποκτήσει το μέλος, τον τρόπο καταβολής της αξίας τους και την διαδικασία απόδοσης των μερίδων σε περίπτωση αποχώρησης.

Επίσης στους **αγροτικούς** συνεταιρισμούς το καταστατικό αποτελείται και από:

- Τους όρους σύγκλησης και λήψης αποφάσεων από τη Γενική Συνέλευση και το Διοικητικό Συμβούλιο καθώς και τις αρμοδιότητες τους.
- Τον καθορισμό των ελάχιστων ποσοστών επί των πλεονασμάτων χρήσεως για το σχηματισμό των αποθεματικών.
- Την χρονική διάρκεια του συνεταιρισμού.
- Τον τρόπο ορισμού των ελεγκτών.
- Την λύση και την εκκαθάριση του συνεταιρισμού.

1.4 ΕΔΡΑ – ΕΠΩΝΥΜΙΑ

Ως **έδρα** του συνεταιρισμού ορίζεται ένας δήμος ή μια κοινότητα που είναι εγκατεστημένη η διοίκηση του. Στους αγροτικούς συνεταιρισμούς ορίζεται στο καταστατικό και η περιφέρεια τους.

Η **επωνυμία** του συνεταιρισμού εκφράζει τον κύριο σκοπό ή τα αντικείμενα δραστηριότητας του συνεταιρισμού και περιλαμβάνει την ιδιότητα της ως αγροτικής ή αστικής καθώς και την έδρα της.

Στους **αστικούς** πρέπει να αναφέρεται και η έκταση ευθύνης των συνεταίρων και ονόματα συνεταίρων ή τρίτων προσώπων εκτός συνεταιρισμού δεν επιτρέπεται να περιληφθούν στην επωνυμία του.

Στους **αγροτικούς** η επωνυμία πρέπει να διακρίνεται από την επωνυμία άλλου συνεταιρισμού που έχει την ίδια περιφέρεια και τον ίδιο σκοπό αλλά και να χρησιμοποιείται υποχρεωτικά στις συναλλαγές και τις νομικές πράξεις του συνεταιρισμού.

1.5 ΜΕΛΗ

Στους **αστικούς** συνεταιρισμούς μέλη μπορούν να γίνουν :

- ✓ Ενήλικα άτομα, που δεν τελούν υπό καθεστώς δικαστικής συμπαράστασης κι εφόσον συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις που ορίζει το καταστατικό.
- ✓ Δήμοι ή κοινότητες ή άλλα νομικά πρόσωπα είτε δημοσίου είτε διοικητικού δικαίου εφόσον κάτι τέτοιο προβλέπεται από το καταστατικό.

Μέλος του συνεταιρισμού **δεν επιτρέπεται** να γίνει φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι μέλος άλλου αστικού συνεταιρισμού ο οποίος έχει την ίδια έδρα και τον ίδιο σκοπό.

Για να γίνει κάποιο φυσικό πρόσωπο μέλος ενός **αγροτικού** συνεταιρισμού θα πρέπει:

- Να έχει πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα.
- Να απασχολείται σε οποιονδήποτε κλάδο ή δραστηριότητα της αγροτικής οικονομίας που εξυπηρετείται από τις δραστηριότητες του συνεταιρισμού.
- Να πληροί τους όρους του καταστατικού.
- Να αποδέχεται τη χρησιμοποίηση των υπηρεσιών του συνεταιρισμού.

Μέλος ενός αγροτικού συνεταιρισμού μπορεί να γίνει και ένα **νομικό πρόσωπο** εφόσον αυτό προβλέπεται από το καταστατικό του συνεταιρισμού και εφόσον το καταστατικό του νομικού προσώπου προβλέπει την άσκηση επιχείρησης αγροτικής παραγωγής η οποία εξυπηρετείται από τις δραστηριότητες του συγκεκριμένου συνεταιρισμού.

Τα μέλη των αγροτικών συνεταιρισμών έχουν **δικαιώματα και υποχρεώσεις** τα οποία θα πρέπει να καθορίζονται ως υποχρεωτικές διατάξεις από το καταστατικό τους.

1.6 ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΜΕΡΙΔΑ

Η **συνεταιριστική μερίδα** είναι το ελάχιστο χρηματικό ποσό συμμετοχής κάθε μέλους στο κεφάλαιο του συνεταιρισμού. Κάθε μέλος συμμετέχει στο συνεταιρισμό με μια υποχρεωτική μερίδα και έχει μια ψήφο. Στο καταστατικό μπορεί να ορίζεται η προαιρετική απόκτηση πέντε το πολύ ακόμα μερίδων χωρίς να αλλάζει το δικαίωμα ψήφου. Το ύψος και οι προϋποθέσεις καταβολής της αξίας της ορίζονται από το καταστατικό. Η αύξηση ή μείωση της αξίας της μερίδας γίνεται με απόφαση της γενικής συνέλευσης.

Τα **χαρακτηριστικά** της συνεταιριστικής μερίδας είναι τα εξής :

- 1) Είναι ονομαστική και αδιαίρετη
- 2) Μπορεί να μεταβιβαστεί μόνο εν ζωή σε άλλο συνέταιρο. Για να μεταβιβαστεί σε τρίτο χρειάζεται η συναίνεση του Διοικητικού Συμβουλίου του συνεταιρισμού.
- 3) Δεν κληρονομείται ούτε κληροδοτείται εκτός και αν το καταστατικό ορίζει αλλιώς. Στους αγροτικούς συνεταιρισμούς η συν/κη μερίδα κληρονομείται εφόσον ο κληρονόμος ή οι κληρονόμοι ή όποιος υποδειχθεί από αυτούς τους τελευταίος μπορεί να γίνει μέλος.
- 4) Δεν κατάσχεται για χρέη των συνεταίρων.

Τα **δικαιώματα** του συνεταίρου που προκύπτουν από την κατοχή της συνεταιριστικής μερίδας είναι :

- 1) Η δυνατότητα να ζητάει πληροφορίες για την πορεία των υποθέσεων του συνεταιρισμού.
- 2) Η δυνατότητα λήψης αντιγράφων και πρακτικών των γενικών συνελεύσεων , του ισολογισμού και του λογαριασμού κερδών και ζημιών.
- 3) Η συμμετοχή ανάλογα με τον αριθμό των μερίδων του τόσο στα καθαρά κέρδη κάθε χρήσης όσο και στο προϊόν της εκκαθάρισης, που ακολουθεί την διάλυση του συνεταιρισμού.

Το **καταστατικό** μπορεί να ορίζει ότι οι υποχρεωτικές συνεταιριστικές μερίδες είναι έντοκες αλλά μπορεί και να προβλέπει την καταβολή της συνεταιριστικής μερίδας με δόσεις ετήσιες ή εξάμηνες προκειμένου να διευκολύνει τους οικονομικά ασθενείς συνέταιρους.

1.7 ΕΥΘΥΝΗ ΜΕΛΟΥΣ

Ο συνεταιρισμός καθώς είναι και οικονομική οργάνωση δημιουργεί διάφορες **υποχρεώσεις προς τρίτους**, με τους οποίους διατηρεί σχέσεις συναλλαγής. Για τις υποχρεώσεις αυτές ευθύνονται για ολόκληρο το ποσό και οι συνέταιροι αλλά όχι με όλη την περιουσία τους παρά μέχρι ένα ορισμένο όριο που στους αστικούς ορίζεται από το καταστατικό ενώ στους αγροτικούς όχι, και είναι συνήθως ίσο προς το ποσό της υποχρεωτικής συνεταιριστικής μερίδας ή και πολλαπλάσιο αυτού, εκτός της περίπτωσης του αστικού συνεταιρισμού που είναι Α.Ε..

Η ευθύνη **ισχύει** και μετά την έξοδο των μελών από το συνεταιρισμό για υποχρεώσεις που δημιουργήθηκαν όταν ήταν ακόμη μέλη ή είχαν αποδεχτεί κατά την εγγραφή τους, στους αστικούς η ευθύνη του συνεταίρου ισχύει και για τα χρέη που είχε δημιουργήσει ο συνεταιρισμός προτού αυτός γίνει μέλος του και φυσικά δεν αφορά τα χρέη που δημιούργησε ο συνεταιρισμός μετά την αποχώρηση του.

Η ευθύνη **παύει** μετά την πάροδο ενός έτους από την πτώχευση ή την εκκαθάριση του συνεταιρισμού, εκτός αν μέσα στο έτος έχει ασκηθεί εναντίον τους αγωγή.

1.8 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ

Το αρχικό κεφάλαιο δημιουργείται από την καταβολή της αξίας της **συνεταιριστικής μερίδας**, η οποία θα πρέπει να είναι όσο το δυνατό μεγαλύτερη για να δοθεί η δυνατότητα στο συνεταιρισμό να δημιουργήσει μεγάλα ίδια κεφάλαια, απαραίτητα για να επιτύχει στο σκοπό του.

Η καταβολή της αξίας της συνεταιριστικής μερίδας γίνεται τμηματικά ώστε να δοθεί η ευκαιρία συμμετοχής και στους πλέων αδύνατους οικονομικά. Όπως είναι φυσικό όμως το κεφάλαιο που δημιουργείται με αυτόν τον τρόπο δεν είναι αρκετό για την επιτέλεση του σκοπού του συνεταιρισμού. Για το λόγο αυτό ο συνεταιρισμός καταφεύγει σε **δανεισμό** από διάφορους χρηματοδοτικούς φορείς για την εξασφάλιση των υπόλοιπων κεφαλαίων που του χρειάζονται.

1.9 ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ – ΟΡΓΑΝΑ

Τα βασικά όργανα του συνεταιρισμού είναι : η Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο και το εποπτικό συμβούλιο.

Η Γενική Συνέλευση αποτελεί το ανώτατο όργανο του συνεταιρισμού και είναι αρμόδια να αποφασίζει για όλα τα θέματα που την αφορούν. απαιτείται η παρουσία του 75% τουλάχιστον των μελών του συνεταιρισμού. Κάθε μέλος έχει μια ψήφο και συγκαλείται μια φορά το χρόνο σε τακτική σύνοδο από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Στους **αστικούς** συνεταιρισμούς αυτή αποφασίζει για τα εξής ζητήματα:

1. τροποποίηση του καταστατικού.
2. τη συγχώνευση, τη παράταση της διάρκειας, τη διάλυση και την αναβίωση του συνεταιρισμού.
3. την έγκριση των ειδικών κανονισμών εργασίας και προσωπικού.
4. τη συμμετοχή σε εταιρεία και την αποχώρηση από αυτήν.
5. τους γενικούς όρους δραστηριότητας του συνεταιρισμού ανάλογα με τους σκοπούς του και τις από κοινού με άλλους συνεταιρισμούς πώληση των προϊόντων του.(αυτή η αρμοδιότητα μπορεί να μεταβιβαστεί στο διοικητικό συμβούλιο).
6. την έγκριση του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσεως.
7. την εκλογή και την απαλλαγή από κάθε ευθύνη του διοικητικού συμβουλίου και του εποπτικού συμβουλίου καθώς και των αντιπροσώπων του συνεταιρισμού στις δευτεροβάθμιες συνεταιριστικές οργανώσεις.
8. την επιβολή εισφοράς στα μέλη για την αντιμετώπιση έκτακτων ζημιών ή άλλων εξαιρετικών καταστάσεων.

Απαιτείται η **παρουσία του 75%** τουλάχιστον των μελών του συνεταιρισμού για να αποφασιστούν τα εξής ζητήματα :

1. μεταβολή του σκοπού, της έδρας, του ύψους της συνεταιρικής μερίδας ή του μεγέθους της ευθύνης των συνεταιριών.
2. αποκλεισμός συνεταίρου.
3. παράταση, διάλυση, αναβίωση ή συγχώνευση με άλλο συνεταιρισμό.
4. μεταβολή του τρόπου διανομής των κερδών.
5. ανάκληση και αντικατάσταση των μελών του διοικητικού συμβουλίου ή του

εποπτικού συμβουλίου ή των αντιπροσώπων του συνεταιρισμού.

Στους **επιχειρηματικούς** συνεταιρισμούς η Γενική Συνέλευση αποφασίζει για τα **εξής ζητήματα** του καταστατικού.

1. τη μετατροπή, τη παράταση της διάρκειας και της διάλυσης

2. ανάκληση των μελών του διοικητικού συμβουλίου.

3. λογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσεως και τον άθροισμα των πλεονασμάτων της χρήσης.

4. από τυχόν ζημιές.

5. συνεταιριστικής μερίδας.

6. ός

7. δε μπορ

8. ου αφορά την

9. την επιδίωξη

10. οσώπηση του

11. αρμοδιότητα

12. σε απαρτία

13. αποφάσεις

14. μέλος δεν

15. ρά τον ίδιο ή

16. ζηνιά πρ

17. τό μπο

18. ρχό

19. η.

20. επιχειρηματικής δράσης και ανάπτυξης του
21. υ προϋπολογισμού.

22. ισμού εσόδων και εξόδων.

23. ρθונה του διοικητικού συμβουλίου.

24. ισμού λειτουργίας και του κανονισμού
25. ακού.

26. ώληση ακινήτων.

27. ρότηση και λειτουργία από τα μέλη του

28. ανώσεων παραγωγής αγροτικού συνεταιρισμού

29. χούν στους κλάδους παραγωγής και στα βασικά

30. ς του συνεταιρισμού.

31. τών για την επόμενη οικονομική χρήση και ο

32. ς τους.

33. ροβλέπεται από το καταστατικό.

34. **σία του 75%** τουλάχιστον των μελών του συνεταιρισμού

35. **για μέλη ζητήματα :**

36. 1. **εταιρισμού.**

37. 2. **εξοκού και τη συγχώνευση του με άλλο συνεταιρισμό.**

38. 3. **τροτου καταστατικού και τη μετατροπή του συνεταιρισμού.**

39. **επιχειρηματικούς** συνεταιρισμούς **το Διοικητικό Συμβούλιο** εκλέγεται από

40. την Γενική Σύλευση, διοικεί και εκπροσωπεί το συνεταιρισμό στις σχέσεις του με

41. **ακόλουθ**ώντας τις σχετικές διατάξεις του καταστατικού. Αυτό αποτελείται

από πέντε τουλάχιστον μέλη που εκτελούν διετή θητεία. Το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία όταν τα παρόντα μέλη του είναι περισσότερα και σε περίπτωση ισοψηφίας η ψήφος του προέδρου υπερτερεί. Οι καταχωρούνται στο βιβλίο πρακτικών το οποίο υπογράφεται από όλα τα μέλη. Ένα μέλος δεν μπορεί να συμμετέχει σε συνεδρίαση του όταν ο νόμος αφορά τον ίδιο ή συγγενή α' βαθμού. Ο νόμος ορίζει πως το αξίωμα του Δ.Σ. είναι άμισθο και τιμητικό, μετά την απόφαση της γενικής συνέλευσης μπορεί να δίνεται στα μέλη κάποια χρηματική αποζημίωση.

Στους αγροτικούς συνεταιρισμούς το Δ.Σ. εκλέγεται από τη γενική συνέλευση για διάρκεια της θητείας των μελών του ορίζεται από το καταστατικό και είναι μεγαλύτερη των τεσσάρων ούτε μικρότερη των δύο ετών. Ο αριθμός των μελών του ορίζεται από το καταστατικό και είναι πάντοτε περιττός και τα μέλη του είναι λιγότερα από τρία. Είναι αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά τη διαχείριση της περιουσίας, της διοίκησης και των υποθέσεων του και του σκοπού του. Σε αυτό ανατίθεται η δικαστική και εξώδικη εκπροσώπηση του συνεταιρισμού. Μπορεί να αναθέσει την εκπροσώπηση του ή κάποια από τα μέλη του σε μέλος του συνεταιρισμού. Το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία όταν τα παρόντα μέλη του είναι περισσότερα από τα απόντα. Ο νόμος λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Ένα μέλος μπορεί να συμμετέχει σε συνεδρίαση του όταν συζητείται θέμα που αφορά τον ίδιο ή συγγενή α' βαθμού. Τα μέλη του ευθύνονται συλλογικά για κάθε πράξη που προκάλεσαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Το καταστατικό του προβλέπει την παροχή στα μέλη του Δ.Σ. την αποζημίωση για την απασχόληση με υποθέσεις του συνεταιρισμού που τους έχουν ανατεθεί με απόφαση της γενικής συνέλευσης και παράστασης για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις, καθώς επίσης να προβλέπει τον ορισμό από το Δ.Σ. ενός γενικού διευθυντή (με τον οποίο καθορίζει τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις αρμοδιότητες του. Εργασία γίνεται μετά από προκήρυξη που δημοσιεύεται στο δημόσιο τύπο. Με αυτήν οι υποθέσεις διαχειρίζονται, κάτω από την δική τους επίβλεψη με ευελιξία και ειδική κατάρτιση και γίνονται περισσότερο ανταγωνιστικοί στην αγορά.

Στα όργανα διοίκησης των συνεταιριστικών οργανώσεων δεν μπορεί να γίνει μέλος όποιος καταδικάστηκε με τελεσίδικη απόφαση σε οποιαδήποτε ποινή για κλοπή ή άλλες σοβαρές εγκληματικές πράξεις.

Στους αστικούς συνεταιρισμούς το εποπτικό συμβούλιο αποτελείται από τουλάχιστον τρία μέλη τα οποία εκλέγονται από την Γ.Σ. Το ίδιο μέλος

είναι ταυτόχρονα μέλος του Δ.Σ. Ακόμη τα μέλη του Δ.Σ. και του Ε.Σ. δε πρέπει να είναι συγγενείς μέχρι β' βαθμού. Ελέγχει τις πράξεις του Δ.Σ. και την τήρηση των διατάξεων του νόμου, του καταστατικού και των αποφάσεων της Γ.Σ. Είναι αρμόδιο να γνωρίζει οποιοδήποτε βιβλίο, έγγραφο ή στοιχείο του συνεταιρισμού καθώς επίσης να κάνει διαχωριστικό και λογιστικό έλεγχο και να παρακολουθεί γενικά την πορεία των συν/κών υποθέσεων. Αν διαπιστώσει παραβάσεις υποδεικνύει στο Δ.Σ. την επανόρθωση τους και συγκαλεί την Γ.Σ. όταν οι παραβάσεις αυτές είναι σοβαρές και είναι πιθανό να βλάψουν τα συμφέροντα του συνεταιρισμού. Τα μέλη του κατά την ενάσκηση των καθηκόντων τους ευθύνονται για κάθε πταίσμα..

Στους αγροτικούς συνεταιρισμούς το σχέδιο νόμου δεν περιέχει διάταξη σχετική με εποπτικό συμβούλιο. Αυτό δεν αποτελεί παράλειψη αλλά αναγνώριση μιας πραγματικότητας γιατί με την πολυπλοκότητα που απέκτησαν οι οικονομικές δοσοληψίες και οι νομοθετικές ρυθμίσεις είναι πρακτικά δυσχερές και εξειδικευμένο το έργο του αφού απαιτεί την σύμπραξη ειδικών. Ο ελεγκτικός μηχανισμός που προβλέπεται από το σχέδιο νόμου κρίνεται κατάλληλος και επαρκής για την διασφάλιση των συμφερόντων των μελών. Εξάλλου στις περισσότερες Ευρωπαϊκές χώρες και για όλες τις κατηγορίες των συνεταιρισμών ο έλεγχος νομιμότητας και διαχειριστικής τάξεως διενεργείται από εξειδικευμένα όργανα, όπως ο Υπουργός Γεωργίας ή εξουσιοδοτημένα από αυτόν όργανα του Υπουργείου Γεωργίας ή ορκωτούς ελεγκτές ή ελεγκτές πτυχιούχους ανώτατων σχολών. Αυτοί εξακριβώνουν την καταβολή της αξίας των συν/κών μερίδων ή των άλλων ληξιπρόθεσμων οικονομικών υποχρεώσεων των μελών, την τήρηση των διατάξεων των νόμων, του καταστατικού και των αποφάσεων του Δ.Σ. καθώς και την εξακρίβωση της αλήθειας του ισολογισμού και των λοιπών ετησίων οικονομικών καταστάσεων και γενικά των τηρουμένων από τους συνεταιρισμούς βιβλίων και στοιχείων. Οι ελεγκτές ελέγχουν την νομιμότητα των αποφάσεων των θεσμοθετημένων οργάνων, τη λογιστική τάξη, την οικονομική κατάσταση και τη διαχειριστική τάξη όσον αφορά την νομιμότητα της πραγματοποίησης δαπανών και μπορούν να ζητήσουν έκτακτη σύγκληση της Δ.Σ. για να συζητήσουν θέματα που ανέκυψαν από τον έλεγχο που έκαναν. Ο έλεγχος αυτός είναι διαχειριστικός, οικονομικός και λογιστικός και διενεργείται με τον ίδιο τρόπο που προβλέπεται για τις ανώνυμες εταιρείες στον Ν. 2190.

1.10 ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΠΕΡΙ ΑΣΤΙΚΩΝ – ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Σύμφωνα με το ισχύον **Σύνταγμα της Ελλάδας** στο Άρθρο 12 παράγραφος 4 «με νόμο μπορεί να επιβληθούν περιορισμοί στο δικαίωμα των δημοσίων υπαλλήλων να συνεταιρίζονται. Περιορισμοί του δικαιώματος αυτού μπορεί να επιβληθούν και στους υπαλλήλους οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή δημόσιων επιχειρήσεων». Στο Άρθρο 12 παράγραφος 5 «οι Γεωργικοί και Αστικοί συνεταιρισμοί κάθε είδους αυτοδιοικούνται σύμφωνα με τους όρους του νόμου ή του καταστατικού τους και προστατεύονται και εποπτεύονται από το Κράτος, που είναι υποχρεωμένο να μεριμνά για την ανάπτυξη τους». Στο Άρθρο 12 παράγραφος 6 «επιτρέπεται η σύσταση με νόμο αναγκαστικών συνεταιρισμών που αποβλέπουν στην εκκλήρωση σκοπών κοινής ωφέλειας ή δημόσιου ενδιαφέροντος ή κοινής εκμετάλλευσης γεωργικών εκτάσεων ή άλλης πλουτοπαραγωγικής πηγής εφόσον πάντως εξασφαλίζεται η ίση μεταχείριση αυτών που συμμετέχουν».

Ο πρώτος νόμος του Ελληνικού κράτους που αφορούσε τους συνεταιρισμούς ήταν ο Ν.602/15 **«περί συνεταιρισμών»**.

Με τον Ν.921/79 **«περί γεωργικών συνεταιρισμών»** ο νομοθέτης διέσπασε το δίκαιο των συνεταιρισμών σε δίκαιο γεωργικών και αστικών συνεταιρισμών. Ο νόμος αυτός στη συνέχεια καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε με το Ν.1541/85 για τις **«αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις»**.

Για τους αστικούς συνεταιρισμούς ισχύει ο νόμος 1667/86 **«Αστικοί συνεταιρισμοί»** όπως τροποποιήθηκε με τους νόμους 2166/93 και 2515/97. Σε εκτέλεση επιταγών του Ν.2515/97 έχουν εκδοθεί και ισχύουν τα Προεδρικά Διατάγματα 422/87 **«μητρώο Αστικών συνεταιρισμών»** και 64/89 **«παράταση προθεσμίας προσαρμογής των καταστατικών»**. Η αντικατάσταση του νόμου 1541/85 από το νόμο 2169/93 **«Αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις»** ο οποίος τροποποιήθηκε σε ορισμένες διατάξεις του με τον Ν.2181/94 και με τον Ν.2538/97.

Απόφατα όμως τέθηκε σε ισχύ ο νέος νόμος 2810/09.03.2000 **«Αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις»** που αποτελεί το δίκαιο που ισχύει σήμερα για τους αστικούς συνεταιρισμούς.

Τα κυριότερα **χαρακτηριστικά** αυτού του νόμου, που αποτελεί τομή για τα συνεταιριστικά πράγματα της χώρας αλλά και ανοίγει τον δρόμο για την δραστηριοποίηση των αγροτισσών, είναι:

1. ο ελάχιστος αριθμός μελών του συνεταιρισμού μειώνεται από 20 σε 7, πράγμα που ευνοεί ιδιαίτερα τις μικρές ομάδες γυναικών που θέλουν να δραστηριοποιηθούν στον χώρο τους,
2. ο συνεταιρισμός αποκτά μεγαλύτερη ευελιξία ως προς το ποια οικονομική δραστηριότητα θα επιλέξει,
3. ο συνεταιρισμός γίνεται πιο λειτουργικός (με διάφορες διατάξεις του νόμου οι γενικές συνελεύσεις γίνονται πιο λειτουργικές,
4. η εκλογή Δ. Σ. από τη γενική συνέλευση, το ενιαίο ψηφοδέλτιο,
5. έδρα-περιφέρεια ορίζεται η ελάχιστη ή η μέγιστη περιοχή στην οποία δραστηριοποιείται συνεταιρισμός. Αυτό δίνει τη δυνατότητα στους γυναικείους συνεταιρισμούς να ενώσουν πιο εύκολα τις δυνάμεις τους ακόμα και στο πρώτο επίπεδο.

Η ίδρυση του συνεταιρισμού αποτελεί άσκηση του συνταγματικού δικαιώματος της οικονομικής ελευθερίας των ατόμων (ά.5 & 1) και όχι άσκηση του δικαιώματος του «συνεταιρίζεσθαι» που καθιερώνεται στο ά.12 παρ. 4 του Ελληνικού Συντάγματος.

1.11 ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΣΕ ΑΣΤΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥΣ

Ο **αστικός συνεταιρισμός** είναι μία εκούσια ένωση προσώπων που επιδιώκει οικονομικό σκοπό και αποβλέπει με την συνεργασία των μελών του στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη του καθώς και στη βελτίωση της ποιότητας της ζωής τους, μέσα στα πλαίσια της άσκησης μιας κοινής επιχείρησης. Δεν επιτρέπεται να αναπτύσσει δραστηριότητες αγροτικής οικονομίας. Με τον τρόπο αυτό καθιερώνεται ρητά κι από νομοθετική άποψη η διάκριση των συνεταιρισμών σε αγροτικούς και αστικούς.

Οι **δραστηριότητες** του απαριθμούνται παρακάτω ενδεικτικά σύμφωνα με το νόμο (1667/86 ά.1 παρ.2):

1. κοινή οργάνωση της παραγωγής
2. προμήθεια αγαθών για την κάλυψη επαγγελματικών, βιοτικών κι άλλης φύσεως αναγκών των μελών τους.
3. την παροχή στα μέλη τους τεχνικής ή οργανωτικής βοήθειας για την αύξηση ή την βελτίωση της παραγωγής τους.
4. την μεταποίηση ή την διάθεση των προϊόντων που παράγουν τα μέλη τους.
5. την παροχή δανείων, εγγυήσεων, ασφαλειών ή άλλων οικονομικών διευκολύνσεων στα μέλη τους.
6. την επαγγελματική, συνεταιριστική και πολιτιστική εκπαίδευση των μελών τους.
7. την ικανοποίηση των πολιτιστικών και κοινωνικών αναγκών τους.

Ο Α.Σ. θα πρέπει να τηρεί τα ακόλουθα **βιβλία** :

1. μητρώο μελών
2. πρακτικών Γ.Σ.
3. πρακτικών συνεδριάσεων του Δ.Σ.
4. πρακτικών συνεδριάσεων του Ε.Σ.
5. ότι προβλέπει η φορολογική νομοθεσία.

Τα βιβλία πρέπει να **θεωρούνται** από τον **ειρηνοδίκη**, της περιφέρειας που εδρεύει ο συνεταιρισμός. Η τήρηση επιπλέον βιβλίων πρέπει να προβλέπεται από το καταστατικό.

Ο **γεωργικός συνεταιρισμός** είναι μια μορφή οικονομικής οργάνωσης αγροτών είτε για τη προμήθεια ενός ή περισσότερων ειδών αναγκαίων στην αγροτική

καλλιέργεια ή την κτηνοτροφία ή για τη συλλογική πώληση των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων ή για την δανειοδότηση των μελών, είτε από τους πόρους και τα διαθέσιμα του συνεταιρισμού είτε από τις πιστώσεις που μπορεί να έχει ο συνεταιρισμός με την εγγύηση των μελών του είτε από κυβερνητικές χορηγήσεις.

Αγροτική συνεταιριστική οργάνωση είναι σύμφωνα με το ά.1 του Ν.2810/00 η αυτόνομη ένωση προσώπων, η οποία συγκροτείται εθελοντικά και επιδιώκει με την αμοιβαία βοήθεια των μελών της, την οικονομική, πολιτιστική, κοινωνική ανάπτυξη και προαγωγή τους, μέσω μιας συνιδιόκτητης και δημοκρατικά διοικούμενης επιχείρησης. μέλη μιας Α.Σ.Ο. μπορούν να γίνουν φυσικά όσο και νομικά πρόσωπα. Σύμφωνα με το ά.1 παρ.2 οι Α.Σ.Ο. όλων των βαθμίδων αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και έχουν την εμπορική ιδιότητα απευθείας από το νόμο και ανεξάρτητα από το αν κάνουν ή όχι εμπορικές συναλλαγές.

Για να επιτύχουν τους σκοπούς τους οι αγροτικοί συνεταιρισμοί έχουν τη δυνατότητα να:

1. ιδρύουν υποκαταστήματα, παραρτήματα ή γραφεία στο εσωτερικό και το εξωτερικό.
2. να δημιουργούν κοινές επιχειρήσεις με συνεταιρισμούς, με νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, με κοινωφελείς οργανισμούς, με συνεταιριστικές οργανώσεις άλλων χωρών και με φυσικά ή νομικά πρόσωπα στα πλαίσια διακρατικής ή διεπαγγελματικής συνεργασίας τους.

Η Α.Σ.Ο. υποχρεούται να τηρεί τα ακόλουθα **βιβλία** :

1. μητρώο μελών
2. πρακτικών Γ.Σ.
3. απογραφής και ισολογισμού.
4. κάθε άλλο βιβλίο που προβλέπεται από το καταστατικό και των Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων

Τα παραπάνω βιβλία για να είναι έγκυρα πρέπει να **θεωρούνται** από την αρμόδια **Δ.Ο.Υ.**

1.12 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ

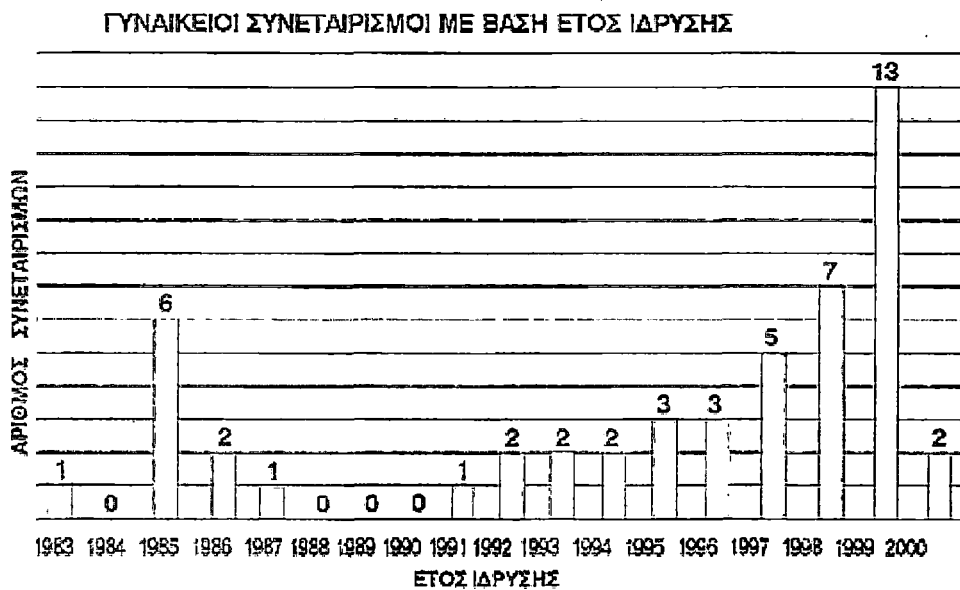
516

Στους αστικούς συνεταιρισμούς η διαχειριστική χρήση διαρκεί ένα χρόνο και λήγει στις 31 Δεκεμβρίου. Με τη λήξη της το Δ.Σ. συντάσσει ισολογισμό και λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως και υποβάλλεται για έγκριση στη Γ.Σ. μαζί με την έκθεση του Ε.Σ για το διαχειριστικό έλεγχο που διενήργησε στο συνεταιρισμό. Η έγκριση θα πρέπει να δημοσιευτεί μέσα σε ένα μήνα σε εφημερίδα της έδρας του συνεταιρισμού. Τα καθαρά κέρδη θα πρέπει να διατεθούν για το σχηματισμό τακτικού, έκτακτου ή ειδικού αποθεματικού και για διανομή στους συνεταιρισμούς. Αν το καταστατικό δε ορίζει κάτι διαφορετικό τα μισά κέρδη διανέμονται ανάλογα με τις συνεταιριστικές μερίδες που έχει το κάθε μέλος και τα άλλα μισά ανάλογα με την ποσοστιαία συμμετοχή των συνεταιριών στις συναλλαγές του συνεταιρισμού.

Στους αγροτικούς συνεταιρισμούς η διαχειριστική χρήση δε μπορεί να είναι μεγαλύτερη από 12 μήνες εκτός από την πρώτη που μπορεί να φτάσει και 24 μήνες. Με τη λήξη γίνεται απογραφή και συντάσσεται ισολογισμός και ο λογαριασμός «αποτελέσματα χρήσεως» τους οποίους το Δ.Σ.δίνει στη Γ.Σ. με τις αναγκαίες επεξηγηματικές εκθέσεις και τις εκθέσεις λογοδοσίας για το έτος που έληξε. Συντάσσεται επίσης το πρόγραμμα δράσης και ανάπτυξης για την επόμενη χρήση και θα πρέπει να συνοδεύεται απαραίτητα από τον προϋπολογισμό δαπανών και το δίνει για έγκριση στη Γ.Σ. το ά. 19 αναφέρεται στο διαχειριστικό υπόλοιπο και στο χειρισμό των πλεονασμάτων και των κερδών των Α.Σ.Ο. Διαχειριστικό υπόλοιπο μιας χρήσης είναι η διαφορά ανάμεσα στα ακαθάριστα έσοδα από την μία και των κάθε είδους δαπανών, ζημιών, αποσβέσεων και τόκων των υποχρεωτικών και προαιρετικών μερίδων από την άλλη. Το διαχειριστικό υπόλοιπο αποτελείται από τα πλεονάσματα και τα κέρδη. Ως πλεόνασμα ορίζονται τα προερχόμενα από τις συναλλαγές της Α.Σ.Ο. με τα μέλη της. Το πέρα του πλεονάματος υπόλοιπο θεωρείται ότι προέρχεται από τις συναλλαγές με τρίτους και συνιστά τα κέρδη. Από τα πλεονάσματα το 10% τουλάχιστον διατίθεται για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού ώσπου να εξισωθεί αυτό με την συνολική αξία των συν/κών μερίδων. Το υπόλοιπο των πλεονασμάτων διατίθεται για την ανάπτυξη του συνεταιρισμού, για την απόδοση στα μέλη ανάλογα με τις συναλλαγές τους με τον συνεταιρισμό και για την υποστήριξη άλλων δραστηριοτήτων που εγκρίνονται από τα μέλη. Στο τακτικό αποθεματικό περιλαμβάνονται τα κέρδη μετά την φορολόγηση τους, η κράτηση του 10 %, τα έσοδα που περιέρχονται στο συνεταιρισμό από χαριστική αιτία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Στον ελληνικό αγροτικό χώρο τη δεκαετία του '90, όπως φαίνεται και από το παρακάτω γράφημα, το γυναικείο συνεταιριστικό κίνημα γνωρίζει νέα άνθιση, με κορύφωση το 1999. Οι γυναικείοι συνεταιρισμοί εμπνέουν ως μοντέλο τις γυναίκες αλλά και τις Περιφέρειες, τις Νομαρχίες και τις Τοπικές Αυτοδιοικήσεις σε όλη την Ελλάδα που βλέπουν στους γυναικείους συνεταιρισμούς ένα εργαλείο τοπικής Ανάπτυξης και ενεργοποίησης του γυναικείου πληθυσμού.

Από την έρευνά μας φαίνεται ότι η πλειοψηφία των γυναικείων συνεταιρισμών λειτουργούν ως αγροτικοί. Ο λόγος θα πρέπει να αποδοθεί στο γεγονός των φορολογικών κυρίως κινήτρων που προβλέπει ο Νόμος περί Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (2810/00) αλλά και στο γεγονός ότι οι αγροτικοί συνεταιρισμοί παρακολουθούνται και υποστηρίζονται, όπως είναι φυσικό λόγω του αγροτικού τους χαρακτήρα, από το Υπουργείο Γεωργίας και την ΠΑ.ΣΕ.ΓΕΣ. και πρόσφατα από την Ένωση Αγροτουριστικών, Βιοτεχνικών Συνεταιρισμών Ελλάδος. Οι φορείς αυτοί προσφέρουν συχνά προγράμματα μακροχρόνιας ή βραχυχρόνιας κατάρτισης, συμβουλευτικές υπηρεσίες σε φορολογικά θέματα, ενώ το Υπουργείο Γεωργίας μέσω της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας στηρίζει οικονομικά τους συνεταιρισμούς αυτούς με επιδότηση του ενοικίου των εργαστηρίων ή

καταστημάτων πωλήσεων τους. Αντίθετα, η Γενική Γραμματεία Ισότητας, εξαιτίας του θεσμικού της χαρακτήρα, στηρίζει τόσο τους αγροτικούς όσο και τους αστικούς συνεταιρισμούς που αποτελούνται από γυναικείες πρωτοβουλίες και από την έκφραση της επιχειρηματικότητας τους.

Η μορφή του αστικού συνεταιρισμού επιλέχθηκε τις περισσότερες των περιπτώσεων είτε από έλλειψη ενημέρωσης των γυναικών, είτε γιατί η διαδικασία της δημιουργίας αγροτικού συνεταιρισμού εμφανίζεται περισσότερο χρονοβόρα (με βάση τον προηγούμενο Νόμο περί Συνεταιρισμών, όπου οι σχετικές διατάξεις του καταργήθηκαν από τον τελευταίο Νόμο απλοποιώντας τις διαδικασίες δημιουργίας και προβλέποντας την έγκριση δημιουργίας του συνεταιρισμού από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΠΑ.ΣΕ.ΓΕΣ. που ζητούσε τη σύμφωνη γνώμη της Ένωσης Γεωργικών Συνεταιρισμών και την έκδοση απόφασης του Υπουργείου Γεωργίας). Αντικίνητρο για τις μικρές κοινότητες υπήρξε και ο αριθμός των μελών που έπρεπε να έχει ο συνεταιρισμός. (Σύμφωνα με τον προηγούμενο Νόμο για τη σύσταση αγροτικού συνεταιρισμού «ειδικού σκοπού» απαιτούνται είκοσι μέλη και μόνο σε ορισμένες περιπτώσεις, που έπρεπε να αιτιολογηθούν κατά περίπτωση, ο αριθμός αυτός μπορούσε να περιοριστεί στα δεκαπέντε μέλη).

Με το νέο Νόμο περί Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων τα δύο αυτά προβλήματα παύουν να υφίστανται και οι αγροτουριστικοί, αγροβιοτεχνικοί συνεταιρισμοί εξομοιώνονται με τους αγροτικούς συνεταιρισμούς (άρθρο 1) καταργούμενη της διαδικασίας των προαναφερομένων εγκρίσεων ενώ ο ελάχιστος αριθμός μελών περιορίζεται σε 7 (άρθρο 3).

2.1 Η ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟΥΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥΣ

Παρά το γεγονός ότι οι γυναίκες αποτελούν μέρος του εργατικού δυναμικού της χώρας και συμμετέχουν ενεργά στην παραγωγή, η παρουσία τους σε συλλογικούς φορείς και ειδικότερα στους συνεταιρισμούς είναι **περιορισμένη**. Το ίδιο φαινόμενο παρατηρείται διεθνώς τόσο στις αναπτυγμένες όσο και στις αναπτυσσόμενες χώρες.

Οι παράγοντες που **εμποδίζουν** τη συμμετοχή των γυναικών στους συνεταιρισμούς μπορούν να συνοψιστούν ως εξής :

- Τα νομικά εμπόδια και η απουσία νομοθετικών ρυθμίσεων.
- Ανεπαρκής εκπαίδευση και πληροφόρηση των πλεονεκτημάτων που προέρχονται από την συμμετοχή στους συνεταιρισμούς.
- Έλλειψη χρόνου των γυναικών.
- Η ύπαρξη προτύπων που προσδιορίζουν τους ρόλους και τις συμπεριφορές των γυναικών, λειτουργούν ανασταλτικά σε κάθε προσπάθεια που καλεί τις γυναίκες να αναλάβουν νέους ρόλους.

Ακόμα είναι εξίσου δύσκολο για τις γυναίκες που συμμετέχουν σε συνεταιρισμούς να αναλάβουν θέσεις διευθυντικές είτε γιατί δεν διαθέτουν τα αναγκαία προσόντα, είτε γιατί συχνά υπό την επήρεια του συστήματος των παραδοσιακών κοινωνικών και πολιτιστικών προτύπων αποθαρρύνονται.

Θα έπρεπε όμως να αναλογιστούμε επίσης και τους παράγοντες που **ενθαρρύνουν** τις γυναίκες να συμμετέχουν στους συνεταιρισμούς

- η κοινωνική τους χειραφέτηση και βελτίωση της αυτοπεποίθησης με τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης σε μια μειονεκτική περιφέρεια.
- η κοινωνική τους καταξίωση και αναβάθμιση των νέων γυναικών της υπαίθρου με την ενίσχυση του αισθήματος της δημιουργικότητας μέσα από τη συλλογική εργασία.
- η οικονομική αυτονομία των γυναικών με τη δημιουργία επιπλέον εισοδημάτων που καταστέλλει τις τάσεις φυγής τους για τις κοντινότερες ή μακρινότερες πόλεις αναζητώντας καλύτερες συνθήκες ζωής .
- η ανταλλαγή εμπειριών και η επαφή με άλλους τρόπους ζωής εκτός της μικρής κοινότητας στην οποία ζουν.

2.2 ΒΑΣΙΚΑ ΚΟΙΝΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ.

Τα βασικά κοινά χαρακτηριστικά των Γυναικείων Συνεταιρισμών που δημιουργήθηκαν είναι τα εξής:

A. Κοινές Καταστατικές διατάξεις

- Τα μέλη όλων των Γυναικείων Συνεταιρισμών είναι αποκλειστικά γυναίκες.
- Κάθε Γυναικείος Συνεταιρισμός έχει ορισμένη έδρα και ορισμένη γεωγραφική περιφέρεια.
- Στο καταστατικό των Συνεταιρισμών καθορίζεται η χρονική διάρκεια του Συνεταιρισμού καθώς και οι προϋποθέσεις και τα κωλύματα εγγραφής, οι όροι εισδοχής, η απόκτηση ιδιότητας, τα δικαιώματα, οι υποχρεώσεις και η αποχώρηση, διαγραφή και τα δικαιώματα των εξερχόμενων μελών.
- Η συνεταιριστική μερίδα είναι καθορισμένη καθώς και η ευθύνη, οι υποχρεώσεις των συνεταίρων προς τρίτους και η κοινή χρήση περιουσιακών στοιχείων των μελών.
- Τα όργανα του Συνεταιρισμού είναι: η Γενική Συνέλευση και το Διοικητικό Συμβούλιο. Η συγκρότηση, αρμοδιότητες, σύγκληση, απαρτία, συνεδρίαση - συζήτηση - ψηφοφορία και απόφαση της Γενικής Συνέλευσης είναι καθορισμένες όπως καθορισμένες είναι και η συγκρότηση - λειτουργία, οι αρμοδιότητες, οι αρχαιρεσίες και η ευθύνη - αποζημίωση του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και οι αρμοδιότητες του προέδρου και του ταμία.
- Ο Συνεταιρισμός μπορεί με απόφαση του Δ.Σ. να επεκτείνει τις εργασίες του και γενικά να παρέχει αγαθά και υπηρεσίες που παρέχονται στα μέλη του και προς πρόσωπα που δεν είναι μέλη του Συνεταιρισμού με τους όρους που το ίδιο το Δ.Σ. θα καθορίζει. Σε καμιά όμως περίπτωση οι όροι αυτοί δεν μπορεί να είναι ευνοϊκότεροι από τους όρους που ισχύουν για τα μέλη του.
- Τρίτοι, που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες του Συνεταιρισμού δεν έχουν κανένα δικαίωμα στα αποτελέσματα της χρήσης. Τα οφέλη του Συνεταιρισμού από τις συναλλαγές αυτές με τρίτους ή διανέμονται στα μέλη του ή μεταφέρονται σε ειδικό αποθεματικό κεφάλαιο για επέκταση των εργασιών του μετά από απόφαση της Γ.Σ.

- Ο Συνεταιρισμός ανεξάρτητα προς την παροχή των υπηρεσιών προς τα μέλη, μπορεί με απόφαση του Δ.Σ. να παρέχει γενικά τις υπηρεσίες του και να αναλαμβάνει την διενέργεια εργασιών για λογαριασμό του Δημοσίου, της Αγροτικής Τράπεζας ή και κάθε άλλου νομικού προσώπου Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου, συμπεριλαμβανομένων και των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και Εταιριών τους κάθε μορφής με αμοιβή. Επίσης με απόφαση της Γ.Σ. μπορεί να αναπτύσσει ορισμένες δραστηριότητες σχετιζόμενες με την εφαρμογή της Γεωργικής και Κοινωνικής Πολιτικής του Κράτους ή και των Κανονισμών της ΕΟΚ με αμοιβή εφόσον ήθελε ανατεθεί σ' αυτόν.
- Ο Συνεταιρισμός για την επίτευξη των καλύτερων αποτελεσμάτων στη διαχείριση των προϊόντων των μελών του, μπορεί κατά την κρίση του Δ.Σ. και ύστερα από απόφαση της Γ.Σ. να εξαγοράζει τα προϊόντα των μελών του και να τα πουλάει στο όνομά του.
- Στο καταστατικό του Συνεταιρισμού, αναφέρονται ειδικοί όροι ορισμένων εργασιών για τις προμήθειες αναγκαίων ειδών, για δάνεια προς το Συνεταιρισμό, για δάνεια προς συνεταίρους και για καταθέσεις, ορίζεται επίσης η διαχειριστική χρήση, το διαχειριστικό υπόλοιπο, τα πλεονάσματα, τα κέρδη, το τακτικό απόθεμα, το απομένον πλεόνασμα διαχειριστικής χρήσης και τα τηρούμενα βιβλία. Τέλος υπάρχουν ειδικές διατάξεις που αναφέρονται στο προσωπικό, την τροποποίηση του καταστατικού, την συγχώνευση, την πτώχευση, την λύση, την εκκαθάριση, την σφραγίδα και την έγκριση του Συνεταιρισμού.
- Όσο αφορά την εποπτεία του Συνεταιρισμού. αυτή ασκείται από το Υπουργείο Γεωργίας και ο έλεγχος γίνεται από ελεγκτές.

B. Δραστηριότητες των Συνεταιρισμών

- Ο Συνεταιρισμός για την πραγματοποίηση του σκοπού του, αναπτύσσει οποιαδήποτε δραστηριότητα, προβλέπεται από το Καταστατικό του και κάθε άλλη, που θα αποφασίσει η Γενική του Συνέλευση, σύμφωνα με το Καταστατικό και μέσα στα όρια του Νόμου.
- Ο Συνεταιρισμός διεξάγει τις εργασίες του με δικές του υπηρεσίες μπορεί όμως να χρησιμοποιήσει τις Υπηρεσίες άλλων Αγροτικών Συνεταιριστικών

Οργανώσεων ή και τρίτων. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνεταιρισμού στις περιπτώσεις αυτές ορίζει την αποζημίωση ή την αμοιβή για την χρησιμοποίησή τους στην διεξαγωγή των εργασιών του Συνεταιρισμού.

- Κύρια δραστηριότητα των Συνεταιρισμών είναι η κοινή χρήση και εκμετάλλευση των περιουσιακών στοιχείων των μελών. Ειδικότερα στους αγροτουριστικούς συνεταιρισμούς κάθε μέλος έχει παραχωρήσει την χρήση ενός ή περισσότερων δωματίων στον Συνεταιρισμό για κοινή χρήση και τουριστική εκμετάλλευση από τον ημεδαπό ή αλλοδαπό τουρισμό.

Γ. Άλλες δραστηριότητες των Συνεταιρισμών

- Η συγκέντρωση, συσκευασία, τυποποίηση, αποθήκευση, συντήρηση, μεταφορά και πώληση στο εσωτερικό της χώρας ή στο εξωτερικό, των προϊόντων της οικιακής οικονομίας και οικοτεχνίας των μελών.
- Η ίδρυση και διαχείριση βιοτεχνίας των προϊόντων της οικιακής οικονομίας και οικοτεχνίας των μελών.
- Η απόκτηση κάθε είδους μηχανικού ή τεχνικού εξοπλισμού και μέσων μεταφοράς για την εξυπηρέτηση των σκοπών του Συνεταιρισμού.
- Η απόκτηση κατά κυριότητα ή μίσθωση αστικών και αγροτικών ακινήτων για την δημιουργία κάθε είδους τουριστικών εγκαταστάσεων.
- Η οργάνωση πρότυπης ή πειραματικής εκμετάλλευσης της οικιακής τέχνης.
- Η οργάνωση Marketing προώθησης των προϊόντων του Συνεταιρισμού.
- Η συνεργασία με ομοειδείς φορείς και επαγγελματικές κάθε είδους οργανώσεις και ιδιώτες για την προώθηση και πώληση των ιδίων προϊόντων και άλλων που προέρχονται από τρίτους.
- Η ίδρυση και συμμετοχή με άλλες επαγγελματικές επιχειρήσεις σε ενέργειες προώθησης της οικονομίας της περιοχής και των σκοπών του Συνεταιρισμού.
- Η συμμετοχή σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα και πρωτοβουλίες.
- Η διοργάνωση ημερίδων συνεδρίων προώθησης των Πολιτιστικών-Οικονομικών και Αγροτουριστικών παραγόντων ανάπτυξης.
- Η αξιοποίηση και ανάδειξη των παραδοσιακών επαγγελμάτων.
- Η οργάνωση βιολογικών καλλιεργειών για την παραγωγή οικολογικών προϊόντων και την μεταποίηση αυτών (φαρμακευτικά φυτά κ.α).
- Η δημιουργία και ανάπτυξη μελισσοκομίας, σηροτροφίας, δενδροκομίας με

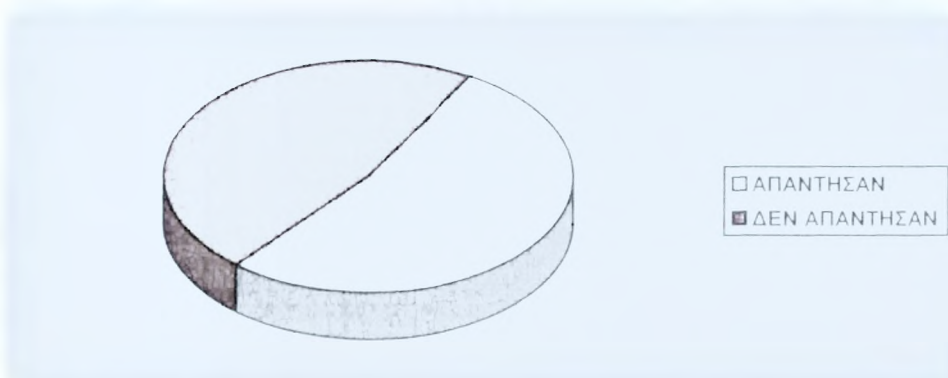
σκοπό την πώληση προϊόντων την μετάλλαξη παραγόντων κ.α.

- Η μεταποίηση - τυποποίηση - παραγωγή και εκμετάλλευση αλιευτικών προϊόντων. Η προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού, ορεινού και θαλάσσιου.

2.3 Ο ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Από τους **70** συνεταιρισμούς, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ., που λειτουργούν σήμερα σε όλη την Ελλάδα, απάντησαν μόνο οι **37**.

	<i>ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ</i>	<i>ΠΟΣΟΣΤΟ %</i>
ΑΠΑΝΤΗΣΑΝ	37	52,85
ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΗΣΑΝ	33	47,15
ΣΥΝΟΛΟ	70	100,00

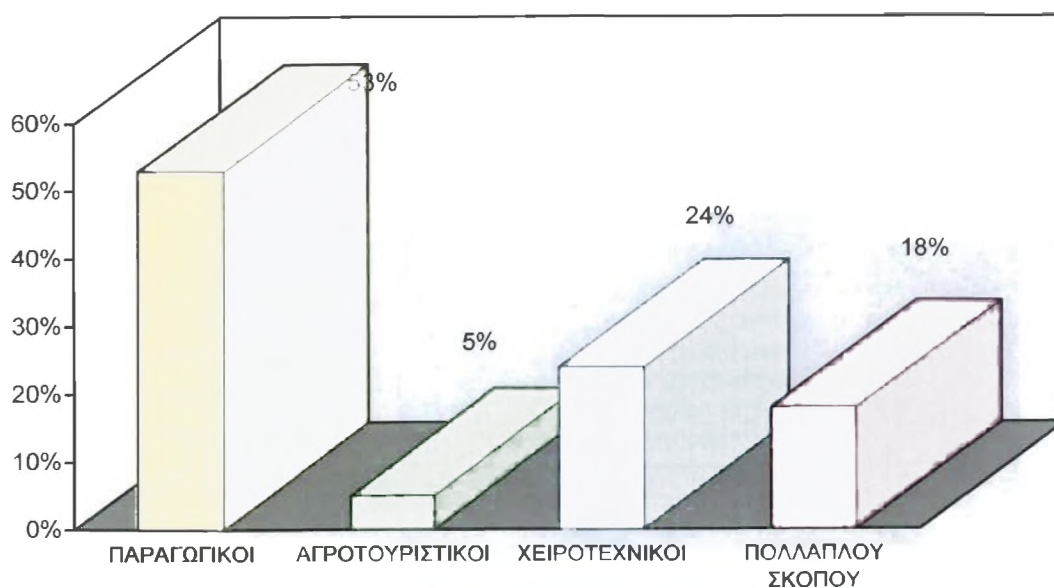
2.4 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Οι συνεταιρισμοί αυτοί διακρίνονται ανάλογα με το σκοπό που επιδιώκουν σε:

- Παραγωγικούς
- Αγροτουριστικούς
- Χειροτεχνικούς
- Πολλαπλού Σκοπού

Από την επεξεργασία των ερωτηματολογίων προκύπτει ότι οι 19 συνεταιρισμοί που λειτουργούν είναι παραγωγικοί, 9 χειροτεχνικοί, 2 αγροτουριστικοί και 7 πολλαπλού σκοπού. Τα ποσοστά συμμετοχής κάθε κατηγορίας αναφέρονται στο παρακάτω διάγραμμα. Ο αριθμός των συνεταιρισμών που ασχολείται με την υποδοχή και τη φιλοξενία τουριστών είναι πολύ μικρός. Αυτό πιθανόν να οφείλεται στο κόστος επένδυσης που απαιτούν τα αγροτουριστικά καταλύματα και στο κόστος της συντήρησης και της λειτουργίας τους. Όσον αφορά τους χειροτεχνικούς ο μικρός αριθμός τους οφείλεται στην δυσκολία του αντικειμένου εργασίας και στην αδιαφορία της νέας γενιάς για την συνέχιση τη παράδοσης.

Αντιθέτως, οι περισσότεροι συνεταιρισμοί ασχολούνται με την παραγωγή, τυποποίηση και πώληση παραδοσιακών προϊόντων (γλυκά, μαρμελάδες, παραδοσιακά ζυμαρικά, τουρσιά κλπ.) και είδη παραδοσιακής χειροτεχνίας και λαϊκής τέχνης (υφαντά, παραδοσιακές στολές, κεντήματα κλπ.), κάτι που γνωρίζουν ιδιαίτερα οι γυναίκες και το έχουν μετατρέψει σε βιοποριστικό επάγγελμα, λόγω του ότι δεν έχουν άλλες επιλογές στον τόπο μόνιμης κατοικίας τους.

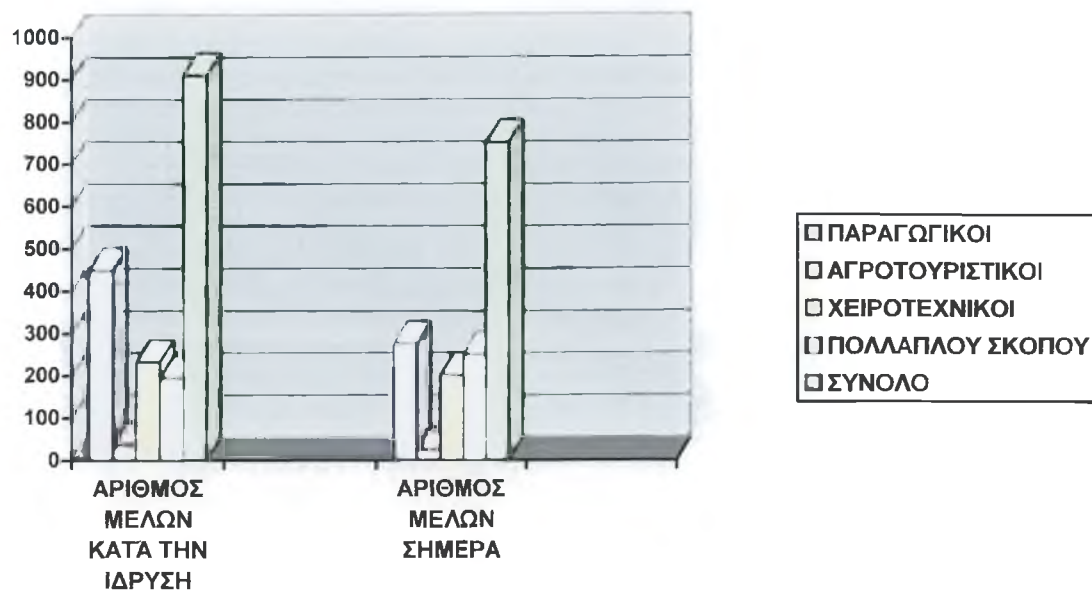

2.5 ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

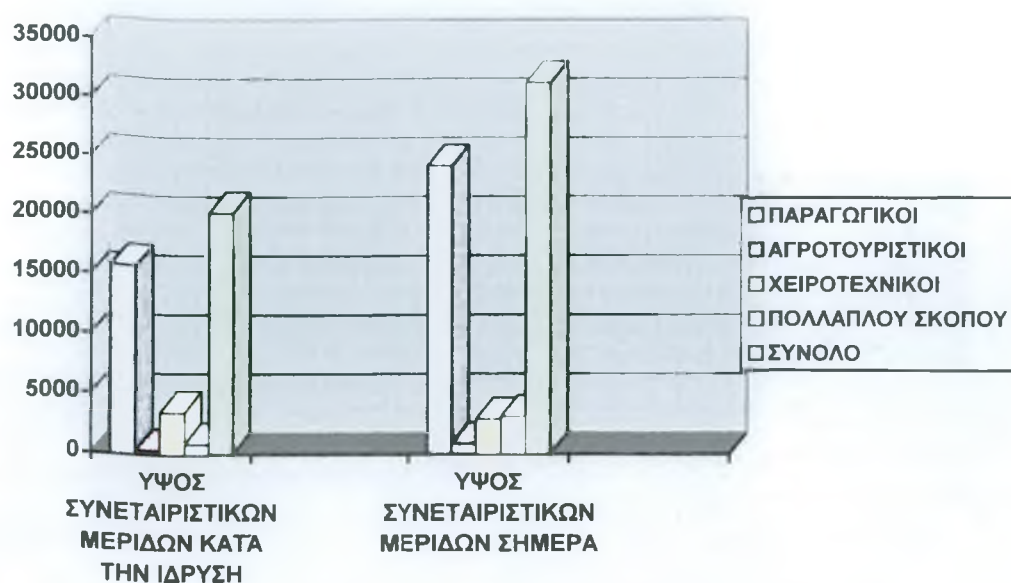
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΩΝ ΣΗΜΕΡΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ
ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΙ	449	276	- 38,53 %
ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ	36	25	- 30,55 %
ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΚΟΙ	232	201	- 13,36 %
ΠΟΛΛΑΠΛΟΥ ΣΚΟΠΟΥ	194	250	28,86 %
ΣΥΝΟΛΟ	911	752	-17,45 %

Παρατηρώντας τον παραπάνω πίνακα, διαπιστώνουμε ότι σε 3 από της 4 κατηγορίες συνεταιρισμών ο αριθμός των μελών έχει μειωθεί από τη στιγμή της ίδρυσης της ως και σήμερα. Η μείωση αυτή φτάνει ως και 38%. Μόνο σε μια κατηγορία έχει επέλθει μια αύξηση στον αριθμό των μελών, της τάξεως του 28%.

2.6 ΥΨΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΡΙΔΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

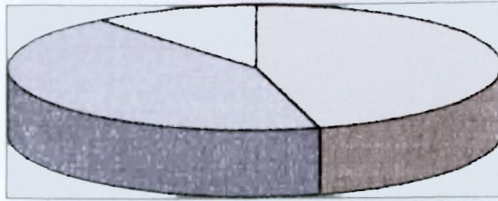
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ	ΥΨΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΡΙΔΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ	ΥΨΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΡΙΔΩΝ ΣΗΜΕΡΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ
ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΙ	15837	24425	54,22%
ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ	294	880	199,31%
ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΚΟΙ	3474	2971	-14,47%
ΠΟΛΛΑΠΛΟΥ ΣΚΟΠΟΥ	844	3182	277%
ΣΥΝΟΛΟ	20449	31458	53,83%

Οι αξίες των συνεταιριστικών μερίδων έχουν **αυξηθεί** στο σύνολο τους $\approx 54\%$ εκτός από την περίπτωση των χειροτεχνικών. Η αύξηση αυτή φτάνει μέχρι και $199,31\%$.

2.7 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ	ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	ΕΛΛΕΙΨΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΟΥΜΕ
ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΙ	9	8	2
ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ	1	1	0
ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΚΟΙ	3	4	2
ΠΟΛΛΑΠΛΟΥ ΣΚΟΠΟΥ	4	3	0
ΣΥΝΟΛΟ	17	16	4

- ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
- ΕΛΛΕΙΨΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
- ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΟΥΜΕ

Από την έρευνα μας προκύπτει ότι σχεδόν οι **μισοί** συνεταιρισμοί χρησιμοποιούν σύγχρονη τεχνολογία.. Αυτό δείχνει το μεταβατικό στάδιο τεχνογνωσίας και τη προσπάθεια προσαρμογής των μελών στην νέα κατάσταση πραγμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3. ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Σύμφωνα με το Λεξικό της UNESCO :

Συνεταιρισμός Παραγωγής είναι μια μορφή οικονομικής οργάνωσης με την οποία συνεταιρίζονται παραγωγοί για την από κοινού παραγωγή αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών με την κατάλληλη κατανομή των εργασιακών καθηκόντων. Η παραγωγή είναι συλλογική αλλά είναι και αυτονόητο πως ένας τέτοιος συνεταιρισμός θα πρέπει να αναπτύξει ταυτόχρονα με το παραγωγικό σκέλος, το προμηθευτικό των πρώτων υλών και το σκέλος πώλησης των προϊόντων.

Είναι πρόδηλο ότι οι «συνεργατικές αρχές» και συγκεκριμένα **η ελεύθερη συμμετοχή και ο κανόνας της ελλείψεως κέρδους δε μπορούν να εφαρμοστούν** πλήρως σε αυτή τη σφαίρα των δραστηριοτήτων. Στη θέση της ελεύθερης συμμετοχής θεσπίζεται ότι τα μέλη καθορίζονται περιορισμένα ανάλογα με την έκταση της επιχειρούμενης δραστηριότητας και προέρχονται μόνο από εργαζομένους και ορισμένους πρώην εργαζομένους. Το πλεόνασμα που προκύπτει πέρα και άνω του τόκου επί του κεφαλαίου μπορεί να διανέμεται με τη μορφή προσαυξημάτων στους μισθούς των εργαζομένων ή με τη μορφή μερισμάτων σε εκείνους που καταναλώνουν.

Στη μορφή αυτή επίσης βασικό γνώρισμα , είναι η συγχώνευση των ατομικών επιχειρήσεων σε μία μεγάλη συνεταιριστική αυτοτελή επιχείρηση στην οποία προσφέρουν τις υπηρεσίες τους τα μέλη ως εργαζόμενοι διατηρώντας συγχρόνως και την ιδιότητα του ιδιοκτήτη της νέας επιχείρησης. Με την **συγχώνευση** των επιχειρήσεων τους, τα μέλη επιδιώκουν να επωφεληθούν από τα **πλεονεκτήματα** που τους προσφέρει η μεγάλη αυτή επιχείρηση. Τα μέλη έχουν εδώ τόσο την ιδιότητα του εργαζομένου όσο και του εργοδότη ταυτόχρονα. Το γεγονός αυτό καθιστά πιο ομαλές τις σχέσεις μεταξύ τους γιατί τα συμφέροντα της εργοδοσίας και των εργαζομένων συμπίπτουν στα ίδια πρόσωπα.

Οι συνεταιρισμοί παραγωγής διακρίνονται σε :

- α) Παραγωγής προϊόντων
- β) Παροχής εργασίας

3.1 ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ (23720 51332)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ:

Ο Συνεταιρισμός ιδρύθηκε το 1993, έχει έδρα στη Βαρβάρα Χαλκιδικής. Σκοπός του είναι η παρασκευή, η συσκευασία και η πώληση παραδοσιακών προϊόντων. Η διοίκηση αποτελείται από 5 μέλη του διοικητικού συμβουλίου. Κατά την ίδρυσή του, ο συνεταιρισμός είχε 50 μέλη, ενώ σήμερα έχουν μειωθεί σε 15. Τα 14 μέλη είναι υποχρεωτικής εκπαίδευσης και το 1 τεχνολογικής. Για να γίνει ένα άτομο μέλος του συνεταιρισμού θα πρέπει να είναι μόνιμος κάτοικος του χωριού και να μην απουσιάζει αδικαιολόγητα από τις υποχρεώσεις του.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Ο συνεταιρισμός ασχολείται με την παρασκευή και τυποποίηση ζυμαρικών, γλυκών του κουταλιού, ποτών και με τη συλλογή αρωματικών φυτών. Αναπτύσσει εκπαιδευτική δραστηριότητα με ενημερωτικά σεμινάρια και εκπαιδευτικά ταξίδια σε εκθέσεις κι ομοειδής επιχειρήσεις του κλάδου. Για να προσελκύσει νέα μέλη προβάλλει τα εκάστοτε αποτελέσματα του συνεταιρισμού, παρόλα αυτά η συμμετοχή γυναικών στον συνεταιρισμό είναι μικρή γιατί υπάρχει δυσπιστία στην επιτυχία του. Οι δραστηριότητες που αναπτύσσει, προκειμένου να πετύχει τους σκοπούς, του είναι η βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων μέσα στο σύγχρονο εργαστήριο του και η προώθηση τους.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Ο συνεταιρισμός έχει πολύ καλή συνεργασία με την Αναπτυξιακή Εταιρεία Χαλκιδικής, το Δήμο και τη Νομαρχία, οι οποίοι τον βοήθησαν να ενταχθεί στο LEADER 2 και να υποστηριχτεί οικονομικά μέσω αυτού του προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να κατασκευάσει το εργαστήριο του, επίσης μετέχει στην Ένωση Γυναικείων Αγροτουριστικών Συνεταιρισμών Ελλάδος. Σήμερα περιμένει την έγκριση ένταξης στο LEADER 3. Η συνεταιριστική μερίδα για κάθε μέλος είναι 147 Ευρώ. Εάν υπάρχει πλεόνασμα μοιράζεται στα μέλη του ανάλογα με τις εργατοώρες που δούλεψε κάθε μέλος. Ο συνεταιρισμός δεν απασχολεί έμμισθο προσωπικό. **Όπως προκύπτει από τα οικονομικά στοιχεία που μας διέθεσε το λογιστήριο του συνεταιρισμού, το έτος 2000 και 2001 παρουσίασε πλεόνασμα διαχείρισης, ενώ το έτος 2002 έλλειμμα διαχείρισης.**

ΧΡΗΣΗ	ΚΕΡΔΗ	ΖΗΜΙΕΣ
2000	751,8	-
2001	809,17	-
2002	-	3316

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ:

Σαν πλεονέκτημα αλλά και μειονέκτημα του συνεταιρισμού θεωρείται ο μεγάλος αριθμός των μελών του που από τη μια είναι καλό γιατί τους υπολογίζουν περισσότερο φορείς που τους βοηθάνε, από την άλλη όμως υπάρχουν πολλές διαφορετικές γνώμες, συνεπώς και πολλές διαφωνίες. Ένα πρόβλημα που συναντά ο συνεταιρισμός είναι οι λίγες συναλλαγές που έχουν τα μέλη με το συνεταιρισμό. Παρόλα αυτά όμως υπάρχουν θετικές προοπτικές για την περαιτέρω ανάπτυξη του συνεταιρισμού εξαιτίας της ύπαρξης του σύγχρονου εργαστηρίου. Η λειτουργία του συνεταιρισμού είχε επίπτωση στη τοπική οικονομία με την αύξηση του εισοδήματος των μελών του, των θέσεων εργασίας καθώς και την εισαγωγή και διάχυση τεχνογνωσίας αλλά και με τη μικρή βελτίωση του κοινωνικού και οικονομικού επιπέδου των μελών του

3.2 ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ «Η ΓΗΣ» ΚΑΤΣΙΚΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ (26510 91180)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ:

Ο γυναικείος αγροτουριστικός συνεταιρισμός «Η ΓΗΣ» έχει ως έδρα το χωριό Κατσικά των Ιωαννίνων. Ιδρύθηκε το 1998 με 23 μέλη, σήμερα έχουν απομείνει τα 10 από τα οποία 7 είναι ενεργά. Για να γίνει ένα άτομο μέλος του συνεταιρισμού, πρέπει να είναι γυναίκα και αγρότισσα και να εκπληρώσει τις οικονομικές τις υποχρεώσεις. Η διοίκηση του διαμορφώνεται από τα 5 μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Το μορφωτικό επίπεδο των μελών που εργάζονται στο συνεταιρισμό διαρθρώνεται ως εξής: 1 άτομο τεχνολογικής εκπαίδευσης, 4 άτομα δευτεροβάθμιας και 5 υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Ως σκοπό έχει την μεταποίηση, τυποποίηση και εμπορία αγροτικών προϊόντων και ο σκοπός αυτός δεν έχει τροποποιηθεί από την ίδρυση του.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Ο συνεταιρισμός ασχολείται με την παραγωγή γλυκών του κουταλιού, μαρμελάδων, τραχανά και προσφέρει υπηρεσίες catering. Οι γυναίκες που δε συμμετέχουν στη δύναμη του συνεταιρισμού επικαλούνται ως λόγους το ύψος της συνεταιριστικής μερίδας, τη δυσπιστία στην δυνατότητα επιτυχίας του συνεταιρισμού και τις υψηλές σχετικά τιμές των εφοδίων που διαθέτει ο συνεταιρισμός σε σύγκριση με τις τιμές των άλλων επιχειρήσεων του κλάδου. Για να προσελκύσει νέα μέλη, ο συνεταιρισμός ενημερώνει τους επαγγελματίες του κλάδου για τα οφέλη που προκύπτουν από τη λειτουργία του και προβάλλει τα εκάστοτε αποτελέσματα του. Αναπτύσσει εκπαιδευτική δραστηριότητα για τα μέλη και διοργανώνει σεμινάρια με θέμα τη λειτουργία των συνεταιρισμών, σεμινάρια με εισηγητές εκπροσώπους των προμηθευτών για τη σωστή ενημέρωση των μελών, εκπαιδευτικά ταξίδια προς επίσκεψη εκθέσεων ή άλλων ομοειδών επιχειρήσεων του κλάδου, διαλέξεις γενικού ενδιαφέροντος.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Υπάρχει μια πολύ καλή και αποτελεσματική συνεργασία με φορείς όπως τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, το Δήμο Ιωαννίνων και την Αναπτυξιακή Εταιρεία «ΗΠΕΙΡΟΣ Α.Ε». γιατί ενισχύουν το συνεταιρισμό μέσω προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (LEADER) και με την ανάθεση προμηθειών. Η αξία της συνεταιριστικής μερίδας ήταν 220 Ευρώ ενώ σήμερα είναι 293 Ευρώ και το ύψος της καθορίστηκε με κριτήριο το εισόδημα των υποψήφιων μελών. Κάθε μέλος μπορεί να αγοράσει μία συνεταιριστική μερίδα και υπάρχει δυνατότητα τμηματικής καταβολής της αξίας της. Εάν παρουσιάσει πλεόνασμα διαχείρισης διανέμεται 25% ως τακτικό αποθεματικό, 25% ως έκτακτο αποθεματικό και το 50% ως μέρισμα στους συνεταιίρους με βάση το ύψος των συναλλαγών που έχει το κάθε μέλος με το συνεταιρισμό. Σε περίπτωση που παρουσιάσει έλλειμμα διαχείρισης καλύπτεται από τα αποθεματικά και με την καταβολή από τα μέλη της ζημιάς που τους αναλογεί ανάλογα με τις συναλλαγές τους με τον συνεταιρισμό. Τα κεφάλαια που χρειάζονται για τη καλύτερη λειτουργία του είναι οι έντοκες καταθέσεις των μελών του και οι επιχορηγήσεις από πόρους εθνικούς ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο συνεταιρισμός δεν απασχολεί έμμισθο προσωπικό.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ:

Ο συνεταιρισμός συναντά προβλήματα όπως το μικρό αριθμό των μελών του, τον έντονο ανταγωνισμό των ομοειδών επιχειρήσεων και τη δυσπιστία που υπάρχει για το θεσμό του συνεταιρισμού. Παρόλα αυτά υπάρχουν θετικές προοπτικές για την περαιτέρω ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του γιατί παράγει προϊόντα που είναι ποιοτικά και έχουν μεγάλη ζήτηση στην αγορά. Χρειάζεται όμως μεγαλύτερος εργασιακός χώρος και αποθήκη.

Ως σήμερα η λειτουργία του συνεταιρισμού έχει επιφέρει μια αύξηση του εισοδήματος των μελών του και των θέσεων εργασίας, την εισαγωγή και τη διάχυση της τεχνογνωσίας καθώς και τη συμπίεση του κόστους προμήθειας καταναλωτικών αγαθών και εφοδίων.

3.3 ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ «ΑΡΤΑΚΙΑ ΚΡΗΝΗ» ΝΕΑΣ ΑΡΤΑΚΗΣ (22210 42482)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ:

Ο Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Γυναικών « Αρτάκια Κρήνη » έχει την έδρα του στη διεύθυνση 28^{ης} Οκτωβρίου 9 στη Νέα Αρτάκη, στη Χαλκήδα και αναπτύσσει τις δραστηριότητες του στην ευρύτερη περιοχή. Ιδρύθηκε το 2001 με 11 μέλη τα οποία υπάρχουν ως σήμερα. Για να γίνει ένα άτομο μέλος του συνεταιρισμού πρέπει να είναι γυναίκα και να γνωρίζει την κατασκευή παραδοσιακών εδεσμάτων. Επίσης χρειάζεται να μπορεί να ταυτιστεί με την ομάδα παραμερίζοντας τις προσωπικές της φιλοδοξίες. Ο σκοπός του που δεν έχει τροποποιηθεί από την ίδρυση του είναι η παραγωγή και εμπορία παραδοσιακών γλυκών, ζυμαρικών, αρτοσκευασμάτων, φαγητών, ειδών αρτοποιίας και η διατήρηση των τοπικών διατροφικών παραδόσεων. Η διοίκηση του συνεταιρισμού αποτελείται από 5 μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Το μορφωτικό επίπεδο των μελών που εργάζονται στο συνεταιρισμό διαρθρώνεται ως εξής: 3 άτομα Δευτεροβάθμιας και 8 Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Για την αποδοτικότερη λειτουργία του συνεταιρισμού πρέπει να υπάρχουν προϋποθέσεις όπως η υποστήριξη από την τοπική αυτοδιοίκηση, ένα οργανωμένο εργαστήριο εξοπλισμένο με σύγχρονες τεχνολογίες και υποδομές, η εύρεση νέου πελατολογίου και η τυποποίηση των προϊόντων. Οι μη συμμετέχοντες στο συνεταιρισμό επικαλούνται ως λόγο τις υψηλές σχετικά τιμές των άλλων επιχειρήσεων του κλάδου.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Η αξία της συνεταιριστικής μερίδας είναι 12.326 Ευρώ από την ίδρυση του κι αυτό καθορίστηκε με βάση την επιδότηση του Ο.Α.Ε.Δ. Κάθε μέλος μπορεί να αγοράσει μέχρι τρεις συνεταιριστικές μερίδες και η δυνατότητα αυτή διαφοροποιεί το δικαίωμα ψήφους του κάθε μέλους. Επίσης υπάρχει η δυνατότητα τμηματικής καταβολής της αξίας της συνεταιριστικής μερίδας. Τα κεφάλαια που διαθέτει για τη λειτουργία του προέρχονται από τις άτοκες καταθέσεις των μελών του και θεωρούνται σχετικά επαρκή. Εάν παρουσιάσει πλεόνασμα διαχείρισης διανέμεται ως επιστρεφόμενο στα μέλη με βάση το ύψος και τον αριθμό των συνεταιριστικών μερίδων τους. **Όπως προκύπτει από τα οικονομικά στοιχεία που μας διέθεσε το λογιστήριο του συνεταιρισμού, το έτος 2001 παρουσίασε πλεόνασμα διαχείρισης.**

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ:

Ένα πρόβλημα του είναι η έλλειψη οργάνωσης, αποφασιστικότητας και ενημέρωσης των μελών του, η έλλειψη συνεργασίας με φορείς που θα μπορούσαν να τον βοηθήσουν, ο έντονος ανταγωνισμός των ομοειδών επιχειρήσεων και η δυσπιστία που υπάρχει απέναντι στο θεσμό του συνεταιρισμού. Ως σήμερα η λειτουργία του συνεταιρισμού έχει συντελέσει στην αύξηση των θέσεων εργασίας στη περιοχή

3.4 ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΥ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ (26650 99317)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ :

Ο Αγροτικός Γυναικείος Συνεταιρισμός Παραποτάμου έχει έδρα το Παραπόταμο της Ηγουμενίτσας και αναπτύσσει τις δραστηριότητες του στην ευρύτερη περιοχή του δήμου. Ιδρύθηκε το 1997 με 23 μέλη ενώ σήμερα αριθμούνται στα 5. Σκοπός του συνεταιρισμού είναι η παραγωγή προϊόντων παραδοσιακού χαρακτήρα. Για να γίνει κάποιο άτομο μέλος του συνεταιρισμού, θα πρέπει να είναι γυναίκα δημότισσα Παραποτάμου. Η διοίκηση του συνεταιρισμού αποτελείται από 5 μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ :

Για να πετύχει τους σκοπούς του και να ξεπεράσει τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει προβαίνει στην παρασκευή ποιοτικών παραδοσιακών προϊόντων και προσπαθεί να αναπτύξει τις δραστηριότητες του με την τυποποίηση και διάθεση προϊόντων μέσω catering. Για να προσελκύσει νέα μέλη, προβάλλει τα εκάστοτε αποτελέσματα του.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Ο συνεταιρισμός έχει μια πολύ καλή και αποτελεσματική συνεργασία ως σήμερα με τη Δημοτική Επιχείρηση Τοπικής Ανάπτυξης Παραποτάμου (Δ.Ε.Τ.Α.Π.), η οποία παραχωρεί το κτήριο και τον εξοπλισμό του εργαστηρίου του συνεταιρισμού για 5 χρόνια. Ενισχύεται επίσης και από άλλους φορείς όπως το Δήμο, μέσω προγραμμάτων μεταφοράς τεχνογνωσίας. Όπως προκύπτει από τα οικονομικά στοιχεία που μας διέθεσε το λογιστήριο του συνεταιρισμού, το έτος 2002 παρουσίασε πλεόνασμα διαχείρισης ίσο με 3616,91 Ευρώ.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ:

Ο συνεταιρισμός αντιμετωπίζει προβλήματα όπως το υψηλό κόστος παραγωγής, τον έντονο ανταγωνισμό των ομοειδών επιχειρήσεων καθώς και τη δυσπιστία των ατόμων στο θεσμό του. Ο συνεταιρισμός έχει βελτίώσει το κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο των μελών του. Επίσης έχει επιφέρει αλλαγές στην τοπική οικονομία με την αύξηση των θέσεων εργασίας και με την εισαγωγή και διάχυση τεχνογνωσίας.

3.5 ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΟΙΚΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ «ΙΔΑΙΑ ΓΗ» ΓΕΡΓΕΡΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (28940 41600)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ:

Ο Οικοτεχνικός Συνεταιρισμός Γυναικών «ΙΔΑΙΑ ΓΗ» έχει έδρα το χωριό Γέργερη του Δήμου Ρούβα στο Ηράκλειο Κρήτης. Οι υπηρεσίες και οι δραστηριότητές του αναπτύσσονται μέσα στην ευρύτερη περιοχή του χωριού. Ιδρύθηκε το 2001 είχε 12 μέλη και σήμερα 11. Σκοπός του είναι η παραγωγή και η συσκευασία των παραδοσιακών προϊόντων. Ο συνεταιρισμός διοικείται από τα 5 μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Η λειτουργία του συνεταιρισμού θα ήταν καλύτερη αν δεν αδυνατούσε να προωθήσει τις ποσότητες των προϊόντων που παράγει λόγω του έντονου ανταγωνισμού που συναντά από τις ομοειδείς επιχειρήσεις.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Το ύψος της συνεταιριστικής μερίδας κάθε μέλους κατά την ίδρυση του συνεταιρισμού ήταν 293 Ευρώ και υπάρχει η δυνατότητα της τμηματικής καταβολής του ποσού. Σήμερα σκοπεύουν να αυξήσουν την αρχική τιμή για κάποιο νέο μέλος. Συνεργάζεται επίσης με τον οργανισμό Κ.Ε.Θ.Ι.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ:

Υπάρχει όμως μια πολύ καλή συνεργασία μεταξύ των μελών του. Όλα δείχνουν ότι έχει θετικές προοπτικές μελλοντικά για να καταστεί περισσότερο ανταγωνιστικός στην αγορά χάρη στην άριστη ποιότητα των προϊόντων που παράγει, αναπτύσσοντας τις δραστηριότητες του και με την συμβουλευτική υποστήριξη του Κ.Ε.Θ.Ι. Από την μέχρι σήμερα λειτουργία του ο συνεταιρισμός έχει επιφέρει μια μικρή βελτίωση του κοινωνικού και οικονομικού επιπέδου των μελών του.

3.6 ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ «Η ΠΑΡΑΔΟΣΗ» ΠΡΕΒΕΛΙΑΝΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (28940 23464)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ :

Ο Γυναικείος Συνεταιρισμός Πρεβελιανών «Η ΠΑΡΑΔΟΣΗ» έχει έδρα στα Πρεβελιανά Ηρακλείου. Οι δραστηριότητες και οι υπηρεσίες του αναπτύσσονται σε όλο το Νομό. Ιδρύθηκε το 2001 και έχει 20 μέλη από τα οποία τα 8 είναι ενεργά. Ο συνεταιρισμός αυτός ιδρύθηκε σκοπεύοντας να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας στην αγορά. Η διοίκηση του συνεταιρισμού απαρτίζεται από τα 5 μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Για να γίνει ένα άτομο μέλος του συνεταιρισμού, εκτός από τις οικονομικές του υποχρεώσεις, πρέπει να δείχνει επιμέλεια, εργατικότητα και συμμετοχή στις ενέργειες του συνεταιρισμού.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Ο συνεταιρισμός για να προσελκύσει νέα μέλη προβάλλει τα εκάστοτε αποτελέσματα του. Παρόλα αυτά όμως οι επαγγελματίες του κλάδου αρνούνται τη συμμετοχή τους γιατί δυσπιστούν στην δυνατότητα επιτυχίας του και γιατί είναι δεσμευμένοι έναντι άλλων επιχειρηματιών. Αναπτύσσεται εκπαιδευτική, ενημερωτική και επιμορφωτική δραστηριότητα για τα μέλη του με εκπαιδευτικά ταξίδια σε εκθέσεις ή ομοειδή επιχειρήσεις του κλάδου, με διαλέξεις και σεμινάρια γενικού ενδιαφέροντος και με διάφορες εκδηλώσεις. Ο συνεταιρισμός δε χρησιμοποιεί σύγχρονες τεχνολογίες και υποδομές, δεν υπάρχει ακόμα ούτε ρεύμα στις εγκαταστάσεις τους που είναι ακόμα μια παλιά αποθήκη για αυτό και στηρίζεται καθαρά στη θέληση για εργασία των μελών του. Ακόμη βρίσκεται στα πρώτα στάδια μια που δεν έχει βγάλει ούτε άδεια λειτουργίας.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Ο συνεταιρισμός έχει ως σήμερα μια πολύ καλή συνεργασία με την Αναπτυξιακή Ηρακλείου η οποία πρόσφερε οικονομική υποστήριξη μέσω επιδοτούμενων προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ύψους 10.270 Ευρώ και

ανέθεσε προμήθειες όποτε ο συνεταιρισμός τις είχε ανάγκη. Επίσης συμμετέχει στο Σύνδεσμο Γυναικών Ηρακλείου με το ποσό των 10 Ευρώ και στο Οικονομικό Επιμελητήριο με το ποσό των 3 Ευρώ. Η συμβολή των φορέων στο συνεταιρισμό είναι συμβουλευτική. Συνεργάζεται ακόμα με τον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. που φροντίζει για μια επιδότηση.. Η αξία της συνεταιριστικής μερίδας κατά την ίδρυση του συνεταιρισμού ήταν 293 Ευρώ κι αυτό καθορίστηκε με βάση το εισόδημα των υποψηφίων μελών. Κάθε μέλος μπορεί να αγοράσει μόνο μία συνεταιριστική μερίδα και όλα τα μέλη έχουν το δικαίωμα ψήφου. Εάν παρουσιάσει έλλειμμα διαχείρισης προσπαθεί να το καλύψει από τα αποθεματικά αν και ακόμη δεν υπάρχει κίνηση λογαριασμών για αυτό το λόγο **δεν τηρεί ακόμα λογιστικά βιβλία**. Ο συνεταιρισμός έχει την ανάγκη δανείων από Συνεταιριστικές Τράπεζες και επιχορηγήσεων από πόρους Εθνικούς ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΔΙΑΠΣΤΩΣΕΙΣ:

Ο έντονος ανταγωνισμός των ομοειδών επιχειρήσεων είναι ένα καθημερινό πρόβλημα που συναντά ο συνεταιρισμός, έχει όμως θετικές προοπτικές για να το ξεπεράσει. Υπάρχει μια μικρή βελτίωση του κοινωνικού επιπέδου και μια αύξηση του εισοδήματος των μελών του όπως και αύξηση των θέσεων εργασίας στην περιοχή.

3.7 ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ «Η ΜΙΚΡΗ ΛΑΚΚΑ ΣΟΥΛΙΟΥ» ΘΕΣΠΡΩΤΙΚΟΥ ΠΡΕΒΕΖΑΣ (26830 32134)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ :

Ο Αγροτικός Γυναικείος Συνεταιρισμός «Η ΜΙΚΡΗ ΛΑΚΚΑ ΣΟΥΛΙΟΥ» έχει έδρα το χωριό Θεσπρωτικό του Νομού Πρέβεζας όπου και αναπτύσσει τις δραστηριότητες του. Ως σκοπό του έχει την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη των μελών του μέσα σε μία κοινή επιχείρηση όπου καλλιεργείται το πνεύμα της συνεργασίας και της αλληλοβοήθειας. Ιδρύθηκε το 1995 με 25 μέλη τα οποία σήμερα έχουν μειωθεί στα 17. Για να γίνει ένα άτομο μέλος του συνεταιρισμού χρειάζεται να είναι γυναίκα, να διαμένει μόνιμα στο Δήμο Θεσπρωτικού και να έχει συμπληρώσει το 18 έτος της ηλικίας της. Η διοίκηση του συνεταιρισμού αποτελείται από τα 5 μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Ο συνεταιρισμός χρησιμοποιεί σύγχρονες τεχνολογίες και υποδομές για να παράγει είδη ζαχαροπλαστικής, όπως γλυκά κουταλιού και ταψιού, μαρμελάδες, τραχανά και χυλόπιτες και προσφέρει υπηρεσίες catering.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Ο συνεταιρισμός έχει μία πολύ καλή και αποτελεσματική συνεργασία με φορείς όπως το Δήμο και την Νομαρχία Η αξία της συνεταιριστικής μερίδας κατά την ίδρυση του ήταν 147 Ευρώ ενώ σήμερα είναι 440 Ευρώ. Κάθε μέλος μπορεί να αγοράσει μόνο μία συνεταιριστική μερίδα και υπάρχει η δυνατότητα τμηματικής καταβολής της αξίας της. Εάν παρουσιάσει έλλειμμα διαχείρισης καλύπτεται με την καταβολή από τα μέλη του της ζημιάς που τους αναλογεί ανάλογα με τον αριθμό των συνεταιριστικών μερίδων και τις συναλλαγές τους με τον συνεταιρισμό, βάση της ίδιας αναλογίας μοιράζονται και τα πιθανά κέρδη του συνεταιρισμού εκτός από το 10% που πηγαίνει στα αποθεματικά.

ΔΙΑΠΣΤΩΣΕΙΣ :

Η άριστη ποιότητα των προϊόντων του είναι το πλεονέκτημα του, ενώ η αδυναμία διάθεσης αυτών είναι το σημείο που μειονεκτεί. Ωστόσο διαθέτει θετικές προοπτικές για την περαιτέρω ανάπτυξη του και την επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει. Η λειτουργία του συνεταιρισμού έχει επιφέρει μια μικρή βελτίωση του κοινωνικού και οικονομικού επιπέδου των μελών του και την αύξηση των θέσεων εργασίας στη περιοχή.

3.8 ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΟΙΚΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ «ΜΕΛΙΣΣΑΝΘΗΣ» ΑΓΙΟΥ ΜΥΡΩΝΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Το δίκτυο μέλη του Συνεταιρισμού.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ

Ο Οικοτεχνικός Συνεταιρισμός Γυναικών «ΜΕΛΙΣΣΑΝΘΗΣ» εδρεύει στο χωριό Άγιος Μύρωνας στο Ηράκλειο Κρήτης. Ιδρύθηκε το έτος 2000 κι έχει 10 μέλη. Αναπτύσσει τις δραστηριότητες του στα πλαίσια του Δήμου Γοργολάινη στην ευρύτερη περιοχή της Κρήτης και σε ορισμένες περιοχές της Αθήνας. Σκοπός του συνεταιρισμού είναι η παραγωγή ειδών παραδοσιακής βιοτεχνίας και οικοτεχνίας, όπως παραδοσιακών εδεσμάτων, αρτοσκευασμάτων και γλυκισμάτων. Για να γίνει κάποιο άτομο μέλος του συνεταιρισμού πρέπει εκτός από την εκπλήρωση των οικονομικών του υποχρεώσεων, να έχει συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας του και να έχει πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα. Επίσης πρέπει να ασχολείται σε οποιαδήποτε αγροτική δραστηριότητα, να αποδέχεται και να εξυπηρετεί στο έπακρον τις υπηρεσίες του συνεταιρισμού. Η διοίκηση του συνεταιρισμού διαμορφώνεται από τα 5 μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

Χώρος εργαστηρίου

3.9 ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ «ΦΤΕΛΙΑ» ΠΤΕΛΕΟΥ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ (24220 29400)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ:

Ο Γυναικείος Συνεταιρισμός «ΦΤΕΛΙΑ» έχει έδρα το χωριό Πτέλεος του Νομού Μαγνησίας όπου και αναπτύσσονται κυρίως οι δραστηριότητες του. Σκοπός του είναι η αύξηση του εισοδήματος των γυναικών της περιοχής και η κοινωνικοποίηση τους. Ιδρύθηκε τον Ιούνιο του 2000 από 17 γυναίκες και σήμερα απασχολεί επιπλέον 3 ως δόκιμα μέλη μέχρι να εγγραφούν επισήμως στο καταστατικό και αγοράσουν τη μερίδα που τους αναλογεί . Για να γίνει ένα άτομο μέλος του συνεταιρισμού πρέπει να είναι γυναίκα, αγρότισσα, κάτοικος της περιοχής και να έχει Ελληνική υπηκοότητα. Η διοίκηση του αποτελείται από 5 μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Για να προσελκύσει ο συνεταιρισμός νέα μέλη, οργανώνει διαλέξεις που αφορούν θέματα του κλάδου. Αναπτύσσει εκπαιδευτική δραστηριότητα μέσω εκπαιδευτικών ταξιδιών σε εκθέσεις ή ομοειδή επιχειρήσεις του κλάδου. Ελάχιστο ποσοστό των επαγγελματιών του κλάδου συμμετέχει στο συνεταιρισμό. Αξιοποιεί τις γνώσεις των μελών του αναθέτοντας τους σχετικές εργασίες. Είναι επιθυμητή η πρόσληψη αποφοίτων Α.Ε.Ι. ή Α.Τ.Ε..Ι. σε θέματα διοικητικά, marketing, τεχνολογίας τροφίμων μέσω προγραμμάτων του Ο.Α.Ε.Δ. Χρησιμοποιεί σύγχρονες τεχνολογίες και υποδομές, δηλαδή ένα σύγχρονο εργαστήριο όπου διατηρούνται

αυστηροί κανόνες υγιεινής. Γίνεται ακόμη προσπάθεια να αποκτηθεί πιστοποιητικό ποιότητας ISO, ενώ υπάρχει και η δυνατότητα σύνδεσης με το Internet από όπου αντλούνται χρήσιμες πληροφορίες. Για την αποδοτικότερη όμως λειτουργία του συνεταιρισμού χρειάζονται περισσότερες γνώσεις σε θέματα οργάνωσης, διοίκησης επιχειρήσεων, λιανικού εμπορίου και τεχνολογίας τροφίμων.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Ο συνεταιρισμός έχει μια πολύ καλή συνεργασία με φορείς όπως την Διεύθυνση Γεωργίας, την Αναπτυξιακή Εταιρεία της Νομαρχίας της Μαγνησίας με τοπικά σύμφωνα απασχόλησης, με την οικονομική υποστήριξη του Ο.Α.Ε.Δ. ύψους 46.955 Ευρώ και με το Κέντρο Έρευνας για Θέματα Ισότητας του Βόλου. Επίσης υπάρχει μια πρόσφατη συνεργασία με τον Ο.Π.Α.Α.Χ. (υπεύθυνος οργανισμός για την ανάπτυξη ορεινών περιοχών) που θα προσφέρει επιδότηση 55% του έργου που σκοπεύει ο συνεταιρισμός να εκτελέσει. Εκεί υπήρχαν άνθρωποι που κατανόησαν τη δυσκολία του επιχειρήματος και συμπαραστάθηκαν στις γυναίκες και τις ενίσχυσαν μέσω της ανάθεσης προμηθειών και της οικονομικής υποστήριξης μέσω προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η αξία της συνεταιριστικής μερίδας κατά την ίδρυση του συνεταιρισμού ήταν 220 Ευρώ ενώ σήμερα είναι 440 Ευρώ. Το ύψος της συνεταιριστικής μερίδας καθορίστηκε με βάση το εισόδημα των υποψήφιων μελών και την αξία του εξοπλισμού που απέκτησε ο συνεταιρισμός. Κάθε μέλος μπορεί να αγοράσει μόνο μία συνεταιριστική μερίδα και αυτό δε διαφοροποιεί το δικαίωμα ψήφου. Επίσης υπάρχει δυνατότητα τμηματικής καταβολής της αξίας της. Στην περίπτωση που παρουσιάσει έλλειμμα διαχείρισης καλύπτεται με την παρακράτηση του μισθού που αναλογεί σε κάθε μέλος σύμφωνα με την εργασία του. **Όπως προκύπτει από τα οικονομικά στοιχεία που μας διέθεσε το λογιστήριο του συνεταιρισμού, το έτος 2001 παρουσίασε έλλειμμα διαχείρισης, ενώ το έτος 2002 παρουσίασε πλεόνασμα διαχείρισης.**

ΧΡΗΣΗ	ΚΕΡΔΗ	ΖΗΜΙΑ
2001	-	6523,87
2002	5055,87	-

ΣΥΝΘΕΣΗ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ											
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				ΠΑΘΗΤΙΚΟ							
ΠΑΓΙΑ %	2001	11.168,90	46,25%	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ %	2001	21.149,40	87,59%				
	2002	13.877,41	43,30%		2002	20.669,06	64,54%				
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ %	2001	7.272,50	30,12%	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ %	2001	2.995,67	12,40%				
	2002	8.528,27	26,60%		2002	11.351,50	35,45				
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ %	2001	4.438,64	13,38%								
	2002	7.212,40	22,50%								
ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ %	2001	1.265,00	5,23%								
	2002	2.402,00	7,5%								
ΣΥΝΟΛΟ	2001	24.145,00						ΣΥΝΟΛΟ	2001	24.145,00	
	2002	32.020,50							2002	32.020,00	

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ:

Ο συνεταιρισμός συναντά κάποια προβλήματα όπως τον έντονο ανταγωνισμό των ομοειδών επιχειρήσεων και τη δυσπιστία που υπάρχει γενικά στο θεσμό του συνεταιρισμού. Υπάρχουν όμως θετικές προοπτικές για την περαιτέρω ανάπτυξη του ώστε να καταστεί περισσότερο ανταγωνιστικός στην αγορά. Το κοινό ανακαλύπτει με αργούς ρυθμούς τη διαφορά στα προϊόντα που παρασκευάζονται με αγνά υλικά, δίνοντας έτσι μια αύξηση στις πωλήσεις του. Ο συνεταιρισμός έχει επιφέρει αύξηση του εισοδήματος των μελών του και των θέσεων εργασίας στην περιοχή ενώ έχει συμβάλει και στην εισαγωγή της τεχνογνωσίας

3.10 ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ– ΑΓΡΟΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΥ ΛΕΣΒΟΥ (22520 42260)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ:

Ο Αγροτουριστικός – Αγροβιοτεχνικός Συνεταιρισμός Γυναικών Πολιχνίτου Λέσβου ιδρύθηκε το 1997. Εδρεύει και αναπτύσσει τις δραστηριότητες του στο χωριό Πολίχνιτος. Ο σκοπός του είναι να βελτιώσει το οικονομικό επίπεδο των μελών του. Αριθμεί 31 μέλη. Για να αποκτήσει ένα άτομο την ιδιότητα του μέλους χρειάζεται εκτός από την εκπλήρωση των οικονομικών του υποχρεώσεων, να είναι γυναίκα και αγρότισσα κατά κύριο επάγγελμα. Η διοίκηση του αποτελείται από τα 5 άτομα του Διοικητικού Συμβουλίου.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Ο συνεταιρισμός παράγει και τυποποιεί γλυκά του κουταλιού και μαρμελάδες χωρίς να χρησιμοποιούνται σύγχρονες τεχνολογικές υποδομές, αντίθετα όλα φτιάχνονται από τα χέρια των γυναικών. Επίσης ασχολείται και με την αναπαλαίωση εικόνων.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Ο συνεταιρισμός μετέχει στην Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών (ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.) και συνεργάζεται με το Δήμο και τη νομαρχία της Μυτιλήνης, όπως και με την Αναπτυξιακή Εταιρεία Μυτιλήνης με ένα πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αφανή απασχόληση των γυναικών στο Βόρειο και Νότιο Αιγαίο. Οι συνεργασίες αυτές χαρακτηρίζονται ως σήμερα μέτριες γιατί δεν είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικές. Η αξία της συνεταιριστικής μερίδας είναι 293 Ευρώ και υπάρχει η δυνατότητα τμηματικής καταβολής της. Το ύψος της συνεταιριστικής μερίδας καθορίστηκε με βάση το εισόδημα των υποψήφιων μελών. Κάθε μέλος μπορεί να αγοράσει μόνο μία συνεταιριστική μερίδα και αυτό δε διαφοροποιεί το δικαίωμα ψήφου του. Εάν παρουσιάσει έλλειμμα διαχείρισης καλύπτεται με την καταβολή από τα μέλη του της ζημιάς που τους αναλογεί με βάση

τον αριθμό των συνεταιριστικών μερίδων που διαθέτουν και τις συναλλαγές τους με το συνεταιρισμό. Σε περίπτωση που υπάρξει πλεόνασμα διαχείρισης διανέμεται ως επιστρεφόμενα στα μέλη με βάση το ύψος των συνεταιριστικών μερίδων που διαθέτουν και των συναλλαγών τους με το συνεταιρισμό.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ:

Το πλεονέκτημα από τη λειτουργία του είναι ότι δημιουργεί νέες θέσεις απασχόλησης για τις γυναίκες που μένουν στην περιοχή. Όμως κατά τα λεγόμενα των μελών χρειάζεται πολύς χρόνος εργασίας για λίγα κέρδη. Ο συνεταιρισμός αντιμετωπίζει και άλλα προβλήματα όπως τον μικρό αριθμό των μελών του, τις λίγες συναλλαγές τους με τον συνεταιρισμό, τον έντονο ανταγωνισμό των ομοειδών επιχειρήσεων και τη δυσπιστία που υπάρχει γενικά στο θεσμό του συνεταιρισμού. Για να ξεπεράσει αυτές τις δυσκολίες χρειάζεται να αγοραστούν νέα παραγωγικά μηχανήματα και να βρεθούν νέοι φορείς για την χρηματοδότηση του. Έτσι η λειτουργία του θα γίνει αποδοτικότερη, η παραγωγή θα είναι μεγαλύτερη και ο συνεταιρισμός θα καταστεί περισσότερο ανταγωνιστικός στην αγορά. Παρόλα αυτά έχει καταφέρει μια μικρή βελτίωση του οικονομικού και κοινωνικού επιπέδου των μελών του.

3.11 ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΓΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (23960 41807)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ:

Ο Γυναικείος Αγροτικός Συνεταιρισμός έχει ως έδρα το χωριό Άγιος Αντώνιος Θεσσαλονίκης. Ιδρύθηκε το 1999 με 26 μέλη από τα οποία σήμερα έχουν απομείνει τα 23. Οι περιοχές όπου αναπτύσσει τις δραστηριότητες του είναι το χωριό Άγιος Αντώνιος όπου είναι η έδρα του και οι πόλεις Θεσσαλονίκη, Αθήνα, Κοζάνη, Καβάλα, Χαλκιδική, ακόμη και στη χώρα της Γερμανίας. Ο σκοπός του είναι να παρασκευάζει παραδοσιακά γλυκά, ποντιακές πίτες και ζυμαρικά. Για να γίνει ένα άτομο μέλος του συνεταιρισμού πρέπει να είναι αγρότισσα και να είναι μόνιμη κάτοικος του χωριού. Η διοίκηση του διαμορφώνεται από τα 5 μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Οι γυναίκες φτιάχνουν χειροποίητα παραδοσιακά προϊόντα υψηλής ποιότητας με σύγχρονες τεχνολογίες και υποδομές, όπως η χρήση του Internet για τις παραγγελίες των προϊόντων κ.τ.λ. Για να προσελκύσει ο συνεταιρισμός νέα μέλη οργανώνει διαλέξεις και σεμινάρια για θέματα του αντικειμένου του, ενημερώνει τους επαγγελματίες του κλάδου για τα οφέλη που προκύπτουν από τη λειτουργία του συνεταιρισμού και προβάλλει τα εκάστοτε αποτελέσματά του. Για τα μέλη του ο συνεταιρισμός αναπτύσσει εκπαιδευτική δραστηριότητα μέσω σεμιναρίων με θέμα τη λειτουργία συνεταιρισμών και μέσω εκπαιδευτικών ταξιδιών σε εκθέσεις ή ομοειδή επιχειρήσεις του κλάδου. Μετέχει σε ημερίδες για την προώθηση των προϊόντων του καθώς επίσης προβάλλει το έργο του μέσω της τηλεόρασης, των εφημερίδων και του ραδιοφώνου. Επίσης, τα μέλη του δέχονται στο εργαστήρι του γυναίκες από όλη την Ελλάδα και το εξωτερικό και τις ενθαρρύνει σε παρόμοιες πρωτοβουλίες..

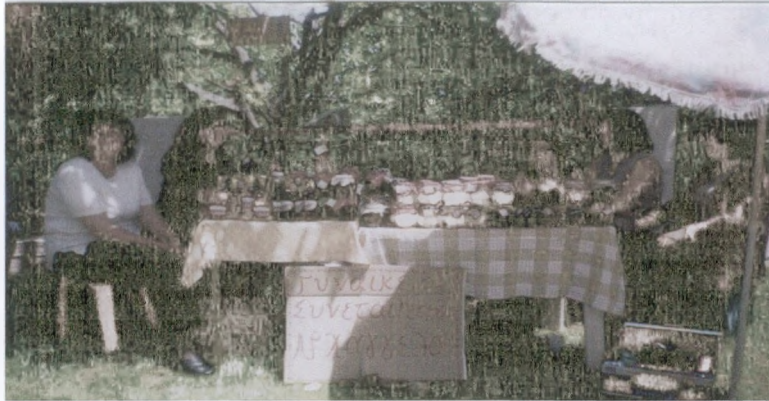
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Ο συνεταιρισμός μετέχει στην Ένωση Γυναικείων Αγροτουριστικών Συνεταιρισμών Ελλάδος με το ποσό των 733 Ευρώ και έχει μια πολύ καλή σχέση συνεργασίας με φορείς όπως το Υπουργείο Γεωργίας, την Αναπτυξιακή Εταιρεία «ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ» στην οποία έχει 8 μετοχές, το σταυροδρόμι Αγροτικής Ανάπτυξης, τον Ο.Α.Ε.Δ., την Γ.Γ.Ι., το ΚΕΘΙ το οποίο τους παρέχει οικονομολόγο για συμβουλευτική υποστήριξη και τη Νομαρχία Θεσσαλονίκης. Οι φορείς αυτοί του προσφέρουν οικονομική ενίσχυση μέσω προγραμμάτων της Ε.Ε. Η αξία της συνεταιριστικής μερίδας κατά την ίδρυση του ήταν 147 Ευρώ ενώ σήμερα είναι 300 Ευρώ και υπάρχει δυνατότητα τμηματικής καταβολής της αξίας της. Το ύψος της καθορίστηκε με κριτήριο το εισόδημα των υποψηφίων μελών. Κάθε μέλος μπορεί να αγοράσει έως και 5 συνεταιριστικές μερίδες αλλά αυτό δε διαφοροποιεί το δικαίωμα ψήφου του.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ:

Το μειονέκτημά του είναι το υψηλό κόστος παραγωγής αλλά έχει θετικές προοπτικές για να το ξεπεράσει και να καταστεί πιο ανταγωνιστικός στην αγορά. Για τη λειτουργία του χρειάζονται νέες πηγές άντλησης κεφαλαίων όπως επιχορηγήσεις από εθνικούς πόρους ή από την Ε.Ε. Ο συνεταιρισμός έχει επιφέρει αλλαγές στην τοπική οικονομία μέσω της βελτίωσης του οικονομικού και κοινωνικού επιπέδου των μελών του, αλλά και μέσω της αύξησης των θέσεων εργασίας στη περιοχή.

3.12 ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ ΠΕΛΛΑΣ (63840 73301)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ:

Ο Γυναικείος Αγροτικός Συνεταιρισμός ιδρύθηκε το 2000, έχει έδρα το χωριό Αρχάγγελος αλλά αναπτύσσει τις δραστηριότητές του σε όλη την περιοχή του Νομού Πέλλας, Αθήνας και Θεσσαλονίκης. Ως σκοπό του έχει την απασχόληση των γυναικών λόγω του ότι στη περιοχή αυτή δεν υπάρχουν θέσεις εργασίας. Ο συνεταιρισμός κατά την ίδρυση του απαριθμούσε 43 μέλη, ενώ σήμερα έχουν απομείνει 15. Για να γίνει ένα άτομο μέλος του συνεταιρισμού πρέπει να είναι συνεργάσιμο, να έχει θέληση και προθυμία για εργασία. Η διοίκηση του αποτελείται από τα 5 μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Ο συνεταιρισμός ασχολείται με την παραγωγή παραδοσιακών γλυκών του κουταλιού και λικέρ με άγρια φρούτα του τόπου του, κομποστών, μαρμελάδων, τραχανάδων, χυλοπιτών, παραδοσιακών πιτών, με φρέσκο γάλα από στάβλο του χωριού, τουρσιού, κρασιού, καλλιεργεί πατάτες και ασχολείται με την κοπτική, ραπτική, το κέντημα, πλέξιμο, εργόχειρα και υφαντά. Δε χρησιμοποιεί σύγχρονες τεχνολογίες και υποδομές στη παραγωγή λόγω οικονομικών δυσχερειών. Για να προσελκύσει νέα μέλη διοργανώνει σεμινάρια και διαλέξεις για θέματα του κλάδου και για τα οφέλη που προκύπτουν από τη λειτουργία του συνεταιρισμού, προβάλλοντας τα εκάστοτε αποτελέσματα του. Οι επαγγελματίες του κλάδου δεν ανήκουν στη δύναμη του συνεταιρισμού λόγω της δυσπιστίας που δείχνουν στη

δυνατότητα επιτυχίας του και λόγω των υψηλά σχετικών τιμών των εφοδίων που διαθέτει ο συνεταιρισμός σε σύγκριση με τις τιμές των άλλων επιχειρήσεων του κλάδου. Η εκπαιδευτική δραστηριότητα που αναπτύσσει για τα μέλη είναι η διοργάνωση εκπαιδευτικών εκδρομών σε ομοειδή επιχειρήσεις του κλάδου, σε διάφορες τοπικές γιορτές και εκδηλώσεις και η συμμετοχή του σε εκθέσεις όπως η Agrotica.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Ο συνεταιρισμός έχει ως σήμερα μια τυπική μη αποτελεσματική συνεργασία με φορείς όπως τη Νομαρχία, το Υπουργείο Μακεδονίας το 2001 και κάποιους ιδιώτες χωρίς να έχει γίνει κάποιο έργο. Ο συνεταιρισμός ενισχύεται μόνο από κάποιο πρόγραμμα αγγαιοπλαστικής της ΝΕΛΕ (Νομαρχιακή Επιτροπή Λαϊκής Επιμόρφωσης) που τους προσφέρει δωρεάν μαθήματα σχετικά με τον τομέα απασχόλησης τους. Επίσης η Αναπτυξιακή Εταιρεία Πέλλας τους είχε εντάξει το 2001 στο πρόγραμμα LEADER II και επιδοτήθηκαν με το ποσό περίπου των 2934 Ευρώ με τα οποία μπόρεσαν και αγόρασαν κάποια ψυγεία. Η αξία της συνεταιριστικής μερίδας κατά την ίδρυση του ήταν 293 Ευρώ ενώ σήμερα είναι 440 Ευρώ. Το ύψος της καθορίστηκε με βάση το εισόδημα των υποψηφίων μελών του. Κάθε μέλος μπορεί να αγοράσει μόνο μία συνεταιριστική μερίδα. Το καταστατικό προβλέπει ότι κανένα μέλος δε μπορεί να αγοράσει τη μερίδα του άλλου, ενώ επίσης υπάρχει η δυνατότητα τμηματικής καταβολής της αξίας της συνεταιριστικής μερίδας. Εάν παρουσιάσει έλλειμμα διαχείρισης καλύπτεται από τα μέλη με την καταβολή που τους αναλογεί σε σχέση με τις συναλλαγές τους με τον συνεταιρισμό. Εάν παρουσιάσει όμως πλεόνασμα διαχείρισης, διανέμεται το 20% ως ειδικό αποθεματικό και το 5% για εκπαιδευτικούς και πολιτιστικούς σκοπούς. Τα επιστρεφόμενα στα μέλη διανέμονται με βάση το ύψος των συναλλαγών που έχει το κάθε μέλος με το συνεταιρισμό και τον αριθμό των συνεταιριστικών μερίδων. Όπως μας έγραψε ο συνεταιρισμός τα κεφάλαια του θεωρούνται ανεπαρκή γι' αυτό υπάρχει η ανάγκη επιχορηγήσεων.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ:

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει είναι ο μικρός αριθμός των μελών του που εργάζονται στο συνεταιρισμό και η δυσπιστία που υπάρχει γενικά γύρω από το θεσμό του. Υπάρχουν όμως θετικές προοπτικές για την περαιτέρω ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του γιατί σταδιακά γίνεται γνωστός από εκθέσεις και αποδεκτός από τον κόσμο ο οποίος προτιμάει τα προϊόντα χωρίς συντηρητικά. Για την αποδοτικότερη όμως λειτουργία του συνεταιρισμού πρέπει να υπάρξει διαφήμιση μέσω της κατάλληλης προβολής των προϊόντων για την προώθησή τους. Επίσης χρειάζεται η οργάνωση των μελών και η ανάλογη κατάρτισή τους για να υπάρξει συντονισμένη παραγωγή και περισσότερη όρεξη για δουλειά. Τα μέλη σκοπεύουν να ασχοληθούν μελλοντικά με τον αγροτουρισμό. Ο συνεταιρισμός έχει συντελέσει σημαντικά στην βελτίωση του κοινωνικού και οικονομικού επιπέδου των μελών του.

3.13 ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ «ΤΟ ΡΑΕΤΙ» ΑΝΩΓΕΙΩΝ ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ (2810 341397)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ :

Ο Γυναικείος Αγροτουριστικός Αγροτικός Οικοτεχνικός Συνεταιρισμός «ΤΟ ΡΑΕΤΙ» ιδρύθηκε το 2000, έχει έδρα τα Ανώγεια Μυλοποτάμου στο Νομό Ρεθύμνου όπου και αναπτύσσει τις δραστηριότητες του. Σκοπός του είναι η παραγωγή παραδοσιακών γλυκών και ειδών ζαχαροπλαστικής. Ο συνεταιρισμός έχει 7 μέλη και τα 5 αποτελούν το Διοικητικό Συμβούλιο. Όλα τα μέλη είναι Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Επιμένει στην παραγωγή προϊόντων με αγνά υλικά, πιστεύοντας ότι αυτό θα εκτιμηθεί από τους πελάτες του. Τα μέλη δεν διαθέτουν ειδικές γνώσεις και δεξιότητες αλλά ασχολούνται με το αντικείμενο και έχουν αποκτήσει την απαιτούμενη εμπειρία.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Η αξία της συνεταιριστικής μερίδας είναι 147 Ευρώ και για την διευκόλυνση των μελών είναι δυνατή η τμηματική καταβολή της αξίας της σε δύο ισόποσες δόσεις. Ο συνεταιρισμός στις αρχές της ίδρυσης του συνεργάστηκε και ενισχύθηκε από τον Ο.Α.Ε.Δ. με επιχορηγήσεις ύψους 5576 Ευρώ για τις 4 γυναίκες και άλλα 10565 Ευρώ για τις άλλες τρεις. Τα μέλη του συνεταιρισμού πληρώνονται μηνιαία ανάλογα με την απόδοση τους. Σε περίπτωση που παρουσιαστεί έλλειμμα διαχείρισης καλύπτεται από τα αποθεματικά. Όπως προκύπτει από τα οικονομικά στοιχεία που μας διέθεσε το λογιστήριο του συνεταιρισμού, το έτος 2001 παρουσίασε πλεόνασμα διαχείρισης, ενώ το έτος 2002 παρουσίασε έλλειμμα διαχείρισης.

ΧΡΗΣΗ	ΚΕΡΔΗ	ΖΗΜΙΑ
2001	1747,99	-
2002	-	12998,33

ΣΥΝΘΕΣΗ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ							
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΠΑΓΙΑ %	2001	33.244,90	57,93%	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ %	2001	6.420,29	11,18%
	2002	26.773,13	43,68%		2002	8377,39	13,66%
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ %	2001	6.278,1	10,94%	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ %	2001	50958,21	88,82%
	2002	6.000,49	9,78%		2002	52916,35	86,34%
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ %	2001	13.020,95	22,69%				
	2002	21.996,96	35,88%				
ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ %	2001	4.297,32	7,48%				
	2002	6.096,06	9,94%				
ΣΥΝΟΛΟ	2001	57378,5		ΣΥΝΟΛΟ	2001	57378,5	
	2002	61293,74			2002	61293,74	

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ:

Τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο συνεταιρισμός, είναι ο έντονος ανταγωνισμός των ομοειδών επιχειρήσεων, η αδυναμία προώθησης των προϊόντων του μέσω διαφήμισης εξαιτίας του υψηλού κόστους και η δυσπιστία στον θεσμό του συνεταιρισμού. Τα προβλήματα αυτά τα αντιμετωπίζει, αυξάνοντας την ποιότητα των γλυκών, χρησιμοποιώντας σύγχρονες τεχνολογίες και υποδομές και προβάλλοντας τα πλεονεκτήματα του θεσμού της συνεταιριστικής πίστης προς τα έξω. Υπάρχουν σίγουρα θετικές προοπτικές για την περαιτέρω ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του ώστε να καταστεί περισσότερο ανταγωνιστικός στην αγορά. Σαν μειονέκτημα του συνεταιρισμού θεωρείται η σκληρή δουλειά που απαιτείται για να αποδώσει και να επικρατήσει ο συνεταιρισμός. Η λειτουργία του συνεταιρισμού βοήθησε στην αναβάθμιση της οικονομίας του τόπου και στην οικονομική ενίσχυση των γυναικών με την προσφορά εργασίας, οι οποίες δεν έχουν δυνατότητες κι επιλογές στην μικρή κοινωνία που ζουν.

**3.14 ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΤΕΧΝΙΚΟΣ
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ «ΑΣΙΤΙΑΝΑ ΕΔΕΣΜΑΤΑ» ΚΑΤΩ ΑΣΙΤΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
(2810 861568)**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ:

Ο Αγροτικός Οικοτεχνικός Συνεταιρισμός Γυναικών «ΑΣΙΤΙΑΝΑ ΕΔΕΣΜΑΤΑ» έχει έδρα και διεύθυνση στο χωριό Κάτω Ασίτες και αναπτύσσει τις δραστηριότητες του στην ευρύτερη περιοχή του Ηρακλείου. Ιδρύθηκε το 2001 κι έχει σα σκοπό τη διατήρηση της παραδοσιακής υγιεινής διατροφής και την όσο το δυνατόν ευρύτερη διάδοση της καθώς και τη γενικότερη ανάπτυξη της περιοχής. Ο συνεταιρισμός έχει 7 μέλη από τα οποία τα 2 άτομα είναι Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και τα 5 άτομα Υποχρεωτικής. Η διοίκηση του συνεταιρισμού αποτελείται από 5 μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Οι επαγγελματίες του κλάδου δε συμμετέχουν στη δύναμη του συνεταιρισμού εξαιτίας του ύψους της συνεταιριστικής μερίδας αλλά και των δεσμεύσεων που έχουν έναντι άλλων επιχειρηματιών. Αναπτύσσει εκπαιδευτική δραστηριότητα μέσω σεμιναρίων με θέμα τη λειτουργία των συνεταιρισμών αλλά και για τη σωστή ενημέρωση των μελών του μέσω σεμιναρίων με εισηγητές τους εκπροσώπους των προμηθευτών. Οι δραστηριότητες που αναπτύσσει ο συνεταιρισμός προκειμένου να επιτύχει τους σκοπούς του είναι η συμμετοχή σε εκθέσεις και ημερίδες, η προβολή μέσω διαφήμισης (τηλεόραση, εφημερίδες, φυλλάδια), οι καλές δημόσιες σχέσεις οι χορηγήσεις σε διάφορες εκδηλώσεις και η προσπάθεια για την καλύτερη προώθηση των προϊόντων.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Ο συνεταιρισμός μετέχει στο Σύνδεσμο Επιχειρηματικών Γυναικών κι έχει μια καλή σχέση αλληλοβοήθειας και συνεργασίας με το Δήμο και το Πολιτιστικό Σύλλογο του χωριού, αλλά και με το Κ.Ε.Θ.Ι. (Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας) το οποίο τους παρέχει συμβουλευτική στήριξη. Κατά την ίδρυση του

συνεταιρισμού η αξία της συνεταιριστικής μερίδας ήταν 147 Ευρώ σύμφωνα με το εισόδημα των υποψήφιων μελών ενώ σήμερα έχει φτάσει στα 5870 Ευρώ. Κάθε μέλος μπορεί να αγοράσει μια συνεταιριστική μερίδα αλλά δεν υπάρχει η δυνατότητα τμηματικής καταβολής της αξίας της. Εάν ο συνεταιρισμός παρουσιάσει πλεόνασμα διαχείρισης διανέμεται το 20% σε τακτικό αποθεματικό και το 30% επιστρέφεται στα μέλη σε ίσες μερίδες (Για την διάθεση του υπόλοιπου ποσού δε μας δόθηκε πληροφορία). Η πηγή άντλησης των κεφαλαίων είναι οι επιχορηγήσεις από εθνικούς πόρους ή της Ε.Ε.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ:

Σαν πλεονέκτημα του συνεταιρισμού θεωρείται η ομαδικότητα και η καλή συνεργασία που υπάρχει μεταξύ των μελών αλλά και ο ζήλος και η αγάπη με την οποία κάνουν τη δουλεία αυτή. Ακόμα η προώθηση και η προσπάθεια που καταβάλουν για να γνωρίσουν οι νεότερες γενιές και οι άλλοι τόποι τα παραδοσιακά γλυκά και αρτοσκευάσματα. Το μειονέκτημα είναι η δυσκολία που υπάρχει στο να συνυπάρξουν αρμονικά όλα τα μέλη. Τα προβλήματα που συναντά ο συνεταιρισμός είναι ο μικρός αριθμός των μελών καθώς και ο έντονος ανταγωνισμός των ομοειδών επιχειρήσεων το οποίο αντιμετωπίζεται προσπαθώντας τα προϊόντα να είναι παραδοσιακά και όσο το δυνατόν ανταγωνιστικά σε ποιότητα, τιμές και αγνά υλικά. Παρόλα αυτά υπάρχουν θετικές προοπτικές για την μελλοντική του ανάπτυξη γιατί τα προϊόντα έχουν σίγουρη ποιότητα με την μη χρησιμοποίηση συντηρητικών όπως και με τη χρησιμοποίηση ελαιόλαδου δικής τους παραγωγής, επίσης βοηθάνε και τα βασικά μηχανήματα που έχουν σύγχρονης τεχνολογίας. Επειδή όμως έχουν ανάγκη και από άλλο εξοπλισμό θα τους βοηθούσε πολύ να ενταχθούν σε ένα πρόγραμμα επιδότησης για την επίτευξη των στόχων τους και την αποδοτικότερη λειτουργία.

Η λειτουργία του συνεταιρισμού έχει επιπτώσεις στην τοπική οικονομία με την αύξηση του εισοδήματος των μελών, την αύξηση των θέσεων εργασίας και την εισαγωγή και διάχυση της τεχνολογίας καθώς και την βελτίωση του οικονομικού και κοινωνικού επιπέδου των μελών του

3.15 ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΕΤΑ ΑΡΤΑΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ:

Ο συνεταιρισμός ιδρύθηκε το 1992 και έχει έδρα το χωριό Πέτα του νομού Άρτας όπου αναπτύσσει τις δραστηριότητες του και διατηρεί εκθέσεις στην Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Ολύμπια. Ο σκοπός του είναι η βελτίωση του οικονομικού εισοδήματος των μελών του. Κατά την ίδρυση του ο συνεταιρισμός είχε 39 μέλη ενώ τώρα αριθμεί 20. Το διοικητικό του συμβούλιο αποτελείται από 5 άτομα.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Ο συνεταιρισμός παράγει παραδοσιακά γλυκά και ασχολείται με το χειροποίητο κέντημα και της μηχανής. Προκειμένου να πετύχει το σκοπό του και να προσελκύσει νέα μέλη μετέχει σε σεμινάρια, διοργανώνει ημερίδες και προωθεί τα προϊόντα του σε διάφορες εκθέσεις. Για τα μέλη του αναπτύσσει εκπαιδευτική δραστηριότητα διοργανώνοντας εκπαιδευτικά ταξίδια για να επισκεφθούν εκθέσεις άλλων ομοειδών επιχειρήσεων του κλάδου αλλά και διαλέξεις γενικού ενδιαφέροντος. Ο συνεταιρισμός δε χρησιμοποιεί σύγχρονες τεχνολογίες και υποδομές αλλά επιμένει στους παραδοσιακούς τρόπους

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Ο συνεταιρισμός κατά την ίδρυση του ενισχύθηκε από τον Ο.Α.Ε.Δ. το 1998 από το 4den2, τον Ν.Ε.Λ.Ε. και την Διεύθυνση Γεωργίας, με σεμινάρια και οικονομική υποστήριξη μέσω προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με προγράμματα μεταφοράς τεχνογνωσίας και με συμμετοχή σε εκθέσεις. Έχει μια πολύ καλή και αποτελεσματική συνεργασία με διάφορους φορείς όπως την Νομαρχία και το Επιμελητήριο της Άρτας. Το ύψος της συνεταιριστικής μερίδας κατά την ίδρυση του ήταν 30 Ευρώ ενώ σήμερα έχει αυξηθεί στα 147 Ευρώ. Το ύψος της καθορίστηκε από το εισόδημα των υποψηφίων μελών και κάθε μέλος μπορεί να αγοράσει μέχρι μία συνεταιριστική μερίδα. Όταν ο συνεταιρισμός παρουσιάσει πλεόνασμα

διαχείρισης τα επιστρεφόμενα διανέμονται στα μέλη μηνιαίως ανάλογα με τις ώρες που έχουν εργαστεί. Πηγή άντλησης των κεφαλαίων που χρειάζονται για τη λειτουργία του συνεταιρισμού αποτελούν οι επιχορηγήσεις από πόρους Εθνικούς ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ:

Τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει είναι η έλλειψη τουρισμού και οικονομικά αδύναμη περιοχή παρόλα αυτά όμως υπάρχουν θετικές προοπτικές για την περαιτέρω ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του ώστε να γίνει περισσότερο ανταγωνιστικός. Σαν πλεονεκτήματα θεωρούνται η καλή συνεργασία των μελών και του διοικητικού συμβουλίου, καθώς και οι γνώσεις των αντικειμένων που ασχολούνται. Η λειτουργία του συνεταιρισμού έχει επιφέρει ανάπτυξη στην τοπική οικονομία με την αύξηση του εισοδήματος των μελών του και τη βελτίωση του οικονομικού και κοινωνικού επιπέδου των μελών του.

3.16 ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΠΕΡΤΟΥΛΙΟΥ ΤΡΙΚΑΛΩΝ (64340 91456)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ:

Ο συνεταιρισμός γυναικών έχει έδρα το χωριό Περούλι του Νομού Τρικάλων όπου και αναπτύσσει τις δραστηριότητες του. Ιδρύθηκε το 1999 με 16 μέλη τα οποία υπάρχουν ως και σήμερα. Μέλη του μπορούν να γίνουν γυναίκες οι οποίες είναι κάτοικοι Περούλιου. Βασικός σκοπός του είναι η εξυπηρέτηση και η προαγωγή των οικονομικών και κοινωνικών και πολιτιστικών επιδιώξεων και συμφερόντων των μελών του. Τη διοίκηση του διαμορφώνουν 5 μέλη.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Προκειμένου να προσελκύσει νέα μέλη, ενημερώνει τους επαγγελματίες του κλάδου για τα οφέλη που προκύπτουν από τη λειτουργία του συνεταιρισμού και προβάλλει τα εκάστοτε αποτελέσματά του. Για τα μέλη του αναπτύσσει εκπαιδευτική δραστηριότητα μέσω σεμιναρίων με θέμα την λειτουργία του συνεταιρισμού και εκπαιδευτικών ταξιδιών σε εκθέσεις ή ομοειδή επιχειρήσεις του κλάδου.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Η αξία της συνεταιριστικής του μερίδας κατά την ίδρυση του ήταν 30 Ευρώ και σήμερα είναι 1907 Ευρώ. Το ύψος της καθορίστηκε με κριτήριο το εισόδημα των υποψηφίων μελών. Κάθε μέλος μπορεί να αγοράσει μέχρι 5 συνεταιριστικές μερίδες, αλλά εξακολουθεί να ισχύει η αρχή ένα μέλος – μία ψήφος. Δεν υπάρχει η δυνατότητα της τμηματικής καταβολής της αξίας της. Ο συνεταιρισμός συνεργάζεται με την ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ. και το Κ.Ε.Θ.Ι. και του παρέχονται πολύτιμες συμβουλές. Εάν ο συνεταιρισμός παρουσιάσει πλεόνασμα διαχείρισης διανέμεται ως τακτικό και έκτακτο αποθεματικό. **Όπως προκύπτει από τα οικονομικά στοιχεία που μας διέθεσε το λογιστήριο του συνεταιρισμού, το έτος 2000 παρουσίασε έλλειμμα διαχείρισης, το έτος 2001 παρουσίασε πλεόνασμα διαχείρισης και το 2002 έλλειμμα διαχείρισης.**

ΧΡΗΣΗ	ΚΕΡΑΗ	ΖΗΜΙΑ
2000	-	526,82
2001	4705,93	-
2002	-	871,1

ΣΥΝΘΕΣΗ ΓΕΩΛΟΓΙΣΜΟΥ										
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				ΠΑΘΗΤΙΚΟ						
ΠΑΓΙΑ %	2000	221095,74	95,12%	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ %	2000	21765,7	98,14%			
	2001	27028,76	59,62%		2001	13214,39	29,15%			
	2002	22425,89	68,53%		2002	4580,02	14%			
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ %	2000	0	0%	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ %	2000	412,28	1,86%			
	2001	3848,78	8,49%		2001	32119,49	70,85%			
	2002	1247,5	3,81%		2002	28142,97	86%			
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ %	2000	596,58	2,69%	ΣΥΝΟΛΟ						
	2001	10219,47	22,54%							
	2002	2713,89	8,29%							
ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ %	2000	278,75	1,26%							
	2001	4236,85	9,34%							
	2002	6335,71	19,36%							
ΣΥΝΟΛΟ	2000	22177,98						2000	22177,98	
	2001	45333,86						2001	45333,86	
	2002	32722,99						2002	32722,99	

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ:

Η λειτουργία του έχει επιφέρει μια μικρή βελτίωση του κοινωνικού και οικονομικού επιπέδου των μελών του. Έχει πιθανότητες εξέλιξης βάση της θέλησης μέσω της ένωσης των προσπαθειών και τη συνεργασία των μελών.

ΔΙΑΠΣΤΩΣΕΙΣ:

Σαν πλεονέκτημα του θεωρείται η καλή ποιότητα των φυτών, ενώ το μειονέκτημα του είναι η έλλειψη οργάνωσης και εμπιστοσύνης από άτομα που δεν ανήκουν στο συνεταιρισμό. Συναντά προβλήματα όπως τις λίγες συναλλαγές των μελών του με το συνεταιρισμό, τον έντονο ανταγωνισμό των ομοειδών επιχειρήσεων και την δυσπιστία που υπάρχει απέναντι στο θεσμό του συνεταιρισμού. Παρόλα αυτά όμως διαθέτει θετικές προοπτικές για την περαιτέρω ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του. Μια καλή οργάνωση του συνεταιρισμού και μια σωστή διαφήμιση και προώθηση των προϊόντων του θα ήταν η αρχή για μια ταχύτατη ανάπτυξη. Προς το παρόν όμως τα μέλη προσπαθούν να βρουν νέες αγορές για να προωθήσουν τα προϊόντα τους. Τέλος έχει επιτευχθεί αύξηση των θέσεων εργασίας και διάχυση της τεχνολογίας στους εργαζομένους.

3.2 Ο ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΟΡΟΪΟΥ ΣΕΡΡΩΝ (23270 23143)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ:

Ο αγροτουριστικός βιοτεχνικός συνεταιρισμός γυναικών έχει ως έδρα του το χωριό Άνω Πορόια των Σερρών. Ιδρύθηκε το 1999 και ο σκοπός του είναι η εμπορία και η τυποποίηση αγροτικών και παραδοσιακών προϊόντων καθώς και η αύξηση του εισοδήματος των μελών του. Κατά την ίδρυση του ο συνεταιρισμός είχε 20 μέλη ενώ σήμερα έχουν μειωθεί στα 10 τα οποία είναι Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Για να γίνει ένα άτομο μέλος του συνεταιρισμού πρέπει να είναι αγρότισσα, τελειόφοιτη Λυκείου και να έχει παρακολουθήσει σεμινάρια αγροτουρισμού. Προς το παρόν ο συνεταιρισμός δε δέχεται άλλα μέλη. Η διοίκηση του διαμορφώνεται από 5 μέλη.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Αναπτύσσει εκπαιδευτική δραστηριότητα μέσω σεμιναρίων με θέμα τη λειτουργία των συνεταιρισμών, μέσω εκπαιδευτικών ταξιδιών σε εκθέσεις ή ομοειδή επιχειρήσεις του κλάδου και μέσω διαλέξεων γενικού ενδιαφέροντος.

Το 90% των μελών του συνεταιρισμού αποτελείται από αγρότισσες, ενώ όσοι επαγγελματίες του κλάδου δεν ανήκουν στη δύναμη του συνεταιρισμού επικαλούνται ως λόγο τις υψηλές σχετικά τιμές των εφοδίων που διαθέτει ο συνεταιρισμός σε σύγκριση με τις τιμές των άλλων επιχειρήσεων του κλάδου. Ο συνεταιρισμός σκοπεύει να προσλάβει κι άλλο προσωπικό κυρίως τεχνολογικής εκπαίδευσης που να διαθέτει γνώσεις αρτοζαχαροπλαστικής, μάρκετινγκ και ξενοδοχειακών επιχειρήσεων. Για να πετύχει το σκοπό του συμμετέχει σε εκθέσεις δημιουργεί περίπτερα σε διάφορες εκδηλώσεις, προβαίνει στη λειτουργία κέτερινγκ και συνεργάζεται με μαγαζιά παραδοσιακών προϊόντων με σκοπό τη διαφήμιση των δικών του προϊόντων. Στην παραγωγή δε χρησιμοποιείται σύγχρονη τεχνολογία γιατί όλα παρασκευάζονται με το χέρι και τον παραδοσιακό τρόπο.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Ο συνεταιρισμός συμμετέχει στην Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ. καθώς και στην Ομοσπονδία Γυναικείων Συνεταιρισμών Ελλάδος. Ο συνεταιρισμός συνεργάζεται με φορείς όπως τη Νομαρχία με την συμμετοχή του σε εκθέσεις που διοργανώνει, το ΑΝΕΣΕΡ με αναπτυξιακά προγράμματα, το Επιμελητήριο για οτιδήποτε αφορά την επιχείρηση, το Δήμο Κερκίνης με την αναζήτηση και παραχώρηση κοινόχρηστου κτίσματος και οικοπέδου. Η συνεργασία αυτή χαρακτηρίζεται καλή, αν και οι φορείς θα μπορούσαν να παρέχουν μεγαλύτερη βοήθεια. Επίσης υπήρξε ενίσχυση από τον ΟΑΕΔ και συγκεκριμένα από το ολοκληρωμένο πρόγραμμα LEADER το οποίο ενίσχυσε τα μέλη σε νέους επαγγελματίες με το ποσό των 5282 Ευρώ για το κάθε μέλος. Έτσι ο συνεταιρισμός πρόκειται να αποκτήσει δικό του μαγαζί, αποθήκες και ξενώνες. Η αξία της συνεταιριστικής μερίδας από την ίδρυση του μέχρι τώρα είναι 587 Ευρώ. Το ύψος της καθορίστηκε με κριτήριο το ύψος των κεφαλαίων που είχε ανάγκη ο συνεταιρισμός για την αποτελεσματική του λειτουργία. Κάθε μέλος μπορεί να αγοράσει μια συνεταιριστική μερίδα και δεν υπάρχει η δυνατότητα τμηματικής καταβολής της αξίας της. Εάν ο συνεταιρισμός παρουσιάσει πλεόνασμα διαχείρισης επιστρέφεται στα μέλη του στο τέλος του έτους. Τα κεφάλαια προέρχονται από επιχορηγήσεις εθνικών πόρων ή της Ε.Ε.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ:

Τα πλεονεκτήματα που έχουν προκύψει από τη λειτουργία του είναι η καλή παροχή υπηρεσιών, το φυσικό περιβάλλον του συνεταιρισμού το οποίο επισκέπτονται χιλιάδες άνθρωποι λόγω της τοποθεσίας του που προσελκύει όλο το χρόνο κόσμο. Διαθέτει όμως και μειονεκτήματα όπως τη μη ολοκληρωμένη τεχνική κάλυψη για τη μεγαλύτερη παραγωγή και τις λίγες συναλλαγές των μελών του με αυτόν. Οι προοπτικές του όμως για την περαιτέρω ανάπτυξη του είναι πολύ θετικές γιατί κάθε χρόνο αποκτά όλο και περισσότερους πελάτες, λαμβάνει παραγγελίες από όλη την Ελλάδα και σκοπεύει στη δημιουργία επιπλέον καταστήματος, εργαστηρίου και αποθήκης. Απαραίτητες όμως προϋποθέσεις για την αποδοτική του λειτουργία είναι η παροχή κονδυλίων και η απόκτηση του απαιτούμενου εξοπλισμού. Η λειτουργία του έχει επιφέρει μεγάλη βελτίωση του κοινωνικού και οικονομικού επιπέδου των μελών του καθώς και της τοπικής οικονομίας μέσω της αύξησης των θέσεων εργασίας και

τη διάχυση της τεχνογνωσίας στα μέλη του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

4. ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

A. ΟΡΙΣΜΟΣ

Η έννοια του όρου **αγροτικός τουρισμός** αναφέρεται στις τουριστικές δραστηριότητες που ασχολούνται στον πρωτογενή τομέα και ειδικότερα τουριστικές μονάδες παροχής αγαθών ή υπηρεσιών, οικογενειακής ή συνεταιριστική μορφής.

Το ενδιαφέρον για την ανάπτυξη του αγροτουρισμού στην Ελλάδα εκδηλώθηκε στις αρχές της δεκαετίας του 1980 κυρίως από κρατικούς φορείς. Οι βασικοί στόχοι της ανάπτυξης του αγροτουρισμού αναφέρονται στην εξασφάλιση πηγών συμπληρωματικών εισοδημάτων για την αγροτική οικογένεια, στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και της ποιότητας ζωής των αγροτών στη συγκράτηση του αγροτικού πληθυσμού στην περιφέρεια, αλλά και να εξασφαλίσει στον τουρίστα τις προϋποθέσεις για ήρεμες διακοπές μέσα στη φύση, γνωρίζοντας τους ανθρώπους κάθε τόπου και την ιδιαίτερη πολιτιστική τους παράδοση.

Βέβαια δεν πρέπει να παραβλεφθούν οι αρνητικές συνέπειες της γρήγορης τουριστικής ανάπτυξης όπως ανεξέλεγκτη οικιστική επέκταση, υποβάθμιση δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, αλλοίωση τοπίου κλπ. Από την άλλη ο πρόσφατα αναπτυγμένος μαζικός τουρισμός με την προσφορά “τουριστικών πακέτων” για φθηνές διακοπές δημιουργεί αθέμιτο ανταγωνισμό στους γυναικείους συνεταιρισμούς που δεν διαθέτουν ούτε τα τεχνικά μέσα ούτε διεθνή οργανωτική εμπειρία και διασυνδέσεις για να μειώσουν το κόστος προσφοράς του προϊόντος τους.

B. ΧΩΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

Η προσοχή πρέπει να εστιαστεί στο ίδιο το περιεχόμενο και την “αυθεντικότητα” του προσφερόμενου αγροτουριστικού προϊόντος, κατά πόσο πρόκειται για ένα ολοκληρωμένο προϊόν (ύπνος, εστίαση στη βάση τοπικών γεωργικών προϊόντων, επαφή με την αγροτική οικογένεια και τον τόπο) που διασυνδέεται με την τοπική, γεωργική ή χειροτεχνική παραγωγή και με τον τοπικό πολιτισμό και τρόπο ζωής. Οι αγροτουριστικοί συνεταιρισμοί πουλούν στους τουρίστες γεωργικά και χειροτεχνικά προϊόντα όπως λάδι, τυρί, τραχανά, κριθαράκι,

δαντέλες και κεντήματα. Μερικοί δίνουν μαθήματα μαγειρικής, ελληνικών χορών και προσφέρουν οργανωμένους περίπατους γνωριμίας με την περιοχή.

Ο αγροτουρισμός έχει “εκτραπεί” από τους πρωταρχικούς στόχους της ανάδειξης και αξιοποίησης των αγροτικών πόρων στα πλαίσια μιας βιώσιμης ανάπτυξης, τη διασύνδεση υπαίθρου-πόλης μέσα από την πολιτισμική ανταλλαγή και τη δραστηριοποίηση της τοπικής κοινωνίας. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπ. Γεωργίας (1997) σε σύνολο 835 “αγροτουριστικών” καταλυμάτων που επιδοτήθηκαν από τους Καν.797/85, 2328/91 το 66,6 % βρίσκονται σε νησιά και το 9% σε παράκτιες κοινότητες που δύσκολα θα χαρακτηρίζαμε ως αγροτικές σε σχέση με την οικιστική δομή και τη σύνθεση της απασχόλησης. Τα καταλύματα αυτά δεν είναι ενταγμένα σ’ ένα συνολικό σχέδιο ανάπτυξης μιας συγκεκριμένης περιοχής, όπου ο αγροτουρισμός ν’ αποτελεί μια συνιστώσα της αναπτυξιακής στρατηγικής.

Πρέπει επιμελώς να εξεταστεί εκ μέρους του αρμόδιου εθνικού φορέα (Υπ. Γεωργίας) ή των περιφερειακών υπηρεσιών ο τομέας του αγροτουρισμού αν προσφέρει μόνο ένα οικονομικό τουριστικό προϊόν χωρίς τις αγροτουριστικές υπηρεσίες. Η έλλειψη στρατηγικής και συνολικού σχεδιασμού προτρέπει στην ανάγκη αναθεώρησης της υπάρχουσας κατάστασης. Η δημιουργία παρασκευής τουριστικού πακέτου με την καταγραφή και την ανάδειξη των πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής που έχει την έδρα του ο Συνεταιρισμός, η αναβίωση παλιών τοπικών εθίμων, η χάραξη μονοπατιών για περίπατους αναψυχής, πάντοτε με σεβασμό και φροντίδα για το φυσικό περιβάλλον, οι επιδείξεις κατασκευής τοπικών προϊόντων (υφαντών, ξυλόγλυπτων, ζυμαρικών, κρεάτων), η οργάνωση και διατήρηση μικρών μονάδων οικόσιτων ζώων για τους μικρούς επισκέπτες από τις πόλεις μπορεί να διαμορφώσουν ένα δελεαστικό πακέτο για τους τουρίστες, οι οποίοι έχουν κάθε λόγο έτσι να παρατείνουν την διαμονή τους σε ένα συγκεκριμένο χώρο.

4.1 ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ «ΧΑΝΑ» ΛΟΥΤΡΟΥ ΤΡΑΪΑΝΟΥΠΟΛΗΣ (25510 61070)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ :

Ο παραγωγικός συνεταιρισμός γυναικών Λουτρού «ΧΑΝΑ» έχει έδρα το χωριό Λουτρά Τραϊανούπολης όπου και αναπτύσσει τις δραστηριότητές του. Ιδρύθηκε και λειτουργεί από το 1997 και κατά την ίδρυση του είχε 15 μέλη τα οποία έχουν μειωθεί στα 10. Για να γίνει ένα άτομο μέλους του συνεταιρισμού πρέπει απαραίτητα να είναι κάτοικος του Λουτρού. Ο συνεταιρισμός έχει ως σκοπό την εκμετάλλευση του εστιατορίου και του αναψυκτήριου του Προφήτη Ηλία Λουτρού. Η διοίκηση του συνεταιρισμού διαμορφώνεται από 5 άτομα.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Για τα μέλη του ο συνεταιρισμός αναπτύσσει εκπαιδευτική δραστηριότητα μέσω διαλέξεων συνεταιριστικού και γενικού ενδιαφέροντος. Για να πετύχει το σκοπό του εκμεταλλεύεται το εστιατόριο και το κυλικείο κατασκευάζοντας φαγητά καθώς αναλαμβάνει και τη σίτιση ομάδων επισκεπτών όπως ΚΑΠΗ κ.τ.λ.. Χρησιμοποιεί σύγχρονο εξοπλισμό για τη λειτουργία του ενώ μέχρι σήμερα έχει επιφέρει μεγάλη βελτίωση του κοινωνικού και οικονομικού επιπέδου των μελών του. Για την αποδοτικότερη όμως λειτουργία του πρέπει να υπάρξει αύξηση των μελών του μέχρι και 50%.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Η αξία της συνεταιριστικής του μερίδας ήταν 147 Ευρώ κατά την ίδρυση του, ενώ σήμερα ανέρχεται στο ποσό των 440 Ευρώ. Το ύψος της καθορίστηκε βάση των κεφαλαίων που χρειαζόταν ο συνεταιρισμός για να λειτουργήσει αποτελεσματικότερα. Κάθε μέλος μπορεί να αγοράσει ως 3 συνεταιριστικές μερίδες χωρίς αυτό να διαφοροποιεί το δικαίωμα ψήφους του μέλους. Επίσης υπάρχει η δυνατότητα τμηματικής καταβολής της αξίας της συνεταιριστικής μερίδας. Ο συνεταιρισμός έχει μια καλή συνεργασία και ενίσχυση μόνο με το Υπουργείο

Κοινωνικών Υπηρεσιών. Ο συνεταιρισμός απασχολεί 1-2 άτομα σαν ωρομίσθιους ανάλογα με τις ανάγκες του συνεταιρισμού. Εάν ο συνεταιρισμός παρουσιάσει πλεόνασμα διαχείρισης διανέμεται το 10% ως τακτικό αποθεματικό και το 10% ως έκτακτο. Τα επιστρεφόμενα στα μέλη διανέμονται ανάλογα με το ύψος των συναλλαγών που έχει το κάθε μέλος με τον συνεταιρισμό. Σε περίπτωση που παρουσιάσει έλλειμμα διαχείρισης καλύπτεται από τα αποθεματικά.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ:

Το πλεονέκτημα που προκύπτει από τη λειτουργία του συνεταιρισμού είναι η παροχή εργασίας στα μέλη του, ενώ τα μειονεκτήματα του είναι ο μικρός αριθμός μελών και σύντομος χρόνος απασχόλησης τους. Διαθέτει όμως θετικές προοπτικές για να αναπτυχθεί και να γίνει πιο ανταγωνιστικός στην αγορά..

Τέλος έχει επιφέρει επιπτώσεις στην τοπική οικονομία μέσω την αύξηση των θέσεων εργασίας και τη βελτίωση του εισοδήματος των μελών

4.2 ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΨΑΡΑΔΩΝ ΠΡΕΣΠΩΝ (23850 46015)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ:

Ο αγροτουριστικός συνεταιρισμός γυναικών ιδρύθηκε το 1994 κι έχει ως σκοπό την εκμετάλλευση τουριστικών καταλυμάτων. Έχει έδρα το χωριό Ψαράδες Πρεσπών όπου και αναπτύσσει τις δραστηριότητες του. Κατά την ίδρυση του ο συνεταιρισμός είχε 21 μέλη ενώ σήμερα έχουν μειωθεί σε 15. Η διοίκηση του αποτελείται από 5 άτομα του διοικητικού συμβουλίου. Για να γίνει κάποιο άτομο μέλος του συνεταιρισμού, θα πρέπει να είναι κάτοικος του χωριού.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Οι επαγγελματίες του κλάδου δε συμμετέχουν στο συνεταιρισμό, λόγω της δέσμευσης που έχουν απέναντι σε άλλους επιχειρηματίες. Ένα πρόβλημα του συνεταιρισμού είναι ότι δεν ανήκει σε κάποιο πρόγραμμα πλαισίου στήριξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Υπάρχουν θετικές προοπτικές για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του, λόγω του ότι υπάρχει πιθανότητα αλλαγής της πολιτικής της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Φλώρινας σε ότι αφορά το χρησιδάνειο του καταλύματος. Ο συνεταιρισμός δε χρησιμοποιεί σύγχρονες τεχνολογίες και υποδομές, ενώ για την αποδοτικότερη λειτουργία του είναι απαραίτητη η δημιουργία καλύτερης υποδομής της περιοχής και ειδικότερα του οδικού δικτύου.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Ο συνεταιρισμός μετέχει στην Ένωση Γυναικείων Συνεταιρισμών, με μερίδα 750 Ευρών και στην Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ καταβάλλοντας το ποσό των 2 Ευρώ ανά άτομο. Ενισχύεται από την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση με την παραχώρηση του κεντρικού καταλύματος σε μορφή χρησιδανείου ορισμένου χρόνου. Κατά την ίδρυση του η αξία της συνεταιριστικής μερίδας ήταν 147 Ευρώ ενώ σήμερα είναι 440 Ευρώ. Κάθε μέλος μπορεί να αγοράσει ως 3 συνεταιριστικές μερίδες χωρίς αυτό να διαφοροποιεί το δικαίωμα ψήφους του μέλους. Επίσης υπάρχει η δυνατότητα τμηματικής καταβολής

της αξίας της συνεταιριστικής μερίδας. Εάν ο συνεταιρισμός παρουσιάσει πλεόνασμα διαχείρισης διανέμεται το 20% ως τακτικό αποθεματικό και το 10% ως έκτακτο. Τα επιστρεφόμενα στα μέλη διανέμονται ανάλογα με το ύψος και τον αριθμό των συνεταιριστικών μερίδων που έχει το κάθε μέλος. Σε περίπτωση που παρουσιάσει έλλειμμα διαχείρισης καλύπτεται από τα αποθεματικά. **Όπως προκύπτει από τα οικονομικά στοιχεία που μας διέθεσε το λογιστήριο του συνεταιρισμού, τα έτη 2000, 2001, 2002 παρουσίασε πλεόνασμα διαχείρισης.**

ΧΡΗΣΗ	ΚΕΡΔΗ	ΖΗΜΙΑ
2000	5941,45	-
2001	5427,42	-
2002	361,82	-

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ:

Σαν πλεονέκτημα του θεωρείται η θέση του κεντρικού καταλύματος ενώ το μειονέκτημα του είναι η ανανέωση του χρησιδανείου που γίνεται ανά 2 έτη προκαλώντας ανασφάλεια και αβεβαιότητα στα μέλη του. Τέλος έχει βελτιώσει την τοπική οικονομία, μέσω της αύξησης των θέσεων εργασίας και του εισοδήματος των μελών του, καθώς και της βελτίωσης του κοινωνικού και οικονομικού τους επιπέδου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

5. ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Οι χειροτεχνικοί συνεταιρισμοί ιδρύονται και λειτουργούν με βάση το νόμο 1667/86 που αφορά τους αστικούς νόμους και με βάση το νόμο 1541/85 που αφορά τους αγροτικούς συνεταιρισμούς. Ιδρύονται συνήθως σε άγονες και απομακρυσμένες περιοχές στις οποίες έχει διατηρηθεί η παραδοσιακή τέχνη παραγωγής χειροτεχνημάτων.

Στην κατηγορία των **χειροτεχνικών συνεταιρισμών** εντάσσονται οι συνεταιρισμοί των οποίων τα μέλη επεξεργάζονται, σε ατομικά συνήθως εργαστήρια χωρίς βαρύ εξοπλισμό, διάφορες εγχώριες ή εισαγόμενες πρώτες ύλες με σκοπό την παραγωγή προϊόντων χρήσιμων στις καθημερινές ανάγκες της ζωής ή για διακοσμητικούς λόγους. Στην τελική τιμή των προϊόντων συμμετέχει συνήθως με υψηλό ποσοστό η αμοιβή της χειρονακτικής εργασίας.

Οι χειροτεχνικοί συνεταιρισμοί δεν εντάχθηκαν στην κατηγορία των παραγωγικών, η οποία απαιτεί την ενιαία παραγωγή σε κοινό χώρο υπό την αυτή διοίκηση και συντονισμό. Τα προϊόντα του εκφράζουν την ατομική τέχνη του δημιουργού τους αλλά φέρουν την σφραγίδα του συνεταιρισμού για τυπικούς ή εμπορικούς λόγους. Η παρουσία του είναι απαραίτητη για τον ομαδικό εφοδιασμό των μελών με πρώτες ύλες και εργαλεία ή εξαρτήματα, για την κατεύθυνση της ατομικής παραγωγής προς προϊόντα που ζητούνται από την αγορά και για την διευκόλυνση των πωλήσεων με το άνοιγμα τοπικού καταστήματος και τη συμμετοχή σε εκθέσεις χειροτεχνίας. Δηλαδή ο χειροτεχνικός συνεταιρισμός είναι σύνθετος, αφού περιλαμβάνει δραστηριότητες προμηθευτικού, παραγωγικού και πωλήσεως, πέρα του εκπαιδευτικού έργου που προσφέρει στα μέλη του.

Ανάλογα με τον τρόπο που ασκείται η κατασκευή των προϊόντων διακρίνεται σε :

A) Οικοτεχνία

B) Χειροτεχνία ή Καλλιτεχνική Βιοτεχνία

Οι βασικοί κλάδοι δραστηριότητας της χειροτεχνίας είναι:

- Κεραμική
- Ταπητουργία

- Δαντελοπλεκτική
- Πλεκτική
- Καλαθοπλεκτική
- Υφαντική
- Ξυλογλυπτική
- Μαρμαρογλυπτική
- Κέντημα
- Ορυκτά Πετρώματα
- Ραπτική
- Ψηφιδωτά
- Ψευδοκόσμημα
- Αργυροχρυσοχοΐα – Μεταλλοτεχνία

Ο σκοπός των χειροτεχνικών συνεταιρισμών είναι η αύξηση της παραγωγικής ικανότητας των μελών τους, που επιτυγχάνεται με την αλληλοσυμπλήρωση των ειδικών γνώσεων τους και με τον συντονισμό της δράσης τους. Αξίζει να αναφέρουμε ότι το 90% του συνόλου των μελών των χειροτεχνικών συνεταιρισμών καλύπτεται από γυναίκες κι αυτό οφείλεται ότι γνωρίζουν περισσότερο τις παραδοσιακές τεχνικές και ότι έτσι αναπτύσσουν τις κοινωνικές τους σχέσεις.

5.1 ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ «ΠΕΛΑΓΟΝΙΑ» ΚΑΛΛΙΝΙΚΗΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ (23850 46048)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ:

Ο γυναικείος αγροτουριστικός συνεταιρισμός «Πελαγονία» ιδρύθηκε το 1997, έχει διεύθυνση κι έδρα το χωριό Άνω Καλλίνικη Φλώρινας όπου αναπτύσσει τις δραστηριότητες του μέχρι σήμερα. Έχει ως σκοπό την διατήρηση και την προβολή της λαϊκής παραδοσιακής φορεσιάς. Κατά την ίδρυση του ο συνεταιρισμός είχε 20 μέλη ενώ σήμερα έχουν μειωθεί σε 10 μέλη τα οποία είναι Δευτεροβάθμιας και Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης. Για να γίνει ένα άτομο μέλος του συνεταιρισμού εκτός από την εκπλήρωση των οικονομικών του υποχρεώσεων, θα πρέπει να είναι γυναίκα και να γνωρίζει καλά το αντικείμενο εργασίας.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Διοργανώνει εκδηλώσεις κι εκθέσεις καθώς επίσης προβαίνει στη διανομή διάφορων διαφημιστικών εντύπων. Αναπτύσσει εκπαιδευτική δραστηριότητα με ταξίδια σε εκθέσεις ή ομοειδή επιχειρήσεις του κλάδου. Ο συνεταιρισμός δεν κατέχει σύγχρονες τεχνολογίες και υποδομές αλλά φτιάχνει τα προϊόντα του με τον αυθεντικό παραδοσιακό τρόπο, τα εξειδικευμένα μέλη του χρησιμοποιούν τις παλιές τεχνικές. Δέχεται παραγγελίες από φορείς, συλλόγους και ιδιώτες από όλη την Ελλάδα καθώς και από οργανώσεις αποδήμων (Η.Π.Α., Αυστραλία, Καναδά, Γερμανία).

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Όταν υπάρχει αυξημένη ζήτηση ο συνεταιρισμός απασχολεί 5-6 άτομα επιπλέον που πληρώνονται ανά κομμάτι παραγωγής. Η Ν.Ε.Λ.Ε. ήταν ο φορέας που παρότρυνε στις γυναίκες να δημιουργήσουν το συνεταιρισμό, μετά την ίδρυση του η συνεργασία τους διακόπηκε. Μετέχει στην Ένωση Αγροτουριστικών Συνεταιρισμών Ελλάδος, έχει μια άριστη συνεργασία με τον Δήμο που τους προσφέρει κτίριο στέγασης, τους πολιτιστικούς συλλόγους, την Αναπτυξιακή Εταιρεία της Φλώρινας που με την επιδότηση ύψους 3522 Ευρώ μπόρεσε να αγοράσει τον μηχανικό του εξοπλισμό. Ενισχύθηκε οικονομικά από τον Ο.Α.Ε.Δ. με επιδότηση ύψους 2.935

Ευρώ και την Αναπτυξιακή Εταιρεία της Φλώρινας στις αρχές της ίδρυσης του για την αγορά των απαραίτητων υλικών που χρειάζονταν. Το ύψος της συνεταιριστικής μερίδας είναι 147 Ευρώ. Το πλεόνασμα διαχείρισης διανέμεται στα μέλη ή χρησιμοποιείται για την αγορά υλικών. Η πηγή άντλησης των κεφαλαίων είναι οι επιχορηγήσεις από πόρους εθνικούς ή της Ε.Ε.

ΔΙΑΠΣΤΩΣΕΙΣ:

Τα μειονεκτήματα του συνεταιρισμού είναι η χειροτεχνική εργασία που απαιτεί χρόνο και πολύ κόπο για να γίνουν οι στολές αυθεντικές, οι νέοι δεν ενδιαφέρονται για την συνέχιση της εργασίας γιατί το κέρδος είναι μικρό και η φορολόγηση είναι πολύ μεγάλη. Ενώ το πλεονέκτημα του είναι η διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Η λειτουργία του συνεταιρισμού έχει επιπτώσεις στην τοπική οικονομία με την αύξηση του εισοδήματος των μελών του και των θέσεων εργασίας καθώς και με την εισαγωγή και διάθεση τεχνογνωσίας αλλά και με την μικρή βελτίωση του οικονομικού και κοινωνικού επιπέδου των μελών του. Υπάρχουν θετικές προοπτικές για την περαιτέρω ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του λόγω του ότι είναι μοναδικός στο είδος του στην Βόρεια Ελλάδα.

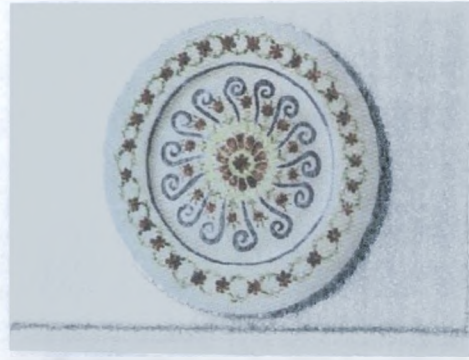
5.2 ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΑΓΓΕΙΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ «Η ΤΑΝΑΓΡΑΙΑ ΚΟΡΗ» ΣΧΗΜΑΤΑΡΙΟΥ ΒΟΙΩΤΙΑΣ (6944 311291)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ:

Το καλλιτεχνικό συνεταιριστικό εργαστήριο αγγειοπλαστικής «Η ΤΑΝΑΓΡΑΙΑ ΚΟΡΗ» έχει ως έδρα το Σχηματάρι Βοιωτίας όπου και αναπτύσσει τις δραστηριότητες του. Ιδρύθηκε το 2000 με 16 μέλη από τα οποία τα 10 είναι ενεργά. Το μορφωτικό επίπεδο των μελών διαμορφώνεται ως εξής: 2 άτομα Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης, 1 Τεχνολογικής, 6 Δευτεροβάθμιας και 7 Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης. Ως σκοπό έχει την παραγωγή κεραμικών σκευών και τη προώθηση του καλλιτεχνικού συνεταιριστικού εργαστηρίου. Η διοίκηση του διαμορφώνεται από 6 μέλη.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Το καλλιτεχνικό συνεταιριστικό εργαστήριο δε χρησιμοποιεί σύγχρονες τεχνολογίες και υποδομές αλλά τα κλασικά εργαλεία και υλικά. Η μόνη σύγχρονη συσκευή είναι ο ηλεκτρονικός φούρνος. Από τους επαγγελματίες του κλάδου μόνο το 2% συμμετέχει στο συνεταιρισμό, ενώ οι υπόλοιποι επικαλούνται ως λόγο για την μη συμμετοχή τους στον συνεταιρισμό την δυσπιστία τους στην δυνατότητα επιτυχίας του. Ο συνεταιρισμός διαθέτει εργαστήριο και έκθεση των προϊόντων του στο Δήμο. Για να προσελκύσει νέα μέλη προσπαθεί να προβάλλει τα εκάστοτε αποτελέσματα του. Αναπτύσσει εκπαιδευτική δραστηριότητα μέσω ταξιδιών που οργανώνει για επίσκεψη εκθέσεων ή ομοειδών επιχειρήσεων του κλάδου, μουσείων και παρακολουθώντας ημερίδες και σεμινάρια. Υπάρχει άρνηση από κάποια μέλη για ορισμένες ώρες εργασίας και για τη συμμετοχή τους σε δραστηριότητες που πραγματοποιούνται εκτός έδρας. Για τη καλύτερη λειτουργία του συνεταιρισμού χρειάζονται επιχορηγήσεις από πόρους εθνικούς ή της Ε.Ε.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Έχει μια καλή συνεργασία με φορείς όπως τον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ, το Δήμο και τη Νομαρχία, οι οποίοι παρέχουν διευκολύνσεις στο συνεταιρισμό διαθέτοντας του χώρους για τις εκθέσεις και τα μεταφορικά μέσα όποτε τα χρειάζεται. Επίσης ενισχύεται από τον Ο.Α.Ε.Δ. με την οικονομική υποστήριξη μέσω προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης αξίας 11.740 Ευρώ για 2 χρόνια. Η αξία της συνεταιριστικής μερίδας ήταν 1468 Ευρώ ενώ σήμερα 587 Ευρώ. Το ύψος της καθορίστηκε σύμφωνα με το εισόδημα των υποψήφιων μελών. Κάθε μέλος μπορεί να αγοράσει μία συνεταιριστική μερίδα και υπάρχει η δυνατότητα τμηματικής καταβολής της αξίας της. Εάν ο συνεταιρισμός από τη λειτουργία του παρουσιάσει έλλειμμα διαχείρισης καλύπτεται με την καταβολή της ζημιάς που αναλογεί σε κάθε μέλος ανάλογα με τον αριθμό των συνεταιριστικών μερίδων που έχει.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ:

Ένα πλεονέκτημά του είναι τα πολλά εργατικά χέρια που διαθέτει. Αυτό όμως ταυτόχρονα αποτελεί και μειονέκτημα γιατί σημαίνει τη μη απόλυτη ταύτιση ιδεών που οδηγεί σε διαφωνίες και συγκρούσεις. Ένα πρόβλημα που συναντά είναι η δυσπιστία που υπάρχει στο θεσμό του συνεταιρισμού. Οι προοπτικές του για μελλοντική ανάπτυξη είναι θετικές γιατί ένας μικρός αριθμός μελών είναι διατεθειμένος να δουλέψει προσπαθώντας για το καλύτερο. Για την αποδοτικότερη λειτουργία του συνεταιρισμού χρειάζεται περισσότερη συνεργασία μεταξύ των μελών, περισσότερες ώρες εργασίας και μείωση του αριθμού των μελών για την αποφυγή διαφωνιών. Τέλος από τη λειτουργία του συνεταιρισμού έχει επιτευχθεί μια

μικρή βελτίωση του κοινωνικού και οικονομικού επιπέδου των μελών του.

5.3 ΠΡΟΤΥΠΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΟΙΚΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΗΡΟΤΡΟΦΙΚΟΣ ΑΓΡΟΤΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΥΜΗΣ ΕΥΒΟΙΑΣ (22220 31054)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ:

Ο πρότυπος αναπτυξιακός συνεταιρισμός οικοτεχνίας σηροτροφίας αγροτοβιομηχανίας έχει έδρα το χωριό Κύμη του Νομού Εύβοιας όπου αναπτύσσει τις δραστηριότητες του. Ιδρύθηκε το 1985 με 30 μέλη, τα οποία σήμερα έχουν μειωθεί στα 16 από τα οποία τα 7 είναι Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και τα 9 Υποχρεωτικής. Για να γίνει ένα άτομο μέλος του συνεταιρισμού πρέπει να γνωρίζει τη κατασκευή κουκουλάρικου ή άλλων χειροτεχνημάτων της περιοχής. Ως σκοπό του έχει τη διατήρηση του τοπικού παραδοσιακού κάδρου «κουκουλάρικο Κύμης» καθώς και την ανάπτυξη της σηροτροφίας. Η διοίκηση του συνεταιρισμού αποτελείται από 5 άτομα.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Κανένας επαγγελματίας του κλάδου δε συμμετέχει στο συνεταιρισμό κι αυτό συμβαίνει λόγω της δυσπιστίας που δείχνουν απέναντι στη δυνατότητα επιτυχίας του. Για να προσελκύσει νέα μέλη οργανώνει διαλέξεις και σεμινάρια για θέματα του κλάδου του. Επίσης ενημερώνει τους επαγγελματίες του κλάδου του για τα οφέλη που προκύπτουν από τη λειτουργία του συνεταιρισμού προβάλλοντας τα εκάστοτε αποτελέσματα του. Ο συνεταιρισμός δεν χρησιμοποιεί σύγχρονες τεχνολογίες και υποδομές στην παραγωγή. Αυτό ίσως γίνει μελλοντικά αν επεκταθεί στην παραγωγή μεταξωτών. Μετέχει σε τοπικές ή περιφερειακές εκθέσεις για την διάδοση των προϊόντων του. Για την αποδοτικότερη λειτουργία του πρέπει να υπάρξει σύμπνοια, εργατικότητα και περισσότερη συμμετοχή των μελών του σε όλες τις δραστηριότητες του συνεταιρισμού.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Ο συνεταιρισμός μετέχει στην Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Εύβοιας που εδρεύει στη Χαλκίδα αλλά και στην ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ. που εδρεύει στην Αθήνα. Ο συνεταιρισμός έχει μια πολύ καλή και αποτελεσματική συνεργασία με τοπικούς συλλόγους μετέχοντας στις εκθέσεις τους, με την Τοπική και Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και το Υπουργείο Γεωργίας. Η συνεταιριστική μερίδα κατά την ίδρυση του συνεταιρισμού ήταν 73 Ευρώ ενώ σήμερα είναι 293 Ευρώ. Κάθε μέλος μπορεί να αγοράσει μία συνεταιριστική μερίδα χωρίς αυτό να διαφοροποιεί το δικαίωμα ψήφου του. Επίσης υπάρχει η δυνατότητα τμηματικής καταβολής της αξίας της. Τα κεφάλαια που χρειάζεται ο συνεταιρισμός τα αντλεί από τις έντοκες καταθέσεις των μελών του.

ΔΙΑΠΣΤΩΣΕΙΣ:

Τα πλεονεκτήματα είναι η εξασφάλιση φθηνών πρώτων υλών για την παραγωγή και τα πολλά κέντρα πώλησης προϊόντων. Σημαντικό πρόβλημα είναι ο μικρός αριθμός των ενεργών μελών. Διαθέτει όμως θετικές προοπτικές να ξεπεράσει τα προβλήματα και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει αρκεί όλες οι γυναίκες να εργασθούν συλλογικά για τον κοινό σκοπό που τους ενώνει. Μέχρι σήμερα η λειτουργία του έχει επιφέρει μικρή βελτίωση του κοινωνικού και οικονομικού επιπέδου των μελών του. Παρόλα αυτά παρουσιάζει έλλειμμα διαχείρισης το οποίο καλύπτεται από τα αποθεματικά. Καλό θα ήταν αν υπήρχε καλύτερη συνεργασία με τους Τοπικούς Νομαρχιακούς και Περιφερειακούς φορείς ώστε ο συνεταιρισμός να μπει στα αναπτυξιακά προγράμματα και να αξιοποιήσει την έκταση που διαθέτει ώστε να κατασκευάσει μόνιμο εκθεσιακό σηροτροφείο και παρασκευαστήριο.

5.4 ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΣ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΟΣ ΕΙΔΩΝ ΛΑΪΚΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΔΕΙΑΣ (22610 82050)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ:

Ο Γυναικείος Παραγωγικός Προμηθευτικός Συνεταιρισμός Ειδών Λαϊκής Παραδοσιακής Τέχνης έχει την έδρα του στη Λιβαδειά στη διεύθυνση Κασσιώτου 28 όπου και αναπτύσσει τις υπηρεσίες και τις δραστηριότητες του. Ιδρύθηκε το 2001 και έχει 10 μέλη. Για να γίνει ένα άτομο μέλος του συνεταιρισμού πρέπει εκτός από την εκπλήρωση των οικονομικών του υποχρεώσεων, να γνωρίζει πολύ καλά την υφαντική τέχνη. Σκοπός του συνεταιρισμού είναι η παραγωγή και η εμπορία υφαντών. Η διοίκηση του συνεταιρισμού διαμορφώνεται από 5 μέλη.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Ο συνεταιρισμός εκτός από τα υφαντά του πουλάει παραδοσιακά ψευτοκοσμήματα, μπλουζάκια, παραδοσιακές κούκλες και διάφορα είδη λαϊκής τέχνης. ο συνεταιρισμός για την επίδειξη των προϊόντων του συμμετέχει σε εκθέσεις. Δεν χρησιμοποιεί σύγχρονες τεχνολογίες και υποδομές για την παραγωγή, αλλά αντίθετα παραδοσιακούς χειροκίνητους αργαλειούς. Για την αποδοτικότερη λειτουργία του συνεταιρισμού πρέπει να υπάρξουν επιδοτήσεις, μεγαλύτερη προβολή και προώθηση των προϊόντων, αποδοχή του συνεταιρισμού από το περιβάλλον του και βοήθεια από τις φορείς της πόλης.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Ενισχύθηκε από το Οικονομικό Επιμελητήριο και τον Ο.Α.Ε.Δ. μέσω προγραμμάτων για νέους επιχειρηματίες της Ε.Ε. Οι φορείς του παρείχαν επιδοτούμενη οικονομική υποστήριξη των 7.337 Ευρώ για 4 μέλη. Η αξία της συνεταιριστικής μερίδας είναι 1467 Ευρώ. Το ύψος της καθορίστηκε με κριτήριο το ύψος των κεφαλαίων που είχε ανάγκη για την αποτελεσματική του λειτουργία. Κάθε μέλος μπορεί να αγοράσει μόνο μια συνεταιριστική μερίδα και δεν υπάρχει η

δυνατότητα τμηματικής καταβολής της αξίας της. Ο συνεταιρισμός χρειάζεται νέες πηγές άντλησης κεφαλαίων από πόρους Εθνικούς ή της Ε.Ε.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ:

Ως πλεονέκτημα του είναι η μαζική παραγωγή των ειδών υφαντικής τέχνης. Αντιμετωπίζει προβλήματα όπως τις συχνές διαφωνίες μεταξύ των μελών του και την δυσπιστία που δείχνουν οι άνθρωποι στο θεσμό του συνεταιρισμού. Παρόλα αυτά διαθέτει θετικές προοπτικές για να αναπτύξει περισσότερο της δραστηριότητες του και να καταστεί περισσότερο ανταγωνιστικός στην αγορά, λόγω του ότι τα προϊόντα που παράγει είναι μοναδικά στην περιοχή. Μέχρι σήμερα έχει συντελέσει στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας μέσω των νέων θέσεων εργασίας που πρόσφερε.

5.5 ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ Π.Ε. «ΑΛΚΥΟΝΕΣ» ΚΕΡΚΥΡΑ (26610 22788)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ :

Ο Γυναικείος Εμπορικός Βιοτεχνικός Συνεταιρισμός Π.Ε. «Αλκυόνες» έχει την έδρα του στην Κέρκυρα στην διεύθυνση Νίκου Ελευθερώτη 13. Ιδρύθηκε και λειτουργεί από το 1985, είχε 18 μέλη από τα οποία σήμερα έχουν απομείνει τα 10, 6 άτομα Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης και 4 άτομα Δευτεροβάθμιας. Ο σκοπός του κατά την ίδρυσή του ήταν η κατασκευή γυναικείων ενδυμάτων και παραδοσιακών στολών. Ο σκοπός έχει τροποποιηθεί από τότε ως προς το αντικείμενο δραστηριότητας του και το χρόνο λειτουργίας του. Για να γίνει ένα άτομο μέλος του συνεταιρισμού, αρκεί να είναι γυναίκα και να γνωρίζει πολύ καλά κοπτική και ραπτική. Δεν επιτρέπεται όμως να είναι επαγγελματίας καθότι η συμμετοχή επαγγελματιών στο συνεταιρισμό απαγορεύεται από το καταστατικό. Η διοίκηση του αποτελείται από 5 μέλη.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Οι δραστηριότητες του ευρύνονται και σε άλλους νομούς ή στο εξωτερικό όποτε υπάρχει ειδική περίπτωση. Ο συνεταιρισμός αναπτύσσει εκπαιδευτική δραστηριότητα για τα μέλη του μέσω σεμιναρίων με θέμα τη λειτουργία των συνεταιρισμών και εκπαιδευτικών ταξιδιών σε εκθέσεις ή ομοειδή επιχειρήσεις του κλάδου.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Ο συνεταιρισμός συνεργάζεται με φορείς όπως τον Οργανισμό Κερκυραϊκών Εκδηλώσεων (Ο.Κ.Ε.) και την Αναπτυξιακή Επιχείρηση του Δήμου Κερκυραίων (ΑΝ.Ε.Δ.Κ.). Η συνεργασία αυτή χαρακτηρίζεται ως σήμερα καλή αλλά όχι τόσο αποτελεσματική γιατί οι φορείς καθυστερούν να εκπληρώσουν τις οικονομικές τους υποχρεώσεις. Τέλος, ο συνεταιρισμός ενισχύεται οικονομικά από τον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. μέσω προγραμμάτων της Ε.Ε. Η αξία της συνεταιριστικής του μερίδας είναι 60 Ευρώ. Το ύψος της αναλογεί με το ύψος των κεφαλαίων που έχει ανάγκη ο συνεταιρισμός για την αποτελεσματική του λειτουργία. Κάθε μέλος μπορεί να αγοράσει μόνο μια συνεταιριστική μερίδα, ενώ υπάρχει και η δυνατότητα τμηματικής καταβολής της αξίας της. Όταν ο συνεταιρισμός παρουσιάσει έλλειμμα διαχείρισης προσπαθεί να το καλύψει με δανεισμό. Ο συνεταιρισμός αντλεί τα κεφάλαια που χρειάζονται για τη λειτουργία του από τις Επιχορηγήσεις και την Ε.Ε. Όπως προκύπτει από τα οικονομικά στοιχεία που μας διέθεσε το λογιστήριο του συνεταιρισμού, το έτος 2000 παρουσίασε πλεόνασμα διαχείρισης, ενώ το έτος 2001 παρουσίασε έλλειμμα διαχείρισης.

ΧΡΗΣΗ	ΚΕΡΔΗ	ΖΗΜΙΑ
2000	1390,72	-
2001	-	6676,72

ΣΥΝΘΕΣΗ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ											
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				ΠΑΘΗΤΙΚΟ							
ΠΑΓΙΑ %	2000	3263,88	5,1	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ %	2000	25876,32	40,47				
	2001	4545,79	8,66		2001	21374,08	40,72				
	2002	5780,67	10,53		2002	17930,66	32,68				
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ %	2000	38423,93	60,1	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ %	2000	38057,20	59,52				
	2001	36964,09	70,42		2001	31110,48	59,27				
	2002	40689,88	74,16		2002	36937,48	67,32				
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ %	2000	10113,37	15,81								
	2001	7864,27	14,98								
	2002	3108,42	5,66								
ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ %	2000	12132,32	18,97								
	2001	3110,41	5,92								
	2002	5289,17	9,63								
ΣΥΝΟΛΟ	2000	63933,52						ΣΥΝΟΛΟ	2000	63933,52	
	2001	52484,56							2001	52484,56	
	2002	54868,14							2002	54868,14	

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ:

Το πλεονέκτημα είναι η εμπειρία των μελών στην κατασκευή παραδοσιακών κυρίως στολών. Έχει προβλήματα αδυναμίας προσαρμογής στη σύγχρονη μέθοδο εμπορίου (H/Y, FAX, INTERNET) γιατί ο συνεταιρισμός ως σήμερα δε χρησιμοποιούσε σύγχρονες τεχνολογίες και υποδομές. Το κυριότερο πρόβλημα είναι ότι οι πελάτες του συνεταιρισμού έχουν πολλές οφειλές απέναντι του. Άλλο ένα πρόβλημα που αντιμετωπίζει είναι η δυσπιστία απέναντι στο θεσμό του συνεταιρισμού, το οποίο αντιμετωπίζεται με την αύξηση της παραγωγικότητας και την προβολή των εκθεμάτων του σε τοπικές και εθνικές εκθέσεις. Ο συνεταιρισμός διαθέτει θετικές προοπτικές για να ξεπεράσει τα προβλήματα αυτά και να αναπτυχθεί ώστε να καταστεί περισσότερο ανταγωνιστικός. Η υποστήριξη του Δημοσίου φορέα για να ανανεωθεί ο μηχανολογικός του εξοπλισμός θα βοηθούσε. Έχει επιτευχθεί μια μικρή βελτίωση του κοινωνικού επιπέδου των μελών του και μια αύξηση του εισοδήματος τους.

5.6 ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΛΙΜΝΗΣ ΕΥΒΟΙΑΣ (22270 32359)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ:

Ο Χειροτεχνικός Συνεταιρισμός Λίμνης Ευβοίας έχει την έδρα του στο χωριό Λίμνη του νομού Ευβοίας όπου και αναπτύσσει τις δραστηριότητες και τις υπηρεσίες του. Ιδρύθηκε το 1988 έχοντας 45 μέλη ενώ σήμερα έχει 18. Η μόρφωση των μελών διαρθρώνεται ως εξής: 2 άτομα Πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 1 άτομο Δευτεροβάθμιας και 15 Υποχρεωτικής εκπαίδευσης.. Για να γίνει ένα άτομο μέλος του συνεταιρισμού, πρέπει να συμμετέχει στην παραγωγή και τις δραστηριότητες του συνεταιρισμού. Ο σκοπός του είναι η διάσωση της παράδοσης στην υφαντική, η απασχόληση του αργού δυναμικού των γυναικών της περιοχής που δημιουργήθηκε κυρίως από το κλείσιμο των εργοστασίων της περιοχής και η αύξηση του οικογενειακού εισοδήματος. Η δήλωση συμμετοχής μελών έγινε μετά από επιδοτούμενο σεμινάριο. Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει 5 μέλη.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Για να προσελκύσει νέα μέλη ενημερώνει τις άνεργες γυναίκες για τα οφέλη που προκύπτουν από τη λειτουργία του συνεταιρισμού και οργανώνει διαλέξεις. Επαγγελματίες υφάντριες δεν υπάρχουν στην περιοχή για να συμμετέχουν στο συνεταιρισμό, αλλά ηλικιωμένες γυναίκες που έπαιρναν παραγγελίες και τις εκτελούσαν σε οικιακούς αργαλειούς. Ο συνεταιρισμός αναπτύσσει εκπαιδευτική δραστηριότητα μέσω σεμιναρίων με θέμα τη λειτουργία των συνεταιρισμών και εκπαιδευτικών ταξιδιών σε εκθέσεις ή ομοειδή επιχειρήσεις του κλάδου. Οι δραστηριότητες που αναπτύσσει ο συνεταιρισμός προκειμένου να επιτύχει τους σκοπούς του είναι οι εξής: η συγκέντρωση, αντιγραφή και αναπαραγωγή παραδοσιακών προτύπων από το Λαογραφικό Μουσείο Λίμνης, η διαφήμιση με διανομή διαφημιστικού υλικού και μέσω Internet, η συμμετοχή σε εκθέσεις και η διοργάνωση ενημερώσεων από την Γενική Γραμματεία Ισότητας, την ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ και τον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. σε θέματα ισότητας και τεχνογνωσίας για την υφαντική. Προβλήματα που συναντά είναι η

αδυναμία ανταπόκρισης στις συνθήκες υφαντικής κα ότι υπάρχει ανενεργό τμήμα κεντήματος λόγω έλλειψης αγοραστικού ενδιαφέροντος. Ο συνεταιρισμός χρησιμοποιεί σύγχρονες τεχνολογίες και υποδομές όπως χρήση εργαλείων βελτιωμένου τύπου και ηλεκτρονικών υπολογιστών.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Ο συνεταιρισμός ενισχύεται οικονομικά από τον Ο.Α.Ε.Δ. με την συμμετοχή του στο πρόγραμμα LEADER II και υποστηρίζεται οικονομικά με το ποσό των 14673 Ευρώ και σε άλλα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά την ίδρυση του συνεταιρισμού η αξία της συνεταιριστικής μερίδας ήταν 58 Ευρώ ενώ σήμερα είναι 150 Ευρώ. Κάθε μέλος μπορεί να αγοράσει μια συνεταιριστική μερίδα και υπάρχει η δυνατότητα της τμηματικής καταβολής της αξίας. Όταν ο συνεταιρισμός παρουσιάζει πλεόνασμα διαχείρισης διατίθεται 100% ως τακτικό αποθεματικό παρόλο που το καταστατικό προβλέπει ότι τα κέρδη θα διανέμονταν ως επιστρεφόμενα στα μέλη με βάση το ύψος των συναλλαγών τους με το συνεταιρισμό. Πηγές άντλησης κεφαλαίων κατά το ξεκίνημα του συνεταιρισμού ήταν οι επιχορηγήσεις από τον Ο.Α.Ε.Δ και ο τεχνολογικός εξοπλισμός από τον EOMMEX (23478 Ευρώ για εργαλεία και 5870 Ευρώ για τις εγκαταστάσεις του).

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ:

Σαν προϋπόθεση για την αποδοτικότερη λειτουργία του είναι η συμμετοχή μορφωμένων μελών που να μπορούν να αναλάβουν τμήματα του συνεταιρισμού όπως το τμήμα προμήθειας, γραμματείας και αποθήκης. Σαν πλεονεκτήματα του συνεταιρισμού θεωρούνται οι άριστες σχέσεις μεταξύ των μελών, η αποδοχή του από τους φορείς της περιοχής και την κοινωνία στην οποία εντάσσεται, η παραχώρηση χώρων εργαστηρίου και εκθετηρίου από τον Δήμο. Ενώ τα μειονεκτήματα του είναι ο μικρός αριθμός των μελών του, η μικρή διακίνηση προϊόντων λόγω τιμών και η δυσκολία της παραγωγής. Επίσης σημαντικά προβλήματα που έχει ο συνεταιρισμός είναι ότι δεν γίνεται ανανέωση των μελών που βρίσκονται σε μεγάλη ηλικία και ότι το προϊόν είναι ακριβό γιατί είναι 100% χειροποίητο. Τα προβλήματα αυτά προσπαθεί να αντιμετωπίσει με την διεξαγωγή εκπαιδευτικών σεμιναρίων, έχοντας την προοπτική ότι θα δημιουργηθεί ενδιαφέρον από νέα άτομα για την υφαντική και

το συνεταιρισμό αλλά και με έρευνα αγοράς για την προμήθεια φθηνότερων πρώτων υλών. Παρόλα αυτά υπάρχουν θετικές προοπτικές για την περαιτέρω ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του συνεταιρισμού ώστε να γίνει περισσότερο ανταγωνιστικός στην αγορά λόγω του ότι κυκλοφόρησαν νέου τύπου υφαντά με μεγάλη ζήτηση και παρατηρήθηκε μεγάλο ενδιαφέρον από το αγοραστικό κοινό. Από τη μέχρι σήμερα λειτουργία του συνεταιρισμού έχει επιτευχθεί μεγάλη βελτίωση του κοινωνικού και οικονομικού επιπέδου των μελών του.

5.7 ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΡΗΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΥΦΑΝΤΩΝ Π.Ε. «ΜΕΣΣΑΡΑΣ» ΚΑΠΑΡΙΑΝΩΝ ΜΟΙΡΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ:

Ο συνεταιρισμός Κρητικών παραδοσιακών υφαντών Π.Ε. ΜΕΣΣΑΡΑΣ έχει την έδρα του στο χωριό Καπαριανά Μοιρών του Νομού Ηρακλείου όπου και αναπτύσσει τις δραστηριότητες του. Σαν σκοπό έχει την απασχόληση των γυναικών. Κατά την ίδρυση του είχε 15 μέλη τα οποία σήμερα έχουν μειωθεί στα 7. Για να γίνει μια γυναίκα μέλος του συνεταιρισμού πρέπει να έχει γνώσεις υφαντικής. 4 μέλη του συνεταιρισμού είναι επαγγελματίες του κλάδου ενώ οι υπόλοιπες δεν ανήκουν στη δύναμη του συνεταιρισμού λόγω της δυσπιστίας τους στο θεσμό του συνεταιρισμού και στην δυνατότητα επιτυχίας του. Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει 3 μέλη. Το προσωπικό που εργάζεται στο συνεταιρισμό αποτελείται από 4 άτομα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και 3 Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Προκειμένου ο συνεταιρισμός να προσελκύσει νέα μέλη, οργανώνει διαλέξεις και σεμινάρια για θέματα του κλάδου, προβάλλει τα εκάστοτε αποτελέσματα του και ενημερώνει τους επαγγελματίες του κλάδου για τα οφέλη που προκύπτουν από τη λειτουργία του. Για να πετύχει το σκοπό του ο συνεταιρισμός κατασκευάζει με σύγχρονους αργαλειούς και υποδομές Κρητικά παραδοσιακά υφαντά και συμμετέχει σε εκθέσεις για την προβολή τους.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Η αξία της συνεταιριστικής μερίδας τόσο κατά την ίδρυση του όσο και σήμερα είναι 150 Ευρώ. Το ύψος της καθορίστηκε με κριτήριο το ύψος των κεφαλαίων που έχει ανάγκη ο συνεταιρισμός για την αποτελεσματική του λειτουργία. Κάθε μέλος μπορεί να αγοράσει μέχρι και μια συνεταιριστική μερίδα, αλλά δεν υπάρχει η δυνατότητα της τμηματικής καταβολής της αξίας της. Σε περίπτωση που

παρουσιάζει πλεόνασμα διαχείρισης, αυτό διανέμεται ως επιστρεφόμενα στα μέλη με βάση το ύψος των συναλλαγών που έχει το μέλος με το συνεταιρισμό. Τα κεφάλαια που διαθέτει θεωρούνται ανεπαρκή. Για τη βοήθεια του συνεργάζεται με φορείς όπως το Κ.Ε.Θ.Ι. και τη Διεύθυνση Γεωργίας που τον ενισχύουν οικονομικά.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ:

Τα πλεονεκτήματα που προκύπτουν από τη λειτουργία του, είναι η ομαδική εργασία που ενώ θα έπρεπε να ήταν αυξημένο το πνεύμα της συνεργασίας μεταξύ των μελών, αντίθετα δεν μπορούν να συνεργαστούν και αυτό είναι το σοβαρό μειονέκτημα του. Αντιμετωπίζει και άλλα προβλήματα όπως τις λίγες συναλλαγές των μελών με το συνεταιρισμό και την δυσπιστία των ανθρώπων απέναντι στο θεσμό των συνεταιρισμού. Οι προοπτικές για να ξεπεράσει είναι ανύπαρκτες γιατί δεν υπάρχει η απαραίτητη ζήτηση για τα προϊόντα του. Οι προϋποθέσεις που πρέπει να υπάρχουν για την αποδοτική λειτουργία του συνεταιρισμού, είναι να υπάρχει μια καλή συνεργασία ανάμεσα στα μέλη του και ζήτηση για τα προϊόντα που κατασκευάζει. Από τη μέχρι σήμερα λειτουργία του, έχει επιτευχθεί η βελτίωση του κοινωνικού και οικονομικού επιπέδου των μελών του.

5.8 ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΑΠΕΙΡΑΝΘΟΥ ΝΑΞΟΥ (22850 61496)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ:

Ο συνεταιρισμός παραδοσιακής τέχνης γυναικών έχει έδρα το χωριό Απείρανθος Νάξου, όπου και αναπτύσσει τις δραστηριότητες του. Ιδρύθηκε το 1987 με 23 μέλη τα οποία σήμερα έχουν μειωθεί στα 20. Ως σκοπό έχει την προβολή και τη διατήρηση της παραδοσιακής υφαντικής του χωριού καθώς και το οικονομικό όφελος των μελών του. Όρος του καταστατικού είναι να μη χρησιμοποιούνται σύγχρονες τεχνολογίες και υποδομές, δηλαδή να διατηρηθεί η παράδοση χωρίς να βιομηχανοποιηθούν τα προϊόντα. Για να γίνει ένα άτομο μέλος του συνεταιρισμού χρειάζεται να είναι γνώστρια της υφαντικής τέχνης, αλλά μπορεί και να τη διδαχθεί μέσα στο συνεταιρισμό. Το διοικητικό συμβούλιο έχει 5 μέλη. Το προσωπικό που απασχολεί είναι Δευτεροβάθμιας και Υποχρεωτικής εκπαίδευσης και σε αυτό δε συμπεριλαμβάνονται πτυχιούχοι Συνεταιριστικών σχολών ή άλλων τμημάτων Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Προκειμένου να προσελκύσει νέα μέλη προβάλλει τα εκάστοτε αποτελέσματα του. Για τα υπάρχοντα μέλη του ο συνεταιρισμός αναπτύσσει εκπαιδευτική δραστηριότητα μέσω σεμιναρίων με θέμα τη λειτουργία των συνεταιρισμών και με εισηγητές εκπροσώπους των προμηθευτών για την σωστή ενημέρωση των μελών, μέσω εκπαιδευτικών ταξιδιών προς επίσκεψη εκθέσεων ή ομοειδών επιχειρήσεων του κλάδου και μέσω διαλέξεων γενικού ενδιαφέροντος ή εκμάθησης αργαλειού. Προκειμένου να πετύχει τους σκοπούς του, συμμετέχει σε εκθέσεις και προσπαθεί να γνωστοποιήσει τις υπηρεσίες του μέσω της διαφήμισης. Για αυτό έχει μία πολύ καλή συνεργασία με πολιτιστικούς φορείς με τους οποίους υπάρχει κατάλληλη συνεννόηση για την προώθηση των προϊόντων.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Ο συνεταιρισμός συνεργάζεται με φορείς όπως το LEADER II ο οποίος του προσέφερε τον εξοπλισμό του και δέχεται οικονομική υποστήριξη μέσω προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.. Η αξία της συνεταιριστικής του μερίδας κατά την ίδρυση του ήταν 7 Ευρώ ενώ σήμερα είναι 73 Ευρώ, το ύψος της καθορίστηκε με κριτήριο το ύψος των κεφαλαίων που έχει ανάγκη ο συνεταιρισμός για την αποτελεσματική του λειτουργία. Κάθε μέλος μπορεί να αγοράσει μέχρι και 5 συνεταιριστικές μερίδες και αυτό δεν διαφοροποιεί το δικαίωμα ψήφου του μέλους. Υπάρχει η δυνατότητα τμηματικής καταβολής της αξίας της. Εάν ο συνεταιρισμός παρουσιάσει πλεόνασμα διαχείρισης διανέμεται στα μέλη του με βάση το ύψος και τον αριθμό των συνεταιριστικών τους μερίδων. Σε περίπτωση όμως που παρουσιάσει έλλειμμα διαχείρισης καλύπτεται από τα αποθεματικά. Τα κεφάλαια που διαθέτει μας είπε ο συνεταιρισμός ότι θεωρούνται σχετικά επαρκή.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ:

Το πλεονέκτημα που προκύπτει από τη λειτουργία του, είναι ότι δίνει την ευκαιρία σε κάποιες από τις γυναίκες του χωριού να ασχολούνται με τον αργαλειό και να έχουν οικονομικό όφελος. Αντιμετωπίζει όμως και προβλήματα όπως τον μικρό αριθμό των μελών του και τη δυσπιστία που υπάρχει απέναντι στο θεσμό του συνεταιρισμού. Διαθέτει όμως θετικές προοπτικές λόγω του ότι έχουν ξεκινήσει προγράμματα επιμόρφωσης των μελών του. Από την λειτουργία του μέχρι σήμερα έχει επιτευχθεί μια μικρή βελτίωση του κοινωνικού και οικονομικού επιπέδου των μελών του.

5.9 ΓΥΝΑΙΚΕΙΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ Π.Ε. «ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ» ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ:

Το καλλιτεχνικό εργαστήριο γυναικών «ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ» παραγωγικός συνεταιρισμός Π.Ε., έχει την έδρα του στον Ερυθρό Σταυρό Αττικής. Ιδρύθηκε τον Ιούλιο του 1994 και από την ίδρυση του έχει κοινωνικό και οικονομικό σκοπό, αποβλέπει ιδίως στην οικονομική και κοινωνική τους ανάπτυξη και στη βελτίωση της ποιότητας της ζωής τους. Κατά την ίδρυση του είχε 55 μέλη ενώ σήμερα έχουν υπερβεί τα 100, Για να γίνει ένα άτομο μέλος του συνεταιρισμού αρκεί να είναι γυναίκα, να έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας της και να μην τελεί κατά την έννοια του νόμου υπό απαγόρευση ή δικαστική αντίληψη. Τέλος, πρέπει να είναι κάτοικος της ευρύτερης περιοχής του λεκανοπεδίου Αττικής. Η διοίκηση του διαμορφώνεται από 7 άτομα.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Ο συνεταιρισμός ενισχύει, στηρίζει και περιβάλλει με ιδιαίτερη φροντίδα και ενδιαφέρον τις νέες που βρίσκονται σε κοινωνικό αποκλεισμό και ιδιαίτερα τις αποφυλακισζόμενες γυναίκες. 2 από τα μέλη ήταν αποφυλακισμένες μαθήτριες του εργαστηρίου της φυλακής που προσλήφθηκαν ως μισθωτές και οι υπόλοιπες ήταν εθελόντριες που πρόσφεραν αφιλοκερδώς την συνεταιριστική τους μερίδα και ασχολούνταν κυρίως με τη διοργάνωση των εκθέσεων. Προκειμένου να προσέλθουν και νέα μέλη στο συνεταιρισμό, τα παλιά γνωστοποιούν την ύπαρξη του στις αποφυλακισζόμενες γυναίκες. Για τα ήδη υπάρχοντα μέλη, αναπτύσσεται εκπαιδευτική δραστηριότητα με τη λειτουργία εργαστηρίου κατάρτισης στο χειροποίητο κόσμημα. Βασική δραστηριότητα που αναπτύσσει προκειμένου να επιτύχει τους σκοπούς του είναι η παραγωγή χειροτεχνημάτων και η διάθεση τους στην ελεύθερη αγορά ή μέσω εκθέσεων που διοργανώνει με άλλους φορείς.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Στο συνεταιρισμό παρέχονται συμπαράσταση και ενίσχυση από τους εξής κρατικούς φορείς: Υπουργείο Δικαιοσύνης, Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης, Ν.Ε.Λ.Ε. Δυτικής Αττικής και Πειραιά, Ο.Α.Ε.Δ. Από την Τοπική Αυτοδιοίκηση δηλαδή τους Δήμους Αθηναίων, Πειραιά, Κορυδαλλού, Νέας Σμύρνης, Χαλανδρίου, Κηφισιάς και από Δικηγορικούς και Εμπορικούς Συλλόγους, Επαγγελματικά Επιμελητήρια και Ενώσεις του Πειραιά και Συνδικαλιστικούς φορείς των εργαζομένων. Οι εργαζόμενες εναλλάσσονται αμειβόμενες με ποσοστά επί της αξίας των παραγόμενων πωλούμενων έργων. Το ύψος της συνεταιριστικής μερίδας τόσο κατά την ίδρυση όσο και στη συνέχεια είναι 44 Ευρώ. Κάθε μέλος μπορεί να αγοράσει μέχρι 1 συνεταιριστική μερίδα και αυτό δε διαφοροποιεί το δικαίωμα ψήφου του μέλους. Από το καταστατικό προβλέπεται ότι κάθε συνέταιρος συμμετέχει με 1 μόνο ψήφο. Τα κεφάλαια που διαθέτει ο συνεταιρισμός απαρτίζονται από τις συνεταιριστικές μερίδες των μελών, τα περιουσιακά στοιχεία που έχει στη διάθεση του ο συνεταιρισμός, το τακτικό αποθεματικό κεφάλαιο, το έκτακτο αποθεματικό κεφάλαιο, συνδρομές, πρόστιμα, δωρεές, δικαιώματα εγγραφής. Από τα καθαρά κέρδη χρήσης παρακρατείται το 1/10 για τον σχηματισμό του τακτικού αποθεματικού, όπως επίσης και το ίδιο για τον σχηματισμό του έκτακτου αποθεματικού. Σε περίπτωση όμως που ο συνεταιρισμός παρουσιάσει έλλειμμα διαχείρισης, αυτό καλύπτεται από τα αποθεματικά που έχουν σχηματιστεί και μόνο αν δεν επαρκέσουν, χρησιμοποιούνται οι συνεταιριστικές μερίδες των μελών.

ΔΙΑΠΣΤΩΣΕΙΣ:

Τα πλεονεκτήματα που προκύπτουν από τη λειτουργία του είναι ο σοβαρός κοινωνικός του ρόλος και η βοήθεια και η στήριξη που προσφέρει στις αποφυλακιζόμενες γυναίκες οι οποίες αδυνατούν να βρουν πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Η καινοτομία που αναγνωρίστηκε και από την Ευρωπαϊκή Ένωση με βραβείο Καινοτόμου Επιχειρηματικής δραστηριότητας. Το σοβαρό του όμως μειονέκτημα είναι ότι από τον Δεκέμβριο του 2001 που η εκπαιδευτρια σταμάτησε τα μαθήματα, ο συνεταιρισμός περιέπεσε σε κατάσταση πλήρους αδράνειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

6. ΠΟΛΛΑΠΛΟΥ ΣΚΟΠΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Πολλαπλού σκοπού συνεταιρισμοί, είναι εκείνοι οι οποίοι έχουν περισσότερους του ενός σκοπού και ασκούν πολλές και διάφορες δραστηριότητες προκειμένου να τους επιτύχουν. Παράλληλα με την παραγωγή, τυποποίηση και εμπορία των προϊόντων τους, διατηρούν καταλύματα, ξενώνες, εστιατόρια ή αναψυκτήρια. Μπορεί να έχουν ως σκοπό τόσο την πώληση προϊόντων που κατασκευάζουν όσο και τη λειτουργία παραδοσιακού ξενώνα. Οι συνεταιρισμοί πολλαπλού σκοπού είναι ταυτόχρονα παραγωγικοί και αγροτουριστικοί. Έτσι μπορούν να παράγουν και να διαθέτουν τα προϊόντα τους σε δικούς τους χώρους πώλησης όπως οι ξενώνες και κάποιοι χώροι εκθέσεων που διατηρούν μέσα σε αυτούς.

6.1 ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΖΑΓΟΡΑΣ (24260 23460)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ:

Ο γυναικείος αγροτουριστικός συνεταιρισμός Ζαγοράς ιδρύθηκε το 1993 με 50 μέλη ενώ σήμερα αριθμεί 101. Ο σκοπός του είναι η πώληση προϊόντων όπως γλυκά του κουταλιού και μαρμελάδες και η λειτουργία του παραδοσιακού ξενώνα. Η διοίκηση του διαμορφώνεται από τα 5 μέλη του διοικητικού συμβουλίου, ενώ η

περιοχή που αναπτύσσει τις δραστηριότητες του είναι η Ζαγορά Πηλίου. Το μορφωτικό επίπεδο των μελών του διαρθρώνεται ως εξής, 10 άτομα Πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 1 άτομο Τεχνολογικής, 50 Δευτεροβάθμιας και 40 Υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Ο συνεταιρισμός σκοπεύει να προσλάβει προσωπικό ειδικότητας Τεχνολογίας Τροφίμων.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Όλα τα μέλη εργάζονται στο συνεταιρισμό και για αυτά ο συνεταιρισμός αναπτύσσει εκπαιδευτική δραστηριότητα μέσω σεμιναρίων για τη λειτουργία των συνεταιρισμών και εκπαιδευτικών ταξιδιών προς επίσκεψη εκθέσεων ή ομοειδών επιχειρήσεων του κλάδου. Προκειμένου όμως να προσελκύσει και νέα μέλη, οργανώνει σεμινάρια για θέματα του κλάδου και προβάλλει τα εκάστοτε αποτελέσματα του. Για να επιτύχει τους σκοπούς του ο συνεταιρισμός προβαίνει με τη βοήθεια σύγχρονου εξοπλισμού στην παραγωγή γλυκών του κουταλιού, μαρμελάδων και παραδοσιακού λικέρ, στην συλλογή βοτάνων, στις υπηρεσίες κέτερινγκ, καθώς και στη λειτουργία παραδοσιακού ξενώνα «ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ». Για την

αποδοτικότερη όμως λειτουργία του, χρειάζεται καλύτερη οργάνωση και προώθηση των προϊόντων του.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Η αξία της συνεταιριστικής μερίδας από την ίδρυση του συνεταιρισμού ως σήμερα είναι 220 Ευρώ. Το ύψος της καθορίστηκε με κριτήριο το εισόδημα των υποψήφιων μελών και το ύψος των κεφαλαίων που είχε ανάγκη ο συνεταιρισμός για την αποτελεσματική του λειτουργία. Κάθε μέλος μπορεί να αγοράσει μια συνεταιριστική μερίδα και η αξία της μπορεί να καταβληθεί τμηματικά. Εάν ο συνεταιρισμός παρουσιάσει πλεόνασμα διαχείρισης διανέμεται ως τακτικό αποθεματικό για τις επενδύσεις του συνεταιρισμού. Τα κεφάλαια του μας είτε ο συνεταιρισμός θεωρούνται σχετικά επαρκή, χρειάζονται όμως επιχορηγήσεις από πόρους εθνικούς ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο συνεταιρισμός μετέχει στην Ένωση Γυναικείων Συνεταιρισμών Ελλάδος καθώς και την ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ. Επίσης έχει μια πολύ καλή συνεργασία με φορείς όπως τον Αγροτικό Συνεταιρισμό Ζαγοράς, το Δήμο Ζαγοράς και τη Νομαρχία Μαγνησίας και πάντα υπήρχε θετικό αποτέλεσμα. Η ενίσχυση των φορέων αυτών ήταν περισσότερο ηθική παρά οικονομική προς το συνεταιρισμό.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ:

Πλεονέκτημα του είναι η κοινωνική καταξίωση των μελών του ενώ τα προβλήματα που παρουσιάζει είναι η έλλειψη της οργάνωσης του και ο έντονος ανταγωνισμός των ομοειδών επιχειρήσεων. Διαθέτει όμως θετικές προοπτικές για τη περαιτέρω ανάπτυξή του γιατί τα μέλη προσπαθούν πάντα να διατηρήσουν την άριστη ποιότητα των προϊόντων τους, στηρίζεται στη τουριστική δραστηριότητα που έχει αναπτύξει και στην παροχή αγροτουριστικών υπηρεσιών. Η λειτουργία του συνεταιρισμού έχει επιφέρει μια μεγάλη βελτίωση του κοινωνικού και οικονομικού επιπέδου των μελών του, καθώς και μια αύξηση των θέσεων εργασίας.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ							
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΠΑΓΙΑ %	2000	151179,44	45,74	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ %	2000	252515,79	76,40
	2001	131120,16	55,1		2001	189029,25	79,44
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ %	2000	38702,40	11,71	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ %	2000	54224,92	16,4
	2001	27932,39	11,73		2001	48929,20	20,56
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ %	2000	136081,13	41,17	ΜΕΤ. ΛΟΓ. ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ %	2000	23759,35	7,18
	2001	75349,10	31,66		2001	0	0
ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ %	2000	4537,08	1,37	ΣΥΝΟΛΟ	2000	300500,07	
	2001	3556,79	1,49		2001	237958,45	
ΣΥΝΟΛΟ	2000	330500,07		ΣΥΝΟΛΟ	2000	300500,07	
	2001	237958,45			2001	237958,45	

6.2 ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΑΓΙΟΥ ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΠΡΕΣΠΩΝ (23850 51470)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ:

Ο αγροτουριστικός συνεταιρισμός γυναικών Πρεσπών έχει έδρα το χωριό Άγιος Γερμανός του Νομού Φλώρινας όπου και αναπτύσσει τις δραστηριότητές του. Από την ίδρυση του και ως σήμερα έχει ως σκοπό την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των μελών του, καθώς και την αναβάθμιση της ποιότητας της ζωής τους. Ιδρύθηκε το 1985 με 14 μέλη τα οποία σήμερα έχουν μειωθεί στα 8. Για να γίνει ένα άτομο μέλος του συνεταιρισμού χρειάζεται να είναι γυναίκα και να είναι μόνιμη κάτοικος των Πρεσπών. Το διοικητικό συμβούλιο αποτελείται από 3 μέλη.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Ο συνεταιρισμός δεν χρησιμοποιεί σύγχρονες τεχνολογίες και υποδομές. Προκειμένου να πετύχει το σκοπό του προβαίνει στη λειτουργία παραδοσιακών καταλυμάτων και εστιατορίου και στην τυποποίηση τοπικών προϊόντων. Για την αποδοτικότερη όμως λειτουργία του συνεταιρισμού πρέπει να υπάρξουν προϋποθέσεις όπως η ένταξη του σε κάποιο Ευρωπαϊκό πρόγραμμα για τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων, η οργάνωση άλλων δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τον αγροτουρισμό και η πρόσληψη εξειδικευμένων ατόμων.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Η αξία της συνεταιριστικής μερίδας κατά την ίδρυση του ήταν 15 Ευρώ ενώ σήμερα είναι 150 Ευρώ. Το ύψος της καθορίστηκε με κριτήριο το ύψος των κεφαλαίων που έχει ανάγκη ο συνεταιρισμός για την αποτελεσματική του λειτουργία. Κάθε μέλος μπορεί να αγοράσει μόνο μία συνεταιριστική μερίδα και υπάρχει η δυνατότητα τμηματικής καταβολής της αξίας της. Εάν ο συνεταιρισμός παρουσιάσει πλεόνασμα διαχείρισης διανέμεται ως επιστρεφόμενα 100% στα μέλη που εργάζονται με βάση το ύψος των συναλλαγών που έχουν με τον συνεταιρισμό. Ο συνεταιρισμός συμμετέχει στην Πανελλήνια Ένωση Γυναικείων Αγροτουριστικών Συνεταιρισμών

και έχει μια καλή και αποτελεσματική συνεργασία με την ΕΟΤ, ΑΤΕ και την ΠΑΣΕΓΕΣ. Οι φορείς αυτοί εμπλέκονται στις δραστηριότητες του συνεταιρισμού και βοηθούν στην επίλυση των προβλημάτων που προκύπτουν κατά τη λειτουργία του. Επίσης ενημερώνουν για τα νέα δεδομένα που επικρατούν στην αγορά στο χώρο του τουρισμού.

ΔΙΑΠΣΤΩΣΕΙΣ:

Ως πλεονέκτημα του συνεταιρισμού χαρακτηρίζεται η ακίνητη περιουσία που έχει στην κατοχή του και οι μεγάλες προοπτικές ανάπτυξης, καθώς η περιοχή των Πρεσπών αποτελεί ιδανικό «Πεδίο Εφαρμογής» για την ανάπτυξη του αγροτουρισμού και των συναφών δραστηριοτήτων. Ως μειονέκτημα του χαρακτηρίζεται η έλλειψη κεφαλαίων για τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων του και η αδυναμία πρόσληψης εξειδικευμένων ατόμων για την οργάνωση και τον συντονισμό των δραστηριοτήτων του. Ένα πρόβλημα που αντιμετωπίζει είναι η δυσπιστία που επικρατεί γύρω από το θεσμό του συνεταιρισμού. Ωστόσο έχει θετικές προοπτικές για μεγαλύτερη ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα στο χώρο της αγοράς. Αυτό το αποδεικνύει η συνεχής αυξανόμενη ζήτηση για το προϊόν του συνεταιρισμού σε συνδυασμό με την έλλειψη προσφοράς από άλλους φορείς ή ιδιώτες ώστε να καλυφθεί ο όγκος της ζήτησης. Έτσι τα μέλη του συνεταιρισμού προσπαθούν να κάνουν το συνεταιρισμό μια υγιή και κερδοφόρα επιχείρηση με άμεσες και μακροπρόθεσμες προοπτικές και οφέλη. Επιπλέον έχει επιφέρει μια μεγάλη βελτίωση του κοινωνικού και οικονομικού επιπέδου των μελών του καθώς και την αύξηση των θέσεων εργασίας στη περιοχή.

6.3 ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ «Η ΓΕΡΑΚΙΝΑ» ΔΑΔΙΑΣ ΣΟΥΦΛΙΟΥ ΕΒΡΟΥ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ:

Ο γυναικείος αγροτουριστικός συνεταιρισμός «ΓΕΡΑΚΙΝΑ» έχει ως έδρα του το χωριό Δαδιά Σουφλίου στο Νομό Έβρου όπου και αναπτύσσει τις δραστηριότητες και τις υπηρεσίες του. Ο σκοπός του ο οποίος δεν έχει τροποποιηθεί από την ίδρυση του είναι η παραγωγή ζυμαρικών, γλυκών του κουταλιού και η λειτουργία του αναψυκτηρίου-εστιατορίου. Ιδρύθηκε το 1993 με 17 μέλη, σήμερα έχουν αυξηθεί στα 34. Το διοικητικό συμβούλιο αποτελείται από 5 μέλη. Η εκπαίδευση των μελών του συνεταιρισμού διαρθρώνεται από 8 άτομα Δευτεροβάθμιας και 30 Υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Ο συνεταιρισμός σκοπεύει να προσλάβει ένα άτομο Τεχνολογικής εκπαίδευσης με γνώσεις Λογιστικής.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Διαθέτει 10 δωμάτια με 30 κρεβάτια στα σπίτια των μελών του, και προσφέρει πρωινό εάν ο επισκέπτης το επιθυμεί. Στο χώρο αναψυχής λειτουργεί εστιατόριο με παραδοσιακά τοπικά φαγητά, πίτες και ζυμαρικά. Για τα μέλη του αναπτύσσει εκπαιδευτική δραστηριότητα μέσω σεμιναρίων με θέμα τη λειτουργία των συνεταιρισμών. Για την προσέλκυση όμως νέων μελών ο συνεταιρισμός προβάλλει τα εκάστοτε αποτελέσματα του. Προκειμένου να πετύχει τους σκοπούς του προβαίνει στην παραγωγή ζυμαρικών και γλυκών, χωρίς να χρησιμοποιεί σύγχρονες τεχνολογίες και υποδομές και στη λειτουργία παραδοσιακού εστιατορίου.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Η αξία της συνεταιριστικής μερίδας κατά την ίδρυση του ήταν 150 Ευρώ ενώ σήμερα έχει ανέρθει στο ποσό των 300 Ευρώ. Το ύψος της καθορίστηκε σύμφωνα με το εισόδημα των υποψήφιων μελών. Κάθε μέλος μπορεί να αγοράσει μια συνεταιριστική μερίδα και υπάρχει η δυνατότητα της τμηματικής καταβολής της. Σε περίπτωση που παρουσιαστεί πλεόνασμα διαχείρισης το 2% επιστρέφεται στα μέλη ως επιστρεφόμενα. Ενώ αν παρουσιαστεί έλλειμμα καλύπτεται με καταβολή από τα μέλη του της ζημιάς που τους αναλογεί υπολογίζοντας τον αριθμό των συναλλαγών που έχουν κάνει με το συνεταιρισμό. Τα κεφάλαια που διαθέτει ο συνεταιρισμός προέρχονται από επιχορηγήσεις από πόρους εθνικούς ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο συνεταιρισμός συνεργάζεται με την Αναπτυξιακή εταιρεία στον Προβατώνα «Δημοσυνεταιριστική» και είναι ενταγμένο στο πρόγραμμα LEADER II από το οποίο έλαβε την οικονομική βοήθεια των 61629 Ευρώ για να αγοράσει τα μηχανήματά του και να χτίσει ένα κτίριο 130 τ.μ.

Όπως προκύπτει από τα οικονομικά στοιχεία που μας διέθεσε το λογιστήριο του συνεταιρισμού, το έτος 2000 παρουσίασε έλλειμμα διαχείρισης, ενώ το 2001 και 2002 παρουσίασε πλεόνασμα διαχείρισης.

ΧΡΗΣΗ	ΚΕΡΔΗ	ΖΗΜΙΑ
2000	-	5197,11
2001	4300,31	-
2002	22543,78	-

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ:

Έχει μια πολύ καλή συνεργασία με άλλους συνεταιρισμούς και την τοπική κοινωνία και αυτό αποδεικνύεται με την πολύχρονη πορεία του. Ο συνεταιρισμός έχει θετικές προοπτικές για την περαιτέρω ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του, ώστε να καταστεί περισσότερο ανταγωνιστικός στην αγορά. Χρειάζεται όμως να υπάρξει και η κατάλληλη επικοινωνιακή συνεργασία μεταξύ των μελών του. Μέχρι την σημερινή του λειτουργία έχει επιτευχθεί μεγάλη βελτίωση του οικονομικού και κοινωνικού επιπέδου των μελών του.

6.4 ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ «Η ΓΑΙΑ» ΤΡΙΓΩΝΟΥ ΕΒΡΟΥ (25560 51828)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ:

Ο αγροτικός συνεταιρισμός γυναικών «Η ΓΑΙΑ» έχει έδρα το Δήμο Τριγώνου του Νομού Έβρου όπου και αναπτύσσει τις δραστηριότητές του. Ιδρύθηκε το 1998 με 21 μέλη ενώ σήμερα αριθμεί 41 μέλη. Ο σκοπός του από τις αρχές της ίδρυσης του είναι η παραγωγή και η τυποποίηση παραδοσιακών και βιολογικών προϊόντων, καθώς και η παροχή υπηρεσιών αγροτουρισμού και εκπαίδευσης. Η διοίκηση του διαμορφώνεται από 5 μέλη. το μορφωτικό επίπεδο των μελών διαρθρώνεται από 4 άτομα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 1 τεχνολογικής, 5 δευτεροβάθμιας και 20 υποχρεωτικής εκπαίδευσης, χωρίς να συμπεριλαμβάνονται πτυχιούχοι συνεταιριστικών σχολών.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Για το προσωπικό και τα μέλη του ο συνεταιρισμός αναπτύσσει εκπαιδευτική δραστηριότητα μέσω σεμιναρίων με θέμα τη λειτουργία των συνεταιρισμών, εκπαιδευτικών ταξιδιών προς επίσκεψη εκθέσεων, μαθημάτων για τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή. Για να προσελκύσει νέα μέλη ενημερώνει τους επαγγελματίες του κλάδου για τα οφέλη που προκύπτουν από τη λειτουργία του συνεταιρισμού, οργανώνει σεμινάρια και διαλέξεις για θέματα του κλάδου και προβάλλει τα εκάστοτε αποτελέσματα του. Ο συνεταιρισμός σκοπεύει να αυξήσει το προσωπικό του με την πρόσληψη επιπλέον ατόμων. Οι ειδικότητες των εργαζομένων που θα εξυπηρετούσαν τις ανάγκες του συνεταιρισμού είναι ένας γεωπόνος που ειδικεύεται στην καλλιέργεια πρώτων υλών, ένας πτυχιούχος συνεταιριστικής σχολής, ένας απόφοιτος του τμήματος διοίκησης επιχειρήσεων για να ασχοληθεί με την διαχείριση της αποθήκης, όπως και εργάτριες για την παραγωγή των προϊόντων. Για να πετύχει τους σκοπούς του ο συνεταιρισμός αναπτύσσει δραστηριότητες όπως την παραγωγή και την τυποποίηση παραδοσιακών προϊόντων που προέρχονται από το βιολογικό του αγρόκτημα, την οργάνωση κέτερινγκ, την λειτουργία καφέ-εστιατορίου στο τελωνείο Ορμένιου, την διατήρηση κέντρου δημιουργικής

απασχόλησης και εκμάθησης ηλεκτρονικού υπολογιστή και την λειτουργία φροντιστηρίων ξένων γλωσσών και βρεφονηπιακού σταθμού. Επίσης έχει ένα κέντρο υποδοχής που σιτίζει μετανάστες. Για όλες τις δραστηριότητες του χρησιμοποιεί σύγχρονες τεχνολογίες και υποδομές όπως π.χ. χρήση internet και μηχανογραφημένης αποθήκης.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ :

Ο συνεταιρισμός μετέχει στην Ένωση Αγροτουριστικών Συνεταιρισμών Ελλάδος, έχει μια πολύ καλή συνεργασία με φορείς όπως το Υπουργείο Γεωργίας, το Υπουργείο Οικονομικών, τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, τις Αναπτυξιακές Εταιρίες του Νομού Έβρου, την Πρωτοβάθμια εκπαίδευση του Νομού Έβρου η οποία τους παραχωρεί το κτίριο του σχολείου. Οι φορείς προσφέρουν οικονομική υποστήριξη στον συνεταιρισμό μέσω προγραμμάτων τεχνογνωσίας και τον ενισχύουν με τη προσφορά μερών και σχολείων για την εκμάθηση ηλεκτρονικού υπολογιστή και ξένων γλωσσών. Ο συνεταιρισμός είναι ενταγμένος στο πρόγραμμα LEADER II και έγινε επένδυση ύψους 30814 Ευρώ από τα οποία τα 17608 Ευρώ είναι ίδιας συμμετοχής. Έχει γίνει αίτηση στον ΟΠΑΑΧ για καινούριο εργαστήριο. Η αξία της συνεταιριστικής μερίδας κατά την ίδρυση του ήταν 147 Ευρώ ενώ σήμερα έχει αυξηθεί στα 1320 Ευρώ. Το ύψος της καθορίστηκε με κριτήριο το ύψος των κεφαλαίων που είχε ανάγκη ο συνεταιρισμός για την αποδοτική του λειτουργία. Κάθε μέλος μπορεί να αγοράσει μέχρι και 3 συνεταιριστικές μερίδες και η δυνατότητα αυτή διαφοροποιεί το δικαίωμα ψήφου του μέλους. Στο συνεταιρισμό εργάζονται 8 άτομα με μηνιαίο μισθό. Σε περίπτωση που παρουσιάσει πλεόνασμα διαχείρισης διανέμεται ως επιστρεφόμενα στα μέλη με βάση το ύψος των συναλλαγών τους με το συνεταιρισμό. Αν όμως παρουσιάσει έλλειμμα διαχείρισης προσπαθεί να το καλύψει με δανεισμό και με τα αποθεματικά του. Οι πηγές άντλησης των κεφαλαίων που έχει ανάγκη για τη λειτουργία του είναι ο δανεισμός από χρηματοδοτικούς φορείς και οι επιχορηγήσεις από πόρους εθνικούς ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. **Όπως προκύπτει από τα οικονομικά στοιχεία που μας διέθεσε το λογιστήριο του συνεταιρισμού, το έτος 2001 παρουσίασε έλλειμμα διαχείρισης, ενώ το έτος 2002 παρουσίασε πλεόνασμα διαχείρισης.**

ΧΡΗΣΗ	ΚΕΡΑΗ	ΖΗΜΙΑ
2001	-	-22938,88
2002	14357	-

ΣΥΝΘΕΣΗ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ							
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΠΙΛΓΙΑ %	2000	25828,70	39,07	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ %	2000	14577,98	22,06
	2001	39060,48	66,3		2001	19000	32,25
	2002	117350,19	48,8		2002	146018,51	60,72
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ %	2000	2694,05	4,07	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ %	2000	51524,52	77,94
	2001	4416,42	7,5		2001	39909,9	67,75
	2002	16625,75	6,91		2002	94460,74	39,28
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ %	2000	21835,47	33				
	2001	6658	11,3				
	2002	30665,75	12,75				
ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ %	2000	15744,28	23,8				
	2001	6108,5	10,37				
	2002	75161,35	31,25				
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	2000	-	-				
	2001	966,9	1,64				
	2002	676,84	0,28				
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝ. %	2000	-	-				
	2001	1699,52	2,88				
	2002	-	-				

ΔΙΑΠΣΤΩΣΕΙΣ:

Τα προβλήματα που συναντά ο συνεταιρισμός είναι η έλλειψη ιδίων κεφαλαίων και η δυσπιστία που υπάρχει απέναντι στο θεσμό του συνεταιρισμού. Για να αντιμετωπιστούν οι δυσκολίες αυτές ο συνεταιρισμός συμμετέχει σε ενημερώσεις, ημερίδες και σεμινάρια καθώς επίσης καταφεύγει στον δανεισμό και προβαίνει σε αύξηση της αξίας της συνεταιριστικής μερίδας και την καλύτερη οργάνωση των πωλήσεων του. Διαθέτει λοιπόν θετικές προοπτικές για την περαιτέρω ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του ώστε να καταστεί περισσότερο ανταγωνιστικός γιατί η αγορά είναι ανικανοποίητη από την προσφορά βιολογικών και παραδοσιακών προϊόντων που επικρατεί στην Ελληνική αγορά. Ο συνεταιρισμός έχει επιφέρει μια μεγάλη βελτίωση στο κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο των μελών του, έχει συντελέσει στην αύξηση των θέσεων εργασίας, στην εισαγωγή και διάχυση τεχνογνωσίας στα μέλη και τέλος τη συμπίεση του κόστους προμήθειας καταναλωτικών αγαθών και εφοδίων για τις ανάγκες του.

6.6 ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΕΠΛΟΥ ΕΒΡΟΥ (25550 31901)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ:

Ο αγροτουριστικός συνεταιρισμός γυναικών ιδρύθηκε το 1996 και έχει έδρα το χωριό Πέπλος του Νομού Έβρου όπου και αναπτύσσει τις δραστηριότητες του. Ο σκοπός του ο οποίος δεν έχει τροποποιηθεί από την ίδρυση του είναι η απασχόληση των μελών του. Κατά την ίδρυση του είχε 24 μέλη και σήμερα έχουν μειωθεί στα 15. Η διοίκηση του αποτελείται από 5 μέλη. Η διάρθρωση των υπηρεσιών του συνεταιρισμού διαμορφώνεται με οργανόγραμμα διοικητικών υπηρεσιών.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Δεν αναπτύσσει καμία εκπαιδευτική δραστηριότητα για τα μέλη του και δε σκοπεύει προς το παρόν να προσλάβει άλλο προσωπικό. Οι δραστηριότητες που αναπτύσσει, προκειμένου να επιτύχει τους σκοπούς του, είναι η όσο το δυνατόν καλύτερη ποιότητα των προϊόντων του και η προώθηση τους μέσω της διαφήμισης. Ο συνεταιρισμός χρησιμοποιεί σύγχρονες τεχνολογίες και υποδομές για την παραγωγή, ενώ για την αποδοτικότερη λειτουργία του είναι απαραίτητη η ενημέρωση των καταναλωτών για την καλή ποιότητα των προϊόντων του και των υπηρεσιών του αναψυκτηρίου.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ :

Έχει μία πολύ καλή συνεργασία με την Νομαρχία της περιοχής ενώ δεν ενισχύεται από άλλους φορείς. Το ύψος της συνεταιριστικής μερίδας καθορίζεται από το ύψος των κεφαλαίων που έχει ανάγκη ο συνεταιρισμός για την αποδοτική του λειτουργία. Κατά την ίδρυση του είχε το ύψος των 150 Ευρώ και σήμερα των 1027 Ευρώ. Κάθε μέλος μπορεί να αγοράσει μία συνεταιριστική μερίδα, ενώ δεν υπάρχει η δυνατότητα της τμηματικής καταβολής της αξίας της. Από τη μέχρι σήμερα λειτουργία του όπως ισχυρίζεται ο ίδιος παρουσιάζει πλεόνασμα διαχείρισης. Σε περίπτωση που παρουσιαστεί έλλειμμα διαχείρισης καλύπτεται από τα αποθεματικά.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ:

Η τοποθεσία του αναψυκτηρίου είναι ένα πλεονέκτημα για το συνεταιρισμό αλλά η κατανάλωση δεν είναι η αναμενόμενη. Παρόλα αυτά όμως υπάρχουν θετικές προοπτικές για την περαιτέρω ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του. Ένα επιπλέον πρόβλημα που συναντά ο συνεταιρισμός είναι η δυσπιστία που υπάρχει απέναντι στο θεσμό του συνεταιρισμού, το οποίο όμως αντιμετωπίζεται με την ενότητα και την πίστη στο θεσμό εκ μέρους των μελών του. Η λειτουργία του είχε επιπτώσεις στην τοπική οικονομία με την αύξηση του εισοδήματος των μελών του και τις θέσεις εργασίας και την συνεχή βελτίωση του οικονομικού και κοινωνικού επιπέδου των μελών.

6.7 ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ ΚΟΜΝΗΝΩΝ ΞΑΝΘΗΣ (25420 22054)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ – ΜΕΛΩΝ:

Ο γυναικείος τουριστικός συνεταιρισμός έχει την έδρα του στα Κομνηνά Ξάνθης. Ιδρύθηκε το 1994 και ο σκοπός του, ο οποίος μέχρι σήμερα δεν έχει τροποποιηθεί, είναι η μεταποίηση και εμπορία αγροτικών προϊόντων, χειροτεχνιών και η λειτουργία καταλυμάτων. Όλες αυτές οι ενέργειες αποσκοπούν στην αύξηση του εισοδήματος των συνεταιρών. Κατά την ίδρυση του είχε 40 μέλη που σήμερα έχουν μειωθεί στα 32. Η διοίκηση του διαμορφώνεται από τα 5 μέλη του διοικητικού συμβουλίου. Το μορφωτικό επίπεδο των μελών διαρθρώνεται από 22 άτομα Δευτεροβάθμιας και 10 Υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Για τα μέλη του ο συνεταιρισμός αναπτύσσει εκπαιδευτική δραστηριότητα μέσω σεμιναρίων με θέμα τη λειτουργία των συνεταιρισμών. Προκειμένου όμως να προσελκύσει και νέα μέλη, τα οποία πρέπει να κατοικούν στην ευρύτερη περιοχή του Νέστου, προβάλλει τα εκάστοτε αποτελέσματα του. Ενισχύεται από τον ΤΕΑΚ του Νομού για τη συμμετοχή του σε σεμινάρια πρακτικής εκπαίδευσης μέσω προγραμμάτων μεταφοράς τεχνογνωσίας. Οι περιοχές στις οποίες αναπτύσσονται οι δραστηριότητες του συνεταιρισμού είναι οι Νομοί Ξάνθης, Καβάλας και Δράμας. Για την παραγωγή χρησιμοποιούνται σύγχρονες τεχνολογίες και υποδομές.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Ο συνεταιρισμός έχει μια πολύ καλή συνεργασία με την Αναπτυξιακή εταιρεία Ξάνθης και επιδοτήθηκε από το πρόγραμμα LEADER II εξοπλίζοντας με σύγχρονα μηχανήματα το εργαστήριο του, δηλαδή με πλυντήριο λαχανικών, φούρνους, εγκατάσταση υγραερίου, ψυγείοθάλαμος και ζυγαριές ακριβείας. Η αξία της συνεταιριστικής μερίδας κατά την ίδρυση του όσο και σήμερα είναι 15 Ευρώ και το ύψος της καθορίστηκε με κριτήριο το εισόδημα των υποψήφιων μελών. Κάθε

μέλος μπορεί να αγοράσει μέχρι μία συνεταιριστική μερίδα και η δυνατότητα αυτή δεν διαφοροποιεί το δικαίωμα ψήφου του μέλους. Για τη λειτουργία του χρειάζονται επιχορηγήσεις από πόρους εθνικούς ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όταν παρουσιάζεται έλλειμμα διαχείρισης καλύπτεται με καταβολή από τα μέλη του της ζημιάς που τους αναλογεί σύμφωνα με τις συναλλαγές τους με τον συνεταιρισμό.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ:

Πλεονεκτήματα του συνεταιρισμού είναι η ομαδική εργασία που κάνει τις γυναίκες του χωριού να το βλέπουν ως διασκέδαση και ευκαιρία για συνάντηση με τις υπόλοιπες γυναίκες. Μειονεκτήματα του όμως είναι η ανομοιογένεια που υπάρχει μεταξύ των συνεταίρων όσον αφορά το επίπεδο μόρφωσης, την ηλικία και την οικονομική τους κατάσταση. Ένα ακόμα πρόβλημα που αντιμετωπίζει είναι η δυσπιστία για το θεσμό του συνεταιρισμού. Οι προοπτικές του συνεταιρισμού ώστε να ξεπεράσει τις δυσκολίες του και να καταστεί πιο ανταγωνιστικός στην αγορά είναι μικρές και το γεγονός ότι βρίσκεται μακριά από το αστικό κέντρο του Νομού κάνει ακόμα πιο δύσκολο το να βρεθεί συνέταιρος που θα αναλάβει την προώθηση των προϊόντων του. Τέλος η λειτουργία του έχει επιφέρει μία μικρή αύξηση του εισοδήματος των μελών του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Στα προηγούμενα κεφάλαια έγινε ανάλυση και παρουσίαση του έργου των γυναικείων συνεταιρισμών στη χώρα μας, στα προβλήματα και τις προοπτικές μέσα στο συγκεκριμένο ισχύον νομοθετικό πλαίσιο και τις κοινωνικές δομές.

Για να γίνουν όμως άμεσα κατανοητά τα παραπάνω θεωρήθηκε σκόπιμο να συγκεντρώσουμε από το μεγαλύτερο δυνατό αριθμό των λειτουργούντων γυναικείων συνεταιρισμών τα οικονομικά – λογιστικά στοιχεία των τριών προηγούμενων ετών ώστε αυτά συγκρινόμενα μεταξύ τους να μας δώσουνε μία αντιπροσωπευτική εικόνα όχι τόσο της κοινωνικής αλλά και της οικονομικής τους διάστασης

Παρά τις επίμονες (και πολυδάπανες) προσπάθειες επικοινωνίας με τα στελέχη όλων των συνεταιρισμών, δυστυχώς μόνο 12 από τους 37 που επικοινωνήσαμε (33 %) ανταποκρίθηκαν στην παροχή όλων των απαραίτητων οικονομικών στοιχείων για την ολοκλήρωση της έρευνας.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το καθαρό αποτέλεσμα προκύπτει από τα πραγματικά φορολογικά στοιχεία (ακαθάριστα έσοδα – δαπάνες) και όχι από τα φορολογητέα (τα οποία υπολογίζονται με βάση καθορισμένα αντικειμενικά κριτήρια) , εκτός αν προκύπτει από βιβλία γ' κατηγορίας (ν.2238/1994 αρ.32).

Οι περισσότεροι συνεταιρισμοί τηρούν βιβλία β' κατηγορίας (βιβλίο εσόδων – εξόδων) επειδή ο κύκλος εργασιών τους δεν υπερβαίνει το ποσό των 1000000 Ευρώ όπως ορίζει ο Κ.Β.Σ. α. 4 (π.δ. 186/92 όπως τροποποιήθηκε με τον Ν.3052/02)

Οι αξίες των ετών 2000 και 2001 έχουν μετατραπεί από Δραχμές σε Ευρω για να είναι συγκρίσιμες με αυτές του 2002.

Επί μέρους σχόλια αναφέρονται στο τέλος καθενός από τους συγκριτικούς οικονομικούς πίνακες που ακολουθούν.

Όπου:

**A = ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ
ΒΑΡΒΑΡΑ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ**

**B = ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ
ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ**

**Γ = ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΝΩΓΕΙΩΝ ΤΟ
ΡΑΕΤΙ**

Δ = ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ Δ.

ΠΤΕΛΕΟΥ

Ε = ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΤΟΥΛΙΟΥ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

ΣΤ = ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ

ΛΑΔΙΑΣ ΕΒΡΟΥ

Ζ = ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ

ΨΑΡΑΔΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

Η = ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟΣ & ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ Π.Ε.

ΑΛΚΥΟΝΕΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Θ = ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΝΕΑΣ

ΑΡΤΑΚΗΣ

Ι = ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ Η

ΓΑΙΑ ΤΡΙΓΩΝΟΥ ΕΒΡΟΥ

Αυτό ισχύει για όλα τα γραφήματα

7.1 ΠΙΝΑΚΑΣ: ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ (ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΤΗΤΑ)

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ	ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΑ ΕΣΟΔΑ (ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ)		ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (ΕΞΟΔΑ)	ΠΟΣΟΣΤΟ % Λ.Δ/Κ.Ε.
	2000	2001		
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΒΑΡΒΑΡΑ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	2000	4740	390,2	8,2 %
	2001	8471,46	579,28	6,8 %
	2002	5296,45	3752,3	70,8 %
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	2002	7888,47	4271,56	54,1 %
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΝΩΓΕΙΩΝ ΤΟ ΡΑΕΤΙ	2001	63921,53	15120,97	23,6 %
	2002	75715,22	51317,87	67,77%
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ Δ. ΠΤΕΛΕΟΥ	2001	62641,56	51007	81,4 %
	2002	105549,1	41698,2	39,5 %
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΤΟΥΛΙΟΥ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	2000	187,82	389,71	207,5 %
	2001	24493,13	2721,89	11,1 %
	2002	10077,33	2822,81	28 %
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΔΑΔΙΑΣ ΕΒΡΟΥ	2000	17655,23	3318,87	18,8 %
	2001	33612,03	5161,6	15,3 %
	2002	65462,76	6373,35	9,7 %
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΨΑΡΑΔΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ	2000	40335,77	33224,2	82,3 %
	2001	43779,42	37779,27	86,3 %
	2002	31893,67	31512,9	98,8 %
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟΣ & ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ Π.Ε. ΑΛΚΥΟΝΕΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	2000	62741,8	17099,2	27,25 %
	2001	52974,6	18679,17	35,26 %

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΝΕΑΣ ΑΡΤΑΚΗΣ	2001	104091,88	30350,5	29,15 %
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ Η ΓΑΙΑ ΤΡΙΓΩΝΟΥ ΕΒΡΟΥ	2001	34285,28	60517,88	176,5 %
	2002	317885,97	119917,22	37,72 %

Στο συνεταιρισμό Βαρβάρας οι λειτουργικές δαπάνες είναι δυσανάλογα αυξημένες περίπου στο δεκαπλάσιο των δύο προηγούμενων χρήσεων. Στο συνεταιρισμό Περτουλίου ενώ στο 2000 οι Λ.Δ. περιέργως είναι διπλάσιες από τα ακαθάριστα έσοδα, η σχέση αυτή ομαλοποιείται στις δύο επόμενες χρήσεις το ίδιο και στο συνεταιρισμό Τριγώνου. Στο συνεταιρισμό Ψαράδων οι Λ.Δ. τείνουν να προσεγγίσουν τα ακαθάριστα έσοδα. Γενικά παρατηρείται ότι η σχέση Λ.Δ. προς Κ.Ε δεν ακολουθεί την επιχειρηματική λογική.

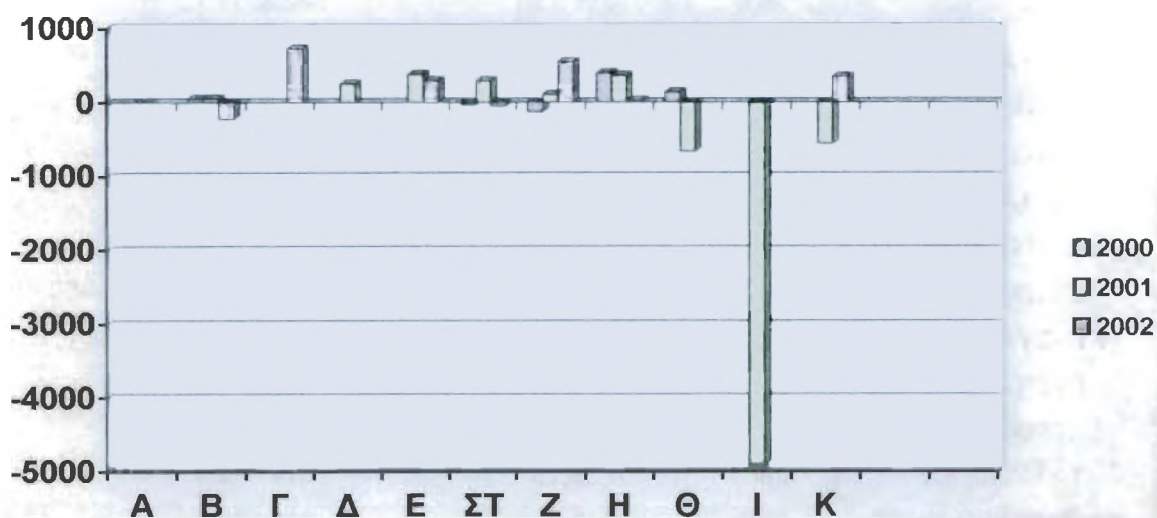
Σημειώνεται ότι ο Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Αρχάγγελου περιορίστηκε στις εκκαθαριστικές δηλώσεις Φ.Π.Α. απ' όπου προκύπτουν μόνο τα ακαθάριστα έσοδα που είναι για το έτος 2000 946,36 Ευρώ, για το 2001 1515,68 Ευρώ και για το 2002 921,20 Ευρώ

7.2 ΠΙΝΑΚΑΣ: ΕΠΙΜΕΡΙΣΜΟΣ ΚΕΡΔΟΥΣ ΑΝΑ ΜΕΛΟΣ

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΩΝ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΚΕΡΔΗ/ΖΗΜΙΕΣ)		ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΚΑΤΑ ΜΕΛΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ % Α.Χ./Μ.
		2000	2001		
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΒΑΡΒΑΡΑ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	15	2000	751,8	50	6,6 %
		2001	809,18	54	6,6 %
		2002	-3316	-221	(-6,6 %)
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	5	2002	3616,91	723,8	20 %
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΝΩΓΕΙΩΝ ΤΟ ΡΑΕΤΙ	7	2001	1747,99	250	14,3 %
		2002	-12998,33	-1857	(-14,3 %)
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ Δ. ΠΤΕΛΕΟΥ	17	2001	6523,88	383,7	5,9 %
		2002	5055,87	297,4	5,9 %
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΤΟΥΛΙΟΥ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	16	2000	-526,83	-33	(- 6,2 %)
		2001	4705,93	294,1	6,2 %
		2002	-871,1	-54,5	(- 6,2 %)
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΔΑΔΙΑΣ ΕΒΡΟΥ	41	2000	- 5197,12	-126,7	(- 2.4 %)
		2001	4300,31	104,9	2,4 %
		2002	22543,78	549,8	2,4 %
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΨΑΡΑΔΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ	15	2000	5941,45	396,1	6,6 %
		2001	5427,42	361,8	6,6 %
		2002	361,82	24,1	6,6 %
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ	10	2000	1390,72	139,072	10 %

ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟΣ & ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ Π.Ε. ΑΛΚΥΟΝΕΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ		2001	- 6676,72	- 667,672	(- 10 %)
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΝΕΑΣ ΑΡΤΑΚΗΣ	11	2001	53935,5	- 4903,22	9,1 %
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ Η ΓΑΙΑ ΤΡΙΓΩΝΟΥ ΕΒΡΟΥ	41	2001	-22938,88	-559,48	(- 2,44 %)
		2002	14357	350,17	2,44 %

Εκτός από τους συνεταιρισμούς του Έβρου που αποτελούνται και από τα περισσότερα μέλη παρατηρείται ότι τα αποτελέσματα βαίνουν μειούμενα από χρήση σε χρήση ή καταλήγουν σε ζημία.

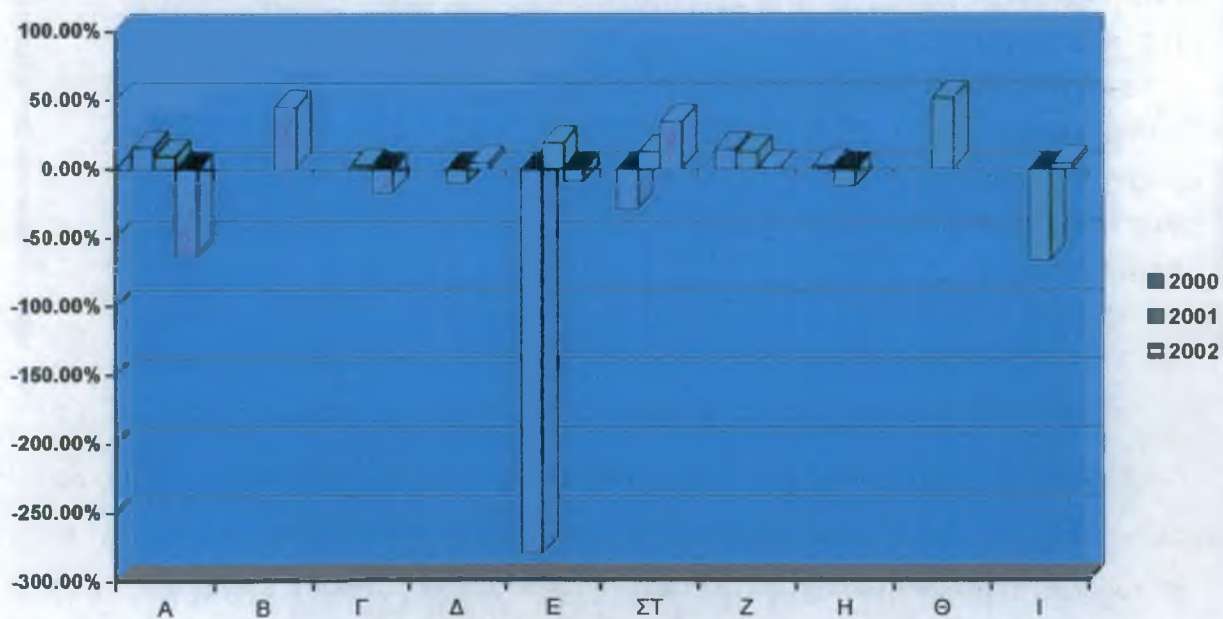

7.3 ΠΙΝΑΚΑΣ: ΚΕΡΔΟΦΟΡΙΑ

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ	ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΑ ΕΣΟΔΑ (ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ)		ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΚΕΡΔΗ/ ΖΗΜΙΕΣ)	ΠΟΣΟΣΤΟ %Α.Χ./Κ.Ε.
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΒΑΡΒΑΡΑ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	2000	4740	751,8	15,8 %
	2001	8471,46	809,18	9,5 %
	2002	5296,45	-3316	(- 62,6%)
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	2002	7888,47	3616,91	45%
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΝΩΓΕΙΩΝ ΤΟ ΡΑΕΤΙ	2001	63921,53	1747,99	2,7 %
	2002	75715,22	-12998,33	(-17%)
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ Δ. ΠΤΕΛΕΟΥ	2001	62641,56	- 6523,88	(-10,4 %)
	2002	105549,1	5055,87	4,70%
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΤΟΥΛΙΟΥ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	2000	187,82	- 526,83	(- 280,49 %)
	2001	24493,13	4705,93	19,2 %
	2002	10077,33	- 871,1	(- 8,6 %)
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΔΑΔΙΑΣ ΕΒΡΟΥ	2000	17655,23	- 5197,12	(- 29,4 %)
	2001	33612,03	4300,31	12,8 %
	2002	65462,76	22543,78	34,5 %
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΨΑΡΑΔΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ	2000	40335,77	5941,45	14,7 %
	2001	43779,42	5427,42	12,3 %
	2002	31893,67	361,82	1,1 %
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ	2000	62741,8	1390,72	2,2 %

ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟΣ & ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ Π.Ε. ΑΛΚΥΟΝΕΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	2001	52974,6	- 6676,72	(- 12,6 %)
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΝΕΑΣ ΑΡΤΑΚΗΣ	2001	104091,88	53935,5	51,8 %
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ Η ΓΑΙΑ ΤΡΙΓΩΝΟΥ ΕΒΡΟΥ	2001	34285,28	-22938,88	(-66,9 %)
	2002	317885,97	14357	4,5 %

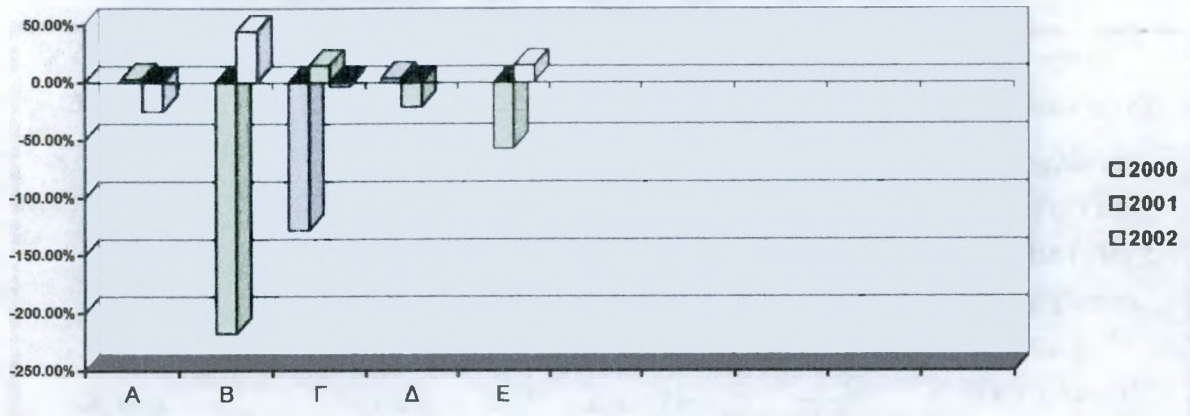
Είναι χαρακτηριστικό το ποσοστό κερδοφορίας του συνεταιρισμού Παραποτάμου (45%) και της Νέας Αρτάκης (52%), ενώ σε όλους τους υπόλοιπους παρατηρείται είτε ελάχιστο ποσοστό κέρδους ή μεγάλο ποσοστό ζημίας.

7.4 ΠΙΝΑΚΑΣ: ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ	ΚΕΦΑΛΑΙΑ (ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ)		ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΚΕΡΔΗ/ΖΗΜΙΕΣ)	ΠΟΣΟΣΤΟ % Α.Χ./Κ.Θ.
	2001	2002		
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΝΩΓΕΙΩΝ ΤΟ ΡΑΕΤΙ	2001	50958,21	1747,99	3,4%
	2002	52916,35	-12998,33	(- 24,5 %)
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΤΕΛΕΟΥ	2001	2995,67	- 6523,88	(- 217,7 %)
	2002	11351,5	5055,87	44,5 %
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΤΟΥΛΙΟΥ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	2000	412,28	- 526,83	(- 127,7 %)
	2001	32119,49	4705,93	14,6 %
	2002	28142,97	- 871,1	(- 3,1 %)
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟΣ & ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ Π.Ε. ΑΛΚΥΟΝΕΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	2000	38057,2	1390,72	3,65 %
	2001	31110,5	- 6676,72	(- 21,46 %)
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ Η ΓΑΙΑ ΤΡΙΓΩΝΟΥ ΕΒΡΟΥ	2001	39909,9	-22938,88	(- 57,47 %)
	2002	94460,74	14357	15,2 %

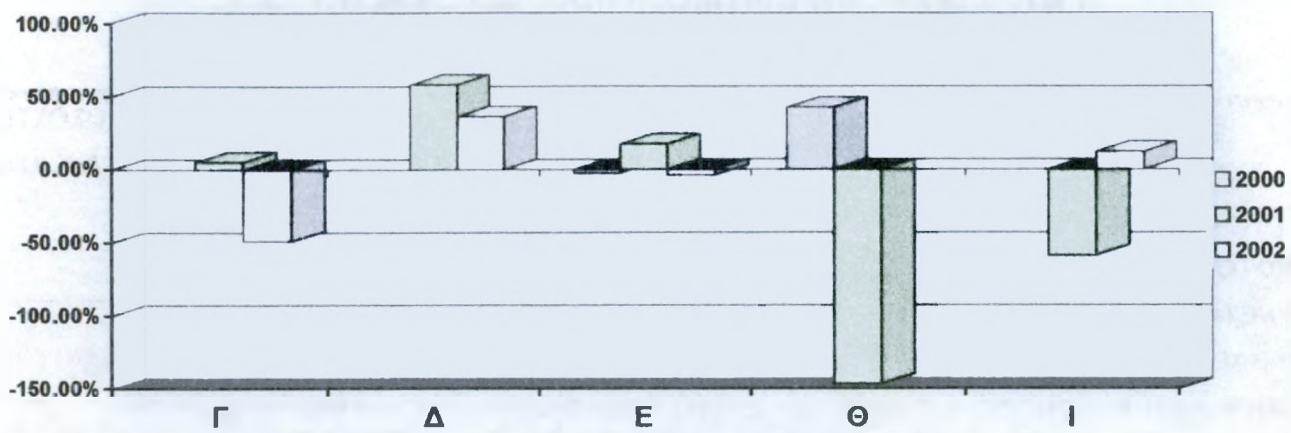
Μόνο στο συνεταιρισμό Πτελέου υπάρχει αποδοτικότητα σχετικά υψηλή (44,5%) αν και στη προηγούμενη χρήση η επίδοση αυτή ήταν αρνητική (-217%). Σε όλους τους υπόλοιπους παρατηρείται αποδοτικότητα αρνητική ή μόλις υπερβαίνοντας το ποσοστό πληθωρισμού (Αλκυόνες) και του τραπεζικού επιτοκίου χρηματοδότησης (Τριγώνου).

7.5 ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ	ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΚΕΡΔΗ/ΖΗΜΙΕΣ)	ΠΟΣΟΣΤΟ % Α.Χ. / Π.Ε.
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΝΩΓΕΙΩΝ ΤΟ ΡΑΕΤΙ	2001	33244,9	1747,99	5,2 %
	2002	26773,13	-12998,33	- 49 %
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΤΕΛΕΟΥ	2001	11168,9	6523,88	58,4 %
	2002	13877,41	5055,87	36,4 %
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΤΟΥΛΙΟΥ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	2000	21302,64	- 526,83	-2,47 %
	2001	27028,76	4705,93	17,4 %
	2002	22425,89	- 871,1	- 3,9 %
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟΣ & ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ Π.Ε. ΑΛΚΥΟΝΕΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	2000	3263,88	1390,72	42,6 %
	2001	4545,8	- 6676,72	- 146,8 %
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ Η ΓΑΙΑ ΤΡΙΓΩΝΟΥ ΕΒΡΟΥ	2001	39060,48	-22938,88	- 58,72 %
	2002	117350,19	14357	12,23 %

Παρατηρείται πλήρης αξιοποίηση επενδύσεων μόνο στο συνεταιρισμό Πτελέου ενώ στον Αλκυόνων το θετικό ποσοστό του 2000 μεταβάλλεται σε θεαματικά αρνητικό το 2001.

7.6 ΠΙΝΑΚΑΣ : ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ Α, Β, Γ, Δ, Ε.

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ		ΠΟΣΟΣΤΟ % Λ.Δ./Κ.Ε.	ΠΟΣΟΣΤΟ % Α.Χ./Μ	ΠΟΣΟΣΤΟ % Α.Χ./Κ.Ε.	ΠΟΣΟΣΤΟ % Α.Χ./Κ.Θ.	ΠΟΣΟΣΤΟ % Α.Χ./Π.Ε.
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΒΑΡΒΑΡΑ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	2000	8,2 %	6,6 %	15,8 %		
	2001	6,8 %	6,6 %	9,5 %		
	2002	70,8 %	6,6 %	- 62,6%		
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	2002	54,1 %	20 %	45%		
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΝΩΓΕΙΩΝ ΤΟ ΡΑΕΤΙ	2001	23,6 %	14,3 %	2,7 %	3,4 %	5,2 %
	2002	67,77%	-14,3 %	-17%	- 24,5 %	- 49 %
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ Δ. ΠΤΕΛΕΟΥ	2001	81,4 %	5,9 %	-10,4 %	- 217,7 %	58,4 %
	2002	39,5 %	5,9 %	4,70%	44,5 %	36,4 %
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΤΟΥΛΙΟΥ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	2000	207,5 %	- 6,2 %	- 280,49 %	-127,7 %	- 2,47 %
	2001	11,1 %	6,2 %	19,2 %	14,6 %	17,4 %
	2002	28 %	- 6,2 %	- 8,6 %	- 3,1 %	- 3,9 %
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΔΑΔΙΑΣ ΕΒΡΟΥ	2000	18,8 %	- 2.4 %	- 29,4 %		
	2001	15,3 %	2,4 %	12,8 %		
	2002	9,7 %	2,4 %	34,5 %		
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΨΑΡΑΔΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ	2000	82,3 %	6,6 %	14,7 %		
	2001	86,3 %	6,6 %	12,3 %		
	2002	98,8 %	6,6 %	1,1 %		
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ	2000	27,25 %	10 %	2,2 %	3,65 %	42,6 %

ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟΣ & ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ Π.Ε. ΑΛΚΥΟΝΕΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	2001	35,26 %	- 10 %	- 12,6 %	- 21,46 %	- 146,8 %
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΝΕΑΣ ΑΡΤΑΚΗΣ	2001	29,15 %	9,1 %	51,8 %		
ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ Η ΓΑΙΑ ΤΡΙΓΩΝΟΥ ΕΒΡΟΥ	2001	176,5 %	- 2,44 %	-66,9 %	- 57,47 %	- 58,72 %
	2002	37,72 %	2,44 %	4,5 %	15,2 %	12,23 %

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

8.1 ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Δεν υφίσταται λειτουργία συνεταιρισμών χωρίς προβλήματα. Ωσπου να καθιερωθούν οι συνεταιρισμοί στις τοπικές κοινωνίες και να γίνουν αποδεκτοί, οι γυναίκες-μέλη αντιμετώπισαν πρακτικά και λειτουργικά προβλήματα. Αν και η έλλειψη κεφαλαίων είναι συχνά ένα σημαντικό πρόβλημα για την ανάπτυξη των συνεταιρισμών, εντούτοις σύμφωνα με τα στοιχεία της έρευνας, είναι πολύ μικρό το ποσοστό των συνεταιρισμών που έχουν χρησιμοποιήσει δάνεια για επενδύσεις ή κεφάλαια κίνησης. Αιτία είναι το μέγεθος της επιχείρησης αλλά και η συντηρητική, ως προς αυτό το θέμα, νοοτροπία των γυναικών που δεν θέλουν συναλλαγές, όπως χαρακτηριστικά δηλώνουν, με τις Τράπεζες.

Σύμφωνα λοιπόν με τα αποτελέσματα της μελέτης, οι συνεταιρισμοί αντιμετωπίζουν προβλήματα:

- οργάνωσης και διοίκησης
- μάρκετινγκ
- διακίνησης και πωλήσεων προϊόντων
- αντιθέσεων μεταξύ των μελών
- έλλειψης εκπαίδευσης των μελών
- έλλειψης κεφαλαίων.
- σε σχέση με τις νομοθετικές ρυθμίσεις.
- πληροφοριακών συστημάτων.
- διαχειρίσεις ανθρώπινου δυναμικού

Τα προβλήματα αυτά φαίνεται να αποτελούν και τις βασικές αιτίες των αρνητικών ποσοστών στους πίνακες του προηγούμενου κεφαλαίου. Παρόλα αυτά ενισχύεται η άποψη μας ότι η δράση των γυναικείων συνεταιρισμών στη χώρα μας, με τα δεδομένα τουλάχιστον που είχαμε στη διάθεση μας, είναι περισσότερο κοινωνικού χαρακτήρα παρά οικονομικού.

8.2 ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Οι διαπιστώσεις πάνω στα προβλήματα των γυναικείων συνεταιρισμών οδηγούν στο συμπέρασμα ότι πρέπει να βρεθούν κάποιες λύσεις. Παρακάτω παρουσιάζονται κάποιοι τρόποι αντιμετώπισης και κάποια προγράμματα και δομές στήριξης που μπορούν να βοηθήσουν τους συνεταιρισμούς με παροχή υπηρεσιών και οικονομική ενίσχυση.

8.2.1. ΟΦΕΛΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗΣ

Η συσπείρωση συνεταιρισμών σε ενώσεις συνεταιρισμών έχει ευεργετικά αποτελέσματα γιατί **μπορεί αναμφισβήτητα να πετύχει :**

- ✓ Καλύτερη οργάνωση σε επιχειρηματική βάση
- ✓ Διεύρυνση δυνατοτήτων και επιλογών λόγω μεγαλύτερου μεγέθους της επιχείρησης
- ✓ Καλύτερο καταμερισμό εργασίας και αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των δεξιοτήτων των μελών της συνεταιριστικής επιχείρησης.
- ✓ Διαφήμιση μεγαλύτερου εύρους και συχνότητας λόγω μεγαλύτερης οικονομικής δυνατότητας για την κάλυψη των αναγκαίων δαπανών.
- ✓ Αποσόβηση του ανταγωνισμού σε μικροκλίμακα Δήμου ή Κοινότητας και όλων των οικονομικών (σπάσιμο τιμών) και κοινωνικών (διασάλευση των διαπροσωπικών σχέσεων) συνεπειών του
- ✓ Δυνατότητα επενδυτικής προσπάθειας για εξοπλισμό δωματίων, εστιατορίων , μικρών επιχειρήσεων κλπ και όχι μόνο , λόγω μαζικών αγορών.
- ✓ Αναντίρρητη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και ευκολότερη ικανοποίηση της ζήτησης για ντόπια, νωπά καθώς και μεταποιημένα προϊόντα μέσω διεύρυνσης κόμβων διακίνησης των συνεταιρισμών.
- ✓ Αύξηση αριθμού εκθετηρίων
- ✓ Αρμονική συνεργασία με τους συλλόγους και τις τοπικές αυτοδιοικήσεις όλων των μελών της ένωσης για την δημιουργία περισσότερων συμφερόντων.

8.2.2. ΠΡΟΒΟΛΗ ΣΤΟ INTERNET

Επίσης η προβολή και διαφήμιση των γυναικείων συνεταιρισμών στο INTERNET είναι ένας τρόπος να δίνονται πληροφορίες γι' αυτούς σε οποιονδήποτε θα ήθελε να μάθει λεπτομέρειες αλλά και για εύρεση νέων σημείων πώλησης. (δημιουργία ηλεκτρονικής βάσης και σελίδας) Οι συνεταιρισμοί μπορούν να προβάλλονται μέσα από:

1. τη σελίδα **www.minagric.gr** που έχει δημιουργήσει το Υπουργείο Γεωργίας. Ήδη φιλοξενούνται αρκετοί συνεταιρισμοί και καταβάλλεται προσπάθεια για την προβολή όλων.
2. στην πύλη **www.in.gr** - ο Αγροτουρισμός της Ελλάδας στο INTERNET

8.2.3 ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Ένας παράγοντας που θα ωφελούσε πολύ τους Αγροτικούς συνεταιρισμούς είναι η πιστοποίηση των γεωργικών προϊόντων. Το Υπουργείο Γεωργίας δημιούργησε (Ν. 2637/98) τον Οργανισμό Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων - ΟΠΕΓΕΠ. Ο Οργανισμός πιστοποιεί όλες τις επιχειρήσεις πρώτης μεταποίησης ή συσκευασίας γεωργικών προϊόντων που επιθυμούν να τεκμηριώνουν την ασφάλεια των γεωργικών τους προϊόντων. Σε ό,τι αφορά τους γυναικείους παραγωγικούς συνεταιρισμούς, η πιστοποίηση των προϊόντων τους μπορεί να αποτελέσει βασικό εργαλείο ανάπτυξης της ανταγωνιστικότητας τους.

8.2.4. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Επίσης υπάρχει άμεση ανάγκη από εκπαιδευτικά προγράμματα με παρεχόμενη κατάρτιση στα αντικείμενα που είναι προσαρμοσμένα στις ανάγκες και τις δραστηριότητες του συνεταιρισμού. Κατάρτιση μέσω οργάνωσης και πιλοτικής εφαρμογής ειδικού συστήματος τήλε-εκπαίδευση με Πανεπιστήμια και Εκπαιδευτικά Κέντρα της Αγροτικής Τράπεζας για τη βελτίωση της λειτουργίας των υφιστάμενων συνεταιρισμών. Επιμόρφωση σε θέματα ισότητας. Δημιουργία καινοτομικού πιλοτικού δικτύου ακτινωτής πληροφόρησης για την κατάρτιση και την αγορά εργασίας.

8.2.5. ΦΟΡΕΙΣ ΣΤΗΡΙΞΕΙΣ

Παρακάτω αναφέρονται κάποια προγράμματα και φορείς στήριξης που σκοπό έχουν την αναβάθμιση των γυναικείων συνεταιρισμών, την εκπαίδευση των μελών τους αλλά και την ενθάρρυνση της γυναικείας επιχειρηματικότητας.

8.2.5.1. ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ

Η κοινή διαπίστωση των προβλημάτων οδήγησε τη **Γενική Γραμματεία Ισότητας** στη χρηματοδότηση Έρευνας - Μελέτης για την Σύσταση Δικτύου υποστήριξης των Γυναικείων Συνεταιρισμών, με σκοπό να διερευνηθεί ο τρόπος που λειτουργούν οι γυναικείοι συνεταιρισμοί, να διερευνηθούν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν, οι ανάγκες τους, οι ελλείψεις και οι επιθυμίες τους.

Το Δίκτυο Διασύνδεσης έχει σκοπό:

- ✓ Τη δημιουργία ενός συστήματος διανομής και διάθεσης των προϊόντων,
- ✓ Την αναζήτηση νέων εθνικών και διεθνών αγορών,
- ✓ Την παροχή συμβουλών σε θέματα ποιότητας, συσκευασίας, τυποποίησης και διαχείρισης προϊόντων,
- ✓ Τη διοργάνωση ημερίδων με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων και πληροφοριών,
- ✓ Την επαφή με ομοειδείς συνεταιρισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης με σκοπό την ανταλλαγή πληροφοριών και Τεχνογνωσίας,
- ✓ Την ενημέρωση για τα προβλήματα των γυναικείων συνεταιρισμών στην αγροτική κοινωνία και την ενθάρρυνση για τη δημιουργία νέων συνεταιρισμών.

8.2.5.2. ΈΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ, ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Παράλληλα, η ανάγκη να συντονιστεί η δράση και η αλληλοϋποστήριξη των Γυναικείων Συνεταιρισμών της Ελλάδας οδήγησε, τον Μάρτιο του 1998, στην ίδρυση της **Ένωσης Αγροτουριστικών, Βιοτεχνικών και Οικοτεχνικών Συνεταιρισμών Ελλάδος**, με 11 ιδρυτικά μέλη. Η Ένωση είναι Δευτεροβάθμια Συνεταιριστική Οργάνωση, έχει δηλαδή αμιγώς επιχειρηματική μορφή, και τα μέλη της δεν είναι φυσικά πρόσωπα αλλά Συνεταιρισμοί (Πρωτοβάθμιες Οργανώσεις). Το 1999 η

Ένωση βραβεύτηκε με χρυσό μετάλλιο από το Women's World Summit Foundation, Παγκόσμια Οργάνωση για τις Γυναίκες, συμβουλευτικό Οργανισμό των Ηνωμένων Εθνών.

8.2.5.3. Γ' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (2000-2006)

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Ανταγωνιστικότητα" Πρόγραμμα "Ενίσχυση Γυναικείας Επιχειρηματικότητας"

Το πρόγραμμα αποσκοπεί στην ανάπτυξη, υποστήριξη και προώθηση της επιχειρηματικότητας των γυναικών μέσω χρηματοδοτικών ενισχύσεων για τη δημιουργία νέων και βιώσιμων μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Εντάσσεται στο Μέτρο 2.8 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης με αρχή εφαρμογής το Υπουργείο Ανάπτυξης και φορέα υλοποίησης τον ΕΟΜΜΕΧ. Ήδη ολοκληρώθηκε ο Α' Κύκλος του προγράμματος και εγκρίθηκαν 275 προτάσεις συνολικού προϋπολογισμού 17.811.260 Ευρώ

Β' ΚΥΚΛΟΣ

Η παρούσα πρόσκληση αφορά χρηματοδότηση προτάσεων συνολικού προϋπολογισμού 26.100.000 Ευρώ ο οποίος αναλύεται σε 13.050.000 Ευρώ συνολική δημόσια χρηματοδότηση και 13.050.000 Ευρώ ιδιωτική συμμετοχή. Η συνολική δημόσια χρηματοδότηση συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) κατά 65% και από το Ελληνικό Δημόσιο κατά 35%. Οι χρηματοδοτικές ενισχύσεις θα χορηγηθούν για την υλοποίηση συγκεκριμένων επιχειρηματικών σχεδίων στους τομείς της Μεταποίησης, του Εμπορίου, των Υπηρεσιών και του Τουρισμού.

Απόστολή του ΕΤΠΑ είναι η συμβολή στην άμβλυνση των ανισοτήτων όσον αφορά την ανάπτυξη και το βιοτικό επίπεδο μεταξύ των διαφόρων περιφερειών, στη μείωση της καθυστέρησης των λιγότερο ευνοημένων περιφερειών, στη διόρθωση των κυριότερων περιφερειακών ανισοτήτων στην Ε.Ε., στην ανάπτυξη και διαρθρωτική προσαρμογή των αναπτυξιακά καθυστερημένων περιφερειών καθώς και στην κοινωνικό-οικονομική ανασυγκρότηση των περιφερειών.

Δικαίωμα συμμετοχής στο πρόγραμμα έχουν φυσικά πρόσωπα (γυναίκες) που έχουν συμπληρώσει το 21ο έτος και δεν έχουν υπερβεί το 55ο έτος της ηλικίας τους κατά την ημερομηνία υποβολής της πρότασης, είναι άνεργες, μισθωτές ή ελεύθεροι

επαγγελματίες και δεν ασκούσαν επιχειρηματική δραστηριότητα από 01.01.2001 έως και την ημερομηνία υποβολής της πρότασης. Η επιχορήγηση των προτάσεων που θα επιλεγούν θα ανέλθει στο 50% του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού του επιχειρηματικού σχεδίου. Ο συνολικός προϋπολογισμός της πρότασης δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 150.000 Ευρώ για τον τομέα της Μεταποίησης και τα 90.000 Ευρώ για τους τομείς του Εμπορίου, των Υπηρεσιών και του Τουρισμού, με κατώτατο όριο για όλες τις περιπτώσεις τα 30.000 Ευρώ. Για το πρόγραμμα ισχύει ο κανόνας για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis), που σημαίνει ότι οι επιχορηγήσεις που δίδονται με τον κανόνα αυτό αθροιστικά σε μια τριετία δεν πρέπει να υπερβούν ανά δικαιούχο τα 100.000 Ευρώ.

8.2.5.4. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ "ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ" ΑΞΟΝΑΣ Ν.Ο.Ω.

Το Ευρωπαϊκό πρόγραμμα ARISTI αποτελεί μια ολοκληρωμένη πρόταση κοινωνικό οικονομικής ανάπτυξης, πανελλαδικής εμβέλειας, που θα επιτρέψει στις γυναίκες - κατοίκους των απομονωμένων ορεινών και νησιωτικών περιοχών της Ελληνικής υπαίθρου να συμβάλλουν ισότιμα στην ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών τους. Στη δικτύωση και συνεργασία των πρωτοβουλιών τοπικής απασχόλησης γυναικών με διεθνικές προεκτάσεις μεταξύ των δομών και φορέων που εμπλέκονται στη στήριξη της γυναικείας επιχειρηματικότητας.

Το πλαίσιο υλοποίησης της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας Απασχόληση - Άξονας NOW βοηθά, με την επιχορήγηση του ποσού των 2.800.000 δρχ., στη δημιουργία και στήριξη των γυναικείων επιχειρήσεων (ατομική ή συνεταιριστική επιχείρηση). Στο πρόγραμμα αυτό εντάσσονται γυναίκες που έχουν καταρτιστεί, στο πλαίσιο της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας Απασχόληση - Άξονας NOW από άλλους φορείς, (πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης) και στη συνέχεια δημιουργούν δική τους επιχείρηση. Στο πρόγραμμα αυτό απασχόλησης, η διάρκεια της επιχορήγησης είναι 12 μήνες. Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία για το 1999, 170 γυναίκες δημιούργησαν τις δικές τους επιχειρήσεις, μεταξύ των οποίων και 10 Συνεταιρισμούς (στη Σύρο, τη Νάξο, το Βόλο, τη Ζαγορά κλπ.).

Το πρόγραμμα ασχολείται με την :

- Καταγραφή των γυναικείων επιχειρήσεων που ασχολούνται με παραδοσιακά προϊόντα, δημιουργώντας μια ηλεκτρονική βάση δεδομένων και ένα επιχειρηματικό οδηγό.
- Δημιουργία πιλοτικού δικτύου ακτινωτής πληροφόρησης των νησιών του Ν. Αιγαίου με κεντρική δομή το Κέντρο Προώθησης της Γυναικείας Απασχόλησης ΚΑΛΛΙΠΑΤΕΙΡΑ. Η δομή του θα επεκταθεί πέρα από τα όρια του Δήμου Ροδίων και θα ενημερώνει τις γυναίκες των γύρω νησιών για τις δυνατότητες που θα τους παρέχει η Ευρωπαϊκή Ένωση, για τις επιτυχείς πρακτικές ελληνίδων και ξένων επιχειρηματιών και για τις ευκαιρίες επιμόρφωσης που παρουσιάζονται. Αυτό θα γίνει εφικτό μέσω της

συνεργασίας με το αντίστοιχο κέντρο που υπάρχει της Αθήνας και με αυτό που θα ανοίξει στην Κάρπαθο

- Στήριξη και προώθηση των επιχειρηματικών πρωτοβουλιών των γυναικών με μείωση του κόστους εργασίας κατά την παραγωγή και εμπορία των προϊόντων μέσω συνεργασιών σε τοπικό, περιφερειακό και ευρωπαϊκό επίπεδο
- Άμεση επαφή και συνεργασία εμπόρων και παραγωγών, μέσω των τοπικών ομοσπονδιών της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών, Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας ενισχύοντας την ενεργό συμμετοχή των γυναικών συνεταιριστριών και επιχειρηματιών, ώστε να αναπτύξουν περαιτέρω "επιχειρηματική συνείδηση"

8.2.5.5. Η ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΝΩΣΕΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΠΑΣΕΓΕΣ

Η ΠΑΣΕΓΕΣ, μέσα από το Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης που λειτουργεί από το 1995 και με παραρτήματα σε όλη τη χώρα, παρέχει εκπαίδευση σε τομείς που σχετίζονται με τον πρωτογενή τομέα. Το διάστημα 1996-1999 υλοποίησε 140 προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης στα οποία συμμετείχαν 2.000 γυναίκες (ποσοστό 65%). Παράλληλα, υλοποιήθηκαν δράσεις πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης του αγροτικού πληθυσμού, πολλές από τις οποίες αφορούσαν ειδικά θέματα των Γυναικείων Συνεταιρισμών. Μέσα στα πλαίσια της υπάγονται οι ακόλουθες επιδοτήσεις :

1. Πρόγραμμα «ΝΕΟΙ ΑΓΡΟΤΕΣ» (Νόμος 2590/97 - Καν. Ε.Ε. 950/97). Το πρόγραμμα παρέχει κίνητρα και οικονομικές ενισχύσεις στις νεοεισερχόμενες αγρότισσες. Την πρώτη περίοδο εφαρμογής του προγράμματος (1994-1999) εντάχθηκαν στο πρόγραμμα 12.665 νέοι αγρότες, δεν διαθέτουμε όμως στοιχεία για τον ακριβή αριθμό των γυναικών που ωφελήθηκαν.
2. Πρόγραμμα Αγροτουριστικών, Αγροβιοτεχνικών Δραστηριοτήτων (Καν. Ε.Ε. 950/97), του Υπουργείου Γεωργίας. Το πρόγραμμα ενισχύει τις γεωργούς ώστε να πραγματοποιήσουν Αγροτουριστικές, Αγροβιοτεχνικές Δραστηριότητες στη γεωργική τους εκμετάλλευση με στόχο να αυξηθεί το οικογενειακό τους εισόδημα και να αναπτυχθούν οι ορεινές και μειονεκτικές περιοχές. Από το πρόγραμμα μπορούν να ωφεληθούν γυναίκες γεωργοί εφόσον πληρούν τους όρους του δικαιούχου.
3. Πρόγραμμα επιχορήγησης Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών (ΝΕΕ) του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ). Τα οικονομικά κίνητρα που δίνονται ανέρχονται από 1.660.000 δρχ. έως 4.800.000, ανάλογα με την κατηγορία της ανέργου, την περιοχή που δημιουργεί την επιχείρηση. Οι γυναίκες επαγγελματίες επιχορηγούνται με ένα επιπλέον ποσό των 300.000 δρχ.
4. Μέσω της Υπηρεσίας Ειδικών Κοινωνικών Ομάδων

8.2.5.6 LEADER

Πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει ως στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των κατοίκων της υπαίθρου μέσα από την ανάπτυξη. Το πρόγραμμα LEADER της χώρα μας διαρθρώνεται σε δύο γενικούς αναπτυξιακούς στόχους:

- α) ολοκληρωμένη, υψηλής ποιότητας, ανάπτυξη της υπαίθρου μέσω πιλοτικών εφαρμογών
- β) ενίσχυση της προσπάθειας για άρση της απομόνωσης των περιοχών σε όλα τα επίπεδα οικονομικής και κοινωνικής ζωής.

Υπεύθυνος φορέας για το σχεδιασμό και την εφαρμογή του προγράμματος LEADER+ κάθε περιοχής, είναι ένας τοπικός Αναπτυξιακός Φορέας που αποτελείται από συλλογικούς φορείς του ευρύτερου Δημόσιου ή Ιδιωτικού τομέα και έχει την επωνυμία: Ομάδα Τοπικής Δράσης (Ο.Τ.Δ.).

Το Πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού & Εγγυήσεων-Τμήμα Προσανατολισμού (ΕΓΤΠΕ-Π) και από το Ελληνικό Δημόσιο Υπουργείο Γεωργίας. Για την εφαρμογή της πρωτοβουλίας LEADER+ της χώρας μας θα διατεθεί ποσό ύψους 251 εκ. Ευρώ (κοινοτική συμμετοχή 183 εκ. Ευρώ και Υπουργείο Γεωργίας 68 εκ. Ευρώ). Αν στο ποσό αυτό προστεθεί η ίδια συμμετοχή, που εκτιμάται περίπου στα 140 εκ. Ευρώ, ο συνολικός προϋπολογισμός του προγράμματος θα διαμορφωθεί περίπου στα 390 εκ. Ευρώ.

Στη χώρα μας θα εφαρμοσθεί σε ορεινές περιοχές (σύμφωνα με τον εγκεκριμένο από την Ε.Ε. κατάλογο των ορεινών περιοχών της Χώρας μας) καθώς και σε νησιώτικες περιοχές.

Όμως μετά από πλήρη αιτιολόγηση θα μπορούσε η περιοχή παρέμβασης να επεκταθεί οριακά και σε μειονεκτικές περιοχές εφόσον αυτές έχουν όλα τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Είναι γεωγραφικά εφαιπτόμενες με τις ορεινές περιοχές.
- Αντιμετωπίζουν διαρθρωτικά προβλήματα.
- Παρουσιάζουν αναπτυξιακή προοπτική.

- Συμβάλλουν στην αναπτυξιακή προοπτική της ορεινής περιοχής αποτελώντας πόλο έλξης και ανάπτυξης αυτής.

Δικαίωμα συμμετοχής έχει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο (ιδιώτες, Ο.Τ.Α, επιχειρήσεις Ο.Τ.Α., Συνεταιρισμοί, Σύλλογοι κ.τ.λ.)

Βασικές προϋποθέσεις:

- Να υπάρχει εγκεκριμένο πρόγραμμα LEADER+ στην περιοχή του.
- Η επενδυτική πρόταση να εντάσσεται στη φιλοσοφία και το περιεχόμενο του εγκεκριμένου προγράμματος της περιοχής.
- Ο ενδιαφερόμενος να διαθέτει την ανάλογη ίδια συμμετοχή.

Οι χρηματοδοτήσεις και οι επιχορηγήσεις γίνονται βάση επιλέξιμων ενεργειών δαπάνης.

Η πρωτοβουλία LEADER+ έχει 4 άξονες προτεραιότητας. Οι άξονες αυτοί (με τα επιμέρους μέτρα) είναι:

1ος ΑΞΟΝΑΣ: «Ολοκληρωμένες, πιλοτικού χαρακτήρα στρατηγικές αγροτικής ανάπτυξης». Τα μέτρα του είναι :

- Παρεμβάσεις αγροτικού τουρισμού ολοκληρωμένης προσέγγισης.
- Μικρές βιοτεχνίες και επιχειρήσεις στον αγροτικό χώρο.
- Στήριξη της ανταγωνιστικότητας και ποιότητας με αξιοποίηση σύγχρονης τεχνολογίας και τεχνογνωσίας.
- Υποστηρικτικές ενέργειες.
- Προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Τεχνική στήριξη φορέων υλοποίησης.

2ος ΑΞΟΝΑΣ: «Στήριξη συνεργασίας μεταξύ αγροτικών περιοχών». Τα μέτρα του είναι :

- Συνεργασία μεταξύ περιοχών της χώρας:
- Διατοπική και διαπεριφερειακή συνεργασία.
- Συνεργασία μεταξύ περιοχών δύο ή περισσότερων κρατών.

3ος ΑΞΟΝΑΣ: «Δικτύωση» Τα μέτρα του είναι :

- Λειτουργία δικτύου LEADER.
- Ελληνική μονάδα Εμφύχωσης Δικτύου.

4ος ΑΞΟΝΑΣ: «Διαχείριση- Παρακολούθηση- Αξιολόγηση του Προγράμματος»

Οι κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις που σημειώνονται σήμερα στις Χώρες μιας διευρυνόμενης Ευρωπαϊκής Ένωσης καθιστούν τον αγροτικό χώρο πεδίο σημαντικών αλλαγών.

Ειδικότερα, οι μεταβολές λόγω της μεταρρύθμισης της ΚΑΠ, η επεκτεινόμενη παγκοσμιοποίηση της αγοράς και η ένταξη των προϊόντων σε διεθνή ανταγωνισμό, οι αυξανόμενες απαιτήσεις των καταναλωτών για ποιοτικά προϊόντα και η ανάγκη σύγκλισης του επιπέδου διαβίωσης των κατοίκων της υπαίθρου με το αντίστοιχο των αστικών περιοχών αποτελούν τις σημαντικότερες προκλήσεις, στις οποίες καλείται να ανταποκριθεί ο αγροτικός χώρος.

Μπροστά στην κατάσταση αυτή και με δεδομένη την ανάγκη διατήρησης μιας ζωντανής και παραγωγικής υπαίθρου απαιτείται ο σχεδιασμός και η υλοποίηση ενεργειών που στηρίζουν τη "διαφοροποίηση της παραγωγής και των μέσων". Αυτήν ακριβώς την πολιτική βούληση εκφράζει και η AGENDA 2000 όπως εξειδικεύτηκε από τον Κανονισμό 1260/99, στα πλαίσια του οποίου θεσπίζεται πρωτοβουλία για την αγροτική ανάπτυξη: «LEADER+».

Η πρωτοβουλία LEADER+, η οποία θα εφαρμοσθεί την περίοδο 2000-2006, αποτελεί ουσιαστικά τη συνέχεια των πρωτοβουλιών LEADER I και II και έχει ως βασικό σκοπό την προώθηση της εφαρμογής ολοκληρωμένων, πρωτότυπων στρατηγικών αειφόρου ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές της Ε.Ε.

Σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όλες οι αγροτικές περιοχές της Ε.Ε. αντιμετωπίζουν μία σειρά προβλημάτων τα οποία μπορούν να επηρεάσουν σοβαρά την βιωσιμότητα τους. Μεταξύ των προβλημάτων που επισημαίνονται είναι η γήρανση πληθυσμού, η μετακίνηση προς τα αστικά κέντρα και η απώλεια θέσεων εργασίας. Παράλληλα η διαφαινόμενη ενίσχυση του ρόλου των αστικών κέντρων και υλοποίηση των διευρωπαϊκών δικτύων δημιουργούν κινδύνους για την περαιτέρω «περιθωριοποίηση» των αγροτικών περιοχών.

Η εμπειρία του παρελθόντος έδειξε ότι ορισμένες τέτοιες περιοχές μπορούν να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά αρκετά από τα προβλήματα αυτά μέσω ειδικών πρωτοβουλιών όπως ήταν οι κοινοτικές Πρωτοβουλίες LEADER I και LEADER II οι οποίες απέτελεσαν την απαρχή μίας προσέγγισης ολοκληρωμένης ανάπτυξης σε χωρικό επίπεδο.

Κάθε ολοκληρωμένη παρέμβαση αυτής της μορφής που θα δώσει νέες διεξόδους και θα τονώσει τον κοινωνικοοικονομικό ιστό του αγροτικού χώρου επιδρά θετικά στην εξέλιξη του πρωτογενή τομέα. Σύμφωνα με τις αρχές που θέτει τώρα η

νέα Κ.Π. LEADER+, όλες οι αγροτικές περιοχές της Ε.Ε. είναι επιλέξιμες. Επομένως θα πρέπει να γίνει κάποιος κατά το δυνατόν σαφής προσδιορισμός των αγροτικών περιοχών της Ελλάδος και να φανεί η υστέρηση αυτών των περιοχών τόσο σε σχέση με τον κοινοτικό μέσο όρο ομοειδών περιοχών, όσο και σε σχέση με τις αστικές περιοχές όσον αφορά δημογραφικά και οικονομικά χαρακτηριστικά.

Στόχος της πρωτοβουλίας είναι να δράσει ως καταλύτης για την εφαρμογή καινοτόμων αναπτυξιακών προσεγγίσεων αλλά και ως «επιταχυντής» της διαδικασίας «δικτύωσης» των αγροτικών περιοχών. Η Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER εφαρμόζεται εν γένει στις αγροτικές περιοχές. Ωστόσο η ιδιαιτερότητα της, πλεονέκτημα της και παράγοντας της επιτυχίας της είναι ότι δίνει τη δυνατότητα ανάληψης πρωτοβουλιών και δράσεων που διαχέονται σε όλες τις επιμέρους κοινωνικοοικονομικές παραμέτρους που συνθέτουν τον αγροτικό χώρο σε αντίθεση (και όχι μόνο) με την καθιερωμένη «τομεακή προσέγγιση» που χαρακτηρίζει την κοινή αγροτική διαρθρωτική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και η οποία παρ' ότι εφαρμόζεται από την δεκαετία του 1960 δεν έχει κατορθώσει, παρά τη σημαντική συμβολή της στην «διατήρηση της ευρωπαϊκής γεωργίας», να αντιστρέψει τη ελκυστικότητα των αγροτικών περιοχών σαν τόπους άσκησης οικονομικής δραστηριότητας και κατοικίας.

Η παρουσίαση των δεδομένων και στοιχείων, που περιγράφουν την «αγροτικότητα» και τα οποία «συνθέτουν» το πεδίο για την χάραξη- άσκηση πολιτικής, αλλά και την επιλογή των δράσεων της κοινοτικής πρωτοβουλίας LEADER+, προαπαιτεί την οριοθέτηση του «αγροτικού χώρου».

8.2.6 ΛΙΣΤΑ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ

Προώθηση προϊόντων με ειδικές δράσεις σε συνεργασία με τους εθνικούς και διακρατικούς φορείς προβαίνοντας στις εξής ενέργειες :

- έκδοση έντυπου υλικού (αφίσες, έντυπα, κτλ), CD-ROM
- προβολή από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης
- Διαφήμιση και προώθηση των επιχειρηματικών σχεδίων των γυναικών.
- Συμμετοχή σε εκθέσεις για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων με παράλληλη επίδειξη των προϊόντων τους και τη συμμετοχή όλων των εταίρων. Μια ανάλογη κίνηση γίνεται στο Δήμο Σαμοθράκης όπου

οργανώνεται τριήμερη έκθεση και λαμβάνουν μέρος γυναικείοι συνεταιρισμοί από όλη τη Θράκη.

- Συνεργασία με εταιρεία Διαφημίσεων και Δημοσίων Σχέσεων και εταιρεία Συμβούλων Επιχειρήσεων και με τη Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών, Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας (Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.) .
- Χρησιμοποίηση επιχειρηματικού οδηγού.
- Ανάπτυξη καινοτομικών στρατηγικών που θα διευκολύνουν την πρόσβαση στην κατάρτιση, την πληροφόρηση και την αγορά εργασίας.
- Διενέργεια έρευνας, μέσα από συναντήσεις γυναικών, για τις δυνατότητες και πραγματικές ανάγκες τους πριν το σχεδιασμό των ενεργειών.
- Επέκταση και δικτύωση των δομών στήριξης και συνεργασία των φορέων που εμπλέκονται στη στήριξη της γυναικείας επιχειρηματικότητας και απασχόλησης.

8.3 Ο ΔΕΚΑΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΗ

Ο δεκάλογος αυτός συμπεριλαμβάνει δέκα “λόγους”, οι οποίοι πηγάζουν μέσα από τη βασική θεωρία των συνεταιρισμών, τους οποίους πρέπει να γνωρίζει αλλά και να εφαρμόζει το κάθε μέλος του οποιουδήποτε συνεταιρισμού.

Αποτελεί μια πρωτοτυπία στο χώρο της συνεταιριστικής βιβλιογραφίας και πρωτοπαρουσιάστηκε συνοπτικά σε αφίσες στην πρώτη πανελλήνια «Συνεταιριστική Εκπαιδευτική Έκθεση», που πραγματοποιήθηκε στο Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης το 1986.

Μπορούμε να πούμε ότι οι δέκα αυτοί “λόγοι” είναι το καταστάλαγμα των **Διεθνών Αρχών** διότι προσαρμόστηκαν σύμφωνα με τα δεδομένα που προέκυψαν από το συνέδριο που πραγματοποιήθηκε το Σεπτέμβριο του 1995 στο Manchester της Αγγλίας, για τα 100 χρόνια από την ίδρυση της Διεθνούς Ένωσης Συνεταιρισμών – ICA.

Ο δεκάλογος αυτός διατυπώνεται ως εξής :

- 1) Ο συνεταιριστής – μέλος πρέπει να ενημερώνεται διαρκώς πάνω σε όλα τα θέματα και προβλήματα του συνεταιρισμού του, ώστε ανά πάσα στιγμή να είναι σε θέση να προσφέρει τις ανάλογες υπηρεσίες του σ’ αυτόν, με στόχο να παραμένει πάντα ένα δημιουργικό μέλος. Αυτό σημαίνει ότι το κάθε μέλος πρέπει να συμμετέχει προσωπικά και ενεργά σε όλες τις διεργασίες του συνεταιρισμού και επιπλέον προϋποθέτει τη συμμετοχή σε όλες τις συνελεύσεις. Ο λόγος αυτός πηγάζει κυρίως από τη Διεθνή Συνεταιριστική Αρχή : “Δημοκρατικός Έλεγχος των μελών.
- 2) Κατά τις εκλογικές διαδικασίες ο συνεταιριστής – μέλος πρέπει να ενεργοποιείται και να μάχεται με στόχο την από κάθε πλευρά ανεπηρέαστη εκλογή των ικανότερων μελών στα διοικητικά, εποπτικά και άλλα συμβούλια, καθώς και για τις θέσεις των αντιπροσώπων του συνεταιρισμού σε συνεταιριστικές οργανώσεις ανωτέρου βαθμού. Αυτό προϋποθέτει απόλυτη πολιτικό - κομματική ουδετερότητα, η οποία αποτελεί και μία από τις βασικές Συνεταιριστικές αρχές.
- 3) Ο συνεταιριστής πρέπει να στηρίζει το συνεταιρισμό του όχι μόνο με την αυτοπρόσωπη συμμετοχή του σε αυτόν, αλλά και με την παρακίνηση των φίλων και των γνωστών του, να στρατολογηθούν και

αυτοί εντασσόμενοι ως μέλη, γιατί αύξηση των μελών σημαίνει τελικά και αύξηση του συνεταιρισμού σε όλους τους τομείς. Εδώ χρειάζεται προσοχή διότι ο αριθμός των φυσικών μελών κάθε συνεταιρισμού, πρέπει να δίνει τη δυνατότητα στα μέλη, ώστε στα πλαίσια της Αρχής του Δημοκρατικού Ελέγχου, να λειτουργούν πράγματι δημοκρατικά.

- 4) Ο συνεταιριστής πρέπει να πρωτοστατεί όχι μόνο για την ίδρυση αλλά και προπαντός, για την διατήρηση του συνεταιρισμού του, συνεισφέροντας πέρα από την υποχρεωτική μερίδα του και άλλες αναγκαίες εισφορές για τον σχηματισμό ενός ισχυρού συνεταιριστικού κεφαλαίου με στόχο την αυτοχρηματοδότηση του, η οποία σημαίνει αποφυγή της εξάρτησης του από τους οποιουσδήποτε κερδοσκόπους και τοκογλόφους δανειοδότες. Ο λόγος αυτός σχετίζεται με την Συνεταιριστική Αρχή : "οικονομική συμμετοχή των μελών". Τα μέλη συνεισφέρουν δίκαια στο κεφάλαιο του συνεταιρισμού τους και το ελέγχουν δημοκρατικά.
- 5) Ο συνεταιριστής – μέλος πρέπει να απαιτεί συνεχώς πλήρη ενημέρωση και προπαντός διαφάνεια πάνω σε όλες τις δραστηριότητες ,τις δοσοληψίες και την οικονομική κατάσταση του συνεταιρισμού του, με την βοήθεια των υπευθύνων προσώπων και οργάνων των διαφόρων τμημάτων του συνεταιρισμού. Η ενημέρωση αυτή είναι υποχρεωτική στα πλαίσια της Αρχής του Δημοκρατικού Ελέγχου, πάντα βέβαια μέσα στα όρια του επίσης δημοκρατικού κανονισμού λειτουργίας του συνεταιρισμού. Πλήρης ενημέρωση σημαίνει ενεργό προσωπική συμμετοχή σε όλο το φάσμα, τόσο της οργάνωσης και λειτουργίας, όσο και σε εκείνο των οικονομικών και άλλων δραστηριοτήτων του συνεταιρισμού. Και αυτός ο λόγος πηγάζει από την Αρχή του Δημοκρατικού Ελέγχου.
- 6) Ο συνεταιριστής – μέλος δεν θα πρέπει οπωσδήποτε να περιμένει θαύματα από το συνεταιρισμό του, αλλά όμως μπορεί και πρέπει να απαιτεί από αυτόν προϊόντα και υπηρεσίες που θα διακρίνονται, τόσο για την ποιότητα και την τελειότητα τους, όσο για τις συμφέρουσες τιμές τους, πάντα σε σύγκριση με τα ομοειδή προϊόντα και υπηρεσίες του λεγόμενου ελεύθερου εμπορίου. Ο λόγος αυτός προκύπτει μέσα από την γενικότερη ιδεολογία και την πρακτική του Συνεργατισμού.

- 7) Ο συνεταιριστής – μέλος πρέπει να αποφεύγει σε κάθε περίπτωση τις προσωπικές πιέσεις και κάθε άλλου είδους πλάγιες παρεμβάσεις με φαύλες υποσχέσεις από μέρους του (διαπραγμάτευση της ψήφου του) προς τα όργανα διοίκησης του συνεταιρισμού με στόχο να πετύχει προσωπικό ή οικογενειακό του συμφέρον. Και αυτό, γιατί ο συνεταιρισμός δεν ιδρύθηκε για να εξυπηρετήσει φαυλοκρατικά έναν ή μερικούς, αλλά για να προωθήσει ισότιμα τα συμφέροντα όλων των μελών του και του κοινωνικού συνόλου γενικότερα. Ο λόγος αυτός έχει ως κύρια πηγή το πνεύμα των αξιών του συνεταιρισμού, οι οποίες είναι η αυτοβοήθεια, η αυτοευθύνη, η δημοκρατία, η ισότητα, η δικαιοσύνη και η αλληλεγγύη.
- 8) Ο κάθε συνεταιριστής πρέπει ως μέλος να δραστηριοποιείται πέρα από τα συνηθισμένα πλαίσια και σε συνεργασία με τα άλλα μέλη να οδηγεί τον συνεταιρισμό στην ανάπτυξη επιχειρησιακών και άλλων σχέσεων από κοινού δράσης με την τοπική αυτοδιοίκηση και τους άλλους κοινωνικούς φορείς, με στόχο την γενικότερη και ισόρροπη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη του άμεσου και του ευρύτερου χώρου μέσα στον οποίο υπάρχει και λειτουργεί. Αυτό σημαίνει, ότι ο συνεταιριστής πρέπει να γνωρίζει, πως οποιαδήποτε συντονισμένη συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση αλλά και με άλλους κοινωνικό-οικονομικούς φορείς, μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην οικονομική του άνοδο, γι' αυτό και πρέπει να την επιδιώκει αβίαστα, καθότι η συνεργασία αυτή μπορεί και πρέπει να συμπεριλαμβάνει πρώτα απ' όλα την προστασία του περιβάλλοντος. Οι συνεταιρισμοί εργάζονται για την συνεχή ανάπτυξη των κοινωνιών τους μέσα από πολιτικές που εγκρίνονται από τα ίδια τους τα μέλη.
- 9) Ο συνεταιριστής πρέπει παντού και πάντα και με κάθε τρόπο να συμπαραστέκεται στον συνεταιρισμό του, όταν αυτός περιέρχεται γενικά σε δύσκολες καταστάσεις και να τον προστατεύει από διαλυτικές υπονομεύσεις. Οι οποίες υπονομεύσεις ακριβώς σε αυτές τις δύσκολες περιστάσεις χαλκεύονται από οργανωμένα συμφέροντα σε γνωστά και άγνωστα κέντρα δολιοφθοράς και από εκεί κατευθύνονται προς το συνεταιρισμό με στόχο τον κλονισμό και την διάλυση του. Αυτός ο λόγος σχετίζεται με το γενικότερο πνεύμα του

συνεταιρισμού , που θέλει το κάθε μέλος ευαισθητοποιημένο σύμφωνα με τις Συνεταιριστικές Αξίες.

10) Ο συνεταιριστής δεν πρέπει ούτε στιγμή να ξεχνά, ότι ο συνεταιρισμός του ταυτίζεται παντού και πάντα με τον ίδιο, όπως και με κάθε μέλος, και ότι σε σχέση με το γεγονός αυτό θα πρέπει να προσαρμόσει ανάλογα και όλη του τη συμπεριφορά μέσα σε αυτόν. Και τούτο, διότι η συμπεριφορά του συνεταιρισμού του δεν είναι τίποτε περισσότερο ή λιγότερο από τη συνισταμένη της συμπεριφοράς όλων των μελών. Αυτό σημαίνει, ότι στο συνεταιρισμό το μέλος καλείται να μεταπηδήσει από το άτομο του στο σύνολο και από το στενό ατομικό του περιβάλλον να δημιουργήσει ένα ευρύτερο ομαδικό χώρο δράσης.

Ο δεκάλογος αυτός καλύπτει ένα πακέτο από "πρέπει", που ο κάθε συνεταιριστής οφείλει να είναι γνώστης του περιεχομένου τους και έπειτα σύμφωνα και με την δική του κρίση, να τα εφαρμόζει λειτουργώντας ως μέλος ενός συνεταιρισμού.

8.4 ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

Στο σημείο αυτό θα θέλαμε να αναφέρουμε και να προτείνουμε κάποιες ιστοσελίδες (websites) οι οποίες θα μπορούσαν να φανούν χρήσιμες, είτε στην αναζήτηση πληροφοριών των ήδη υπαρχόντων συνεταιρισμών, είτε για την ενημέρωση πάνω σε προγράμματα, επιδοτήσεις, δομές στήριξης και γενικότερες πληροφορίες για τους συνεταιρισμούς.

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΙ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ

✓ Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Γυναικών Πέτρας Λέσβου

<http://greeknet.com/women.htm>

✓ Συνεταιρισμός Γυναικών Λίμνης Ν. Πλαστήρα

<http://www.karditsa-net.gr/morfovouni>

✓ Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Γυναικών Φυλλίδας

http://www.dimitra.gr/violeta/html/body_synetairism.htm

✓ Αγροτουριστικοί Συνεταιρισμοί-Υπουργείο Γεωργίας

<http://www.minagric.gr/greek/3.1.5.html>

✓ Γυναικείος Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Ζαγοράς

<http://www.minagric.gr/greek/3.1.5.2.html>

✓ Γυναικείος Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Πορταριάς

<http://www.minagric.gr/greek/3.1.5.3.html>

ΔΟΜΕΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

- ✓ Κ.Ε.Θ.Ι. <http://www.kethi.gr>
- ✓ Καλλιπάτειρα (AR1STI) "Δ.Ροδίων" <http://www.ando.gr/Kallipatira>
- ✓ ΚΟΜΒΟΙ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ <http://www.agrotourism.gr> ΠΡΑΞΙΣ
- ✓ Εταιρεία Πολ/σμού και ανάπτυξης στην Πιερία <http://www.praxis.org.gr>
- ✓ Πανεπιστήμιο Μακεδονίας <http://www.uom.gr/epaek/nou>
- ✓ Gradus website <http://www.gradus.com>
- ✓ Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων <http://philippos.mpa.gr>
- ✓ Ελληνική Μονάδα Εμπύκωσης του δικτύου Leader <http://www.med-leader.gr>
- ✓ Ευρωτεχνική Εκπαίδευση και Ανάπτυξη , Σύμβουλοι Επιχειρήσεων ΕΠΕ
<http://www.Ευρώτεχνικι.gr>
- ✓ Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, πρόγραμμα NOW
<http://www.auth.gr/agro/projects/nou>
- ✓ Ευρωπαϊκό Κέντρο Πληροφοριών <http://www.eurho.gr/>
- ✓ Ινστιτούτο Εργασίας – ΓΣΕΕ <http://www.inegsee.gr>
- ✓ Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας <http://www.eie.org.gr>
- ✓ Αγρο-δίκτυο <http://www.agrinet.gr>

ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ

- ✔ Παραδοσιακός Οικισμός ΚΑΜΠΙΟΣ <http://www.enachios.gr>
- ✔ Πιστωτικός Συνεταιρισμός Αρκαδίας <http://www.arcadianet.gr/greek/news0002>
- ✔ Υπουργείο Γεωργίας- Ανάπτυξη Υπαίθρου <http://www.minagric.gr/greek>
- ✔ Κέντρο Στήριξης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων Δ. Ελλάδος
<http://www.patrascc.gr>

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

- ✔ Σχέδιο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2000-2006 <http://www.teikoz.gr/nea>
- ✔ Αναπτυξιακή Λασιθίου <http://www.lasithinet.gr>
- ✔ Κοινοτικά Προγράμματα <http://www.istos.net.gr/eurograms>
- ✔ Αναπτυξιακή Δωδεκανήσου <http://www.ando.gr>
- ✔ Καταγραφή μέτρων πολιτικής προς όφελος των Νέων Αγροτών
<http://www.mfa.gr>
- ✔ Ευρώproject <http://www.strategic.gr/Ευρώproject>
- ✔ Ευρωπαϊκή Ένωση <http://www.Ευρώpa.eu.int>
- ✔ EΥΡΩΡΕΑΝ LINES <http://www.elanet.org/link.html>
- ✔ Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο <http://www.ana.gr/ee/main.htm>

ΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

- ✓ Νομική βάση πληροφοριών Αυτοδιοίκηση <http://www.blueplanet.fr/eitaa>

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

- ✓ Ελληνική Αναπτυξιακή <http://www.hellasnet.gr/epsilon7>
- ✓ Φορολογιστική <http://www.forologistiki.gr>

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- ✓ Στατιστική Υπηρεσία <http://www.statistics.gr/gr/pub.htm>
- ✓ Ινστιτούτο Μακεδονίας
<http://www.geocities.com/capitolhill/congress/2861/analysh/380.htm>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑ ΖΩΗ ΦΡΑΓΚΟΥΔΗ, ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΤΡΙΓΩΝΟΥ (ΓΑΙΑ)

Η Κα Ζωή Φραγκούδη αναφέρθηκε στην προσπάθεια που γίνεται για μια πιο ισχυρή συνεργασία μεταξύ των γυναικείων συνεταιρισμών.

«Η προσπάθειά μας είναι να προχωρήσουμε σε μια συνεργασία. Στόχος μας είναι να δημιουργήσουμε ένα δίκτυο επικοινωνίας που θα αντικαταστήσει τη σημερινή άτυπη συνεργασία που έχουμε μεταξύ μας με τη βοήθεια της πρωτοβουλίας equal, και πως θα γίνει αυτό; με την εκμετάλλευση των μέσων και των μηχανισμών ώστε να υποστηριχτούν αυτές οι επαφές και αυτό θα επιδιώξουμε με αντίστοιχες ενέργειές μας στο μέλλον. Ήδη έχουμε υπογράψει ένα πρωτόκολλο συνεργασίας, το οποίο αποτελεί και τη βάση της συνέχισης των ενεργειών μας τόσο μέσα από την πρωτοβουλία equal όσο και μετά το πέρας της εφαρμογής του.»

Η Κα φραγκούδη υπογραμμίζει πως τα προγράμματα είναι σημαντικό εργαλείο αλλά μόνον αυτό, διότι δε μπορούν να γίνουν όλα χωρίς την ενεργή συμμετοχή των ίδιων των γυναικών.

«Θεωρούμε σημαντικό εργαλείο τα προγράμματα που κατά καιρούς εφαρμόζονται και αποτελούν την αφορμή για την προώθηση και την ανάπτυξη της γυναικείας επιχειρηματικότητας. Το λέω αυτό γιατί υπάρχει όλο το υλικό για να αναπτυχθεί η γυναικεία επιχειρηματικότητα, ενώ θα πρέπει να τονίσουμε πως υπάρχουν από την άλλη πλευρά οι γυναίκες που έτσι κι αλλιώς πιέζουν για να «βγουν» στην αγορά εργασίας. Το πρόβλημα που επισημαίνουμε έχει να κάνει πάντοτε με τους τρόπους που θα χρησιμοποιηθούν ώστε να προχωρήσει η υπόθεση αυτή. Η μεγάλη δυσκολία επομένως εντοπίζεται σ' αυτό το σημείο. Έτσι το πρόγραμμα θα είναι το εργαλείο και σε καμία περίπτωση δεν πιστεύουμε ότι θα γίνουν όλα μέσα από αυτό. Εμείς πρέπει να δουλέψουμε με προσοχή πάνω σ' αυτό το πρόγραμμα και όλα αυτά γίνονται και προωθούνται, γιατί πιστεύω και πεποίθησή μας είναι πως η υπόθεση της ανάπτυξης του Νομού δεν προχωρά χωρίς την παρουσία και την δραστηριοποίηση της γυναίκας. Το ίδιο συμβαίνει και με την ανάπτυξη των συνεταιρισμών που δεν μπορεί να προχωρήσει χωρίς τη συνεργασία κι αυτό γιατί είναι γεγονός πως ο κάθε συνεταιρισμός ξεχωριστά αποτελεί πολύ μικρή οικονομική μονάδα με συνέπεια η παρέμβασή μας να μη γίνεται αισθητή αν δεν

συνεργαζόμαστε».

Η τελευταία επισήμανση από την πλευρά της προέδρου του αγροτικού συνεταιρισμού Τριγώνου (ΓΑΙΑ) αφορά την αποφασιστικότητα που υπάρχει στους κύκλους των γυναικών, που δίνουν βάση στην ανάπτυξη της γυναικείας επιχειρηματικότητας.

«Οι γυναίκες που δουλεύουν στους συνεταιρισμούς επειδή έχουν κάνει μια μεγάλη προσπάθεια για να φτάσουν μέχρι το σημείο που είναι σήμερα, είναι αποφασισμένες να προχωρήσουν την υπόθεση της γυναικείας επιχειρηματικότητας. Δεν θα πρέπει να ξεχνούμε πως είναι ικανές, κάτι που αποκτήθηκε από τη μέχρι τώρα εμπειρία τους. Όπως σε κάθε προσπάθεια έτσι και στους γυναικείους συνεταιρισμούς υπάρχουν δυσκολίες, οι οποίες όμως μας δίνουν δύναμη και προχωρούμε. Η προσπάθεια της συνεργασίας αποτελεί το πρώτο και ίσως το μεγαλύτερο θετικό βήμα για τη μελλοντική μας πορεία, την οποία βλέπω με ιδιαίτερη αισιοδοξία»

Η επιχειρηματική δραστηριότητα των γυναικών μέσα από συγκεκριμένες πρακτικές μεθόδους και καταρτίσεις, καθώς και μέσα από εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα είναι ένα σημαντικό μέσο ανάπτυξης της Εθνικής Οικονομίας και της οικονομικής βελτίωσης των γυναικείων συνεταιρισμών.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Επωνυμία του συνεταιρισμού:

Έδρα και διεύθυνση του συνεταιρισμού και ποια είναι η περιοχή μέσα στην οποία αναπτύσσονται οι δραστηριότητες και οι υπηρεσίες του συνεταιρισμού:

Έτος ίδρυσης:

Σκοπός του συνεταιρισμού:

Ποιος ο αριθμός των μελών του:

A. Κατά την ίδρυση του

B. Σήμερα

Ποιες οι προϋποθέσεις για κάποιο άτομο ώστε να γίνει μέλος του συνεταιρισμού (εκτός από τις οικονομικές του υποχρεώσεις);

Τι ποσοστό των επαγγελματιών του κλάδου συμμετέχει στο συνεταιρισμό;

Ποιους λόγους επικαλούνται οι επαγγελματίες του κλάδου που δεν ανήκουν στη δύναμη του συνεταιρισμού σας για την μη συμμετοχή τους:

A. Ύψος συνεταιριστικής μερίδας

B. Δυσπιστία στη δυνατότητα επιτυχίας του συνεταιρισμού

Γ. Δεσμεύσεις έναντι άλλων επιχειρηματιών

Δ. Υψηλές σχετικά τιμές των εφοδίων που διαθέτει ο συνεταιρισμός σε σύγκριση με τις τιμές των άλλων επιχειρήσεων του κλάδου

Ε. Άλλον

Αν υπάρχει άλλος ποιος είναι:

10. Ποιες ενέργειες κάνει ο συνεταιρισμός για την προσέλκυση νέων μελών:

Α. Ενημέρωση των επαγγελματιών του κλάδου για τα οφέλη που προκύπτουν από τη λειτουργία του συνεταιρισμού

Β. Οργάνωση σεμιναρίων για θέματα του κλάδου

Γ. Οργάνωση διαλέξεων

Δ. Προβολή των εκάστοτε αποτελεσμάτων του συνεταιρισμού

Ε. Συνδυασμό των παραπάνω

Μετέχει ο συνεταιρισμός σε ένωση αστικών συνεταιρισμών ή ομοσπονδία και αν ναι σε ποια:

Αναπτύσσει ο συνεταιρισμός εκπαιδευτική δραστηριότητα και ποια είναι από τις παρακάτω;

Α. Σεμινάρια με θέμα τη λειτουργία των συνεταιρισμών

Β. Σεμινάρια με εισηγητές εκπροσώπους των προμηθευτών για τη σωστή ενημέρωση των μελών του συνεταιρισμού

Γ. Εκπαιδευτικά ταξίδια προς επίσκεψη εκθέσεων ή ομοειδών επιχειρήσεων του κλάδου

Δ. Διαλέξεις γενικού ενδιαφέροντος

Ε. Συνδυασμό των παραπάνω

Στ. Υπάρχει κάποια άλλη;

Από πόσα μέλη αποτελείται η διοίκηση του συνεταιρισμού;

Πως διαρθρώνεται η εκπαίδευση των μελών του συνεταιρισμού;

Ποιες δραστηριότητες αναπτύσσει ο συνεταιρισμός προκειμένου να πετύχει τους σκοπούς του;

Συνεργάζεται ο συνεταιρισμός με άλλους φορείς και με ποιους;

Πως χαρακτηρίζετε την μέχρι σήμερα συνεργασία σας

I) Άριστη

II) Πολύ καλή

III) Καλή

IV) Μέτρια

V) Μη αποδοτική

Παρακαλούμε εξηγήστε τον χαρακτήρισμό που επιλέξατε:

Από ποιους άλλους φορείς ενισχύεται ο συνεταιρισμός και με ποιό τρόπο;

I) Οικονομική υποστήριξη μέσω προγραμμάτων της Ε.Ε.

II) Ανάθεση προμηθειών

III) Προγράμματα μεταφοράς τεχνογνωσίας

IV) Άλλος και ποιός

Ποια τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα ή οι αδυναμίες του συνεταιρισμού;

Ποιες οι προοπτικές του συνεταιρισμού για την περαιτέρω ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του, ώστε να καταστεί περισσότερο ανταγωνιστικός στην αγορά

Ποια προβλήματα συναντά ο συνεταιρισμός;

I) Μικρός αριθμός μελών

II) Λίγες συναλλαγές των μελών με τον συνεταιρισμό

III) Έντονος ανταγωνισμός των ομοειδών επιχειρήσεων

IV) Δυσπιστία στον θεσμό του συνεταιρισμού

V) Άλλο και ποιο

Πως τα αντιμετωπίζετε;

Ο συνεταιρισμός χρησιμοποιεί σύγχρονες τεχνολογίες και υποδομές;

Από την μέχρι τώρα λειτουργία του συνεταιρισμού έχει επιτευχθεί η βελτίωση του κοινωνικού και οικονομικού επιπέδου των μελών του;

Ποιες προϋποθέσεις πρέπει να υπάρξουν κατά την γνώμη σας για την αποδοτική λειτουργία του συνεταιρισμού σας;

Ποια η αξία της συνεταιριστικής μερίδας ;

A. Κατά την ίδρυση

B. Σήμερα

Με ποια κριτήρια καθορίστηκε το ύψος της συνεταιριστικής μερίδας;

I) Το εισόδημα των υποψήφίων μελών

II) Το ύψος των κεφαλαίων που έχει ανάγκη ο συνεταιρισμός για την αποτελεσματική του λειτουργία

III) Άλλα και ποια

A. Μέχρι πόσες μερίδες μπορεί να αγοράσει κάθε μέλος

B. Η δυνατότητα αυτή διαφοροποιεί το δικαίωμα ψήφου του μέλους;

Γ. Εάν ΝΑΙ τι προβλέπεται από το καταστατικό

Δ. Υπάρχει δυνατότητα τμηματικής καταβολής της αξίας της συνεταιριστικής μερίδας;

Από την μέχρι σήμερα λειτουργία του ο συνεταιρισμός παρουσιάζει

I) Πλεόνασμα διαχείρισης

II) Έλλειμμα -//-

(Παρακαλούμε εφόσον είναι δυνατόν να μας χορηγήσετε αντίγραφα των ισολογισμών των 3 τελευταίων ετών)

28. Πως διανέμεται το πλεόνασμα διαχείρισης;

I) Τακτικό αποθεματικό

II) Έκτακτο -//-

III) Ειδικό -//-

IV) Επιστρεφόμενα στα μέλη

V) Για εκπαιδευτικούς και πολιτιστικούς σκοπούς

29. Τα επιστρεφόμενα στα μέλη διανέμονται με βάση:

I) Το ύψος και τον αριθμό των συνεταιριστικών μερίδων

II) Το ύψος των συναλλαγών που έκανε το μέλος με τον συνεταιρισμό

III) Με άλλο τρόπο και πως

30. Σε περίπτωση που παρουσιάζει έλλειμμα διαχείρισης, πως καλύπτεται αυτό:

A. Από τα αποθεματικά

B. Με δανεισμό

Γ. Με καταβολή από τα μέλη του της ζημιάς που τους αναλογεί

Εάν καταβάλλεται από τα μέλη με ποιο τρόπο

I) Ανάλογα με τον αριθμό των συνεταιριστικών μερίδων

II) Ανάλογα με το ύψος των συναλλαγών που έκανε το μέλος με τον συνεταιρισμό

III) Συνδυαστικά το I και II

31. Ποιες οι πηγές άντλησης κεφαλαίων που χρειάζονται για την λειτουργία του συνεταιρισμού;

A. Δανεισμός από χρηματοδοτικούς φορείς

B. Δανεισμός από συνεταιριστικές τράπεζες

Γ. Έντοκες καταθέσεις των μελών του

Δ. Επιχορηγήσεις από πόρους εθνικούς ή της Ε.Ε.

Ε. Από άλλες πηγές και ποίες

32. Ποιες οι επιπτώσεις στην τοπική οικονομία από την λειτουργία του συνεταιρισμού σας;

Α. Αύξηση του εισοδήματος των μελών του

Β. Διατήρηση ή και αύξηση των θέσεων εργασίας

Γ. Εισαγωγή και διάχυση τεχνογνωσίας

Δ. Συμπίεση του κόστους προμήθειας καταναλωτικών αγαθών και εφοδίων

Ε. Διασφάλιση δανείων με ευνοϊκούς όρους για τα μέλη του συνεταιρισμού

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) ΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, Αριστείδη Ν. Κλίμη
- 2) ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ, Ελευθέριου Γ. Νιονάκη
- 3) ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΔΙΑΛΕΞΗ ΓΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ Της Γ. Στρατηγοπούλου του τμήματος Οικονομικών Επιστημών Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών
- 4) ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ του Χρήστου Τσουραμάνη.
- 5) ΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΙΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΟΥ 21^{ΟΥ} ΑΙΩΝΑ συνέδριο 16 -17 Μαΐου 1996 Τ.Ε.Ι. Μεσολογγίου
- 6) ΑΣΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ, Ιστορία – Αρχές- Νομοθεσία – Οργάνωση – Οικονομία, Αθήνα, 1992, Σύγχρονη Εκδοτική.

ΠΗΓΕΣ

1. ΕΡΕΥΝΑ ΠΑ.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.
2. ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΕΡΕΥΝΑ (ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ)
3. INTERNET